

Student

Nino Mulder
S1131176

Supervisor

Ann Morissens

**De houding en de drijfveren van migranten ten aanzien van de sociale
zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang in Nederland**

Datum: 01-04-2014

Versie III

Inhoud

Abstract	4
Hoofdstuk 1: Introductie	4
Onderzoeksvraag	5
Relevantie	6
Hoofdstuk 2: Theorie	7
2.1 Eigenbelang	7
2.2 Wederafhankelijkheid	8
2.3 Zelfbeschikking	10
2.4 Sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang	10
2.4.1 Sociale zekerheid	10
Sociale voorzieningen	10
Werknemersverzekering	10
Volksverzekeringen	11
2.4.2 Gezondheidszorg	11
2.4.3 Kinderopvang	11
2.5 Conclusie	11
Hoofdstuk 3: Methodologie	11
3.1 Case selection and sampling	12
3.2 Data verzameling	12
3.3 Data analyse	13
3.4 Beperkingen	13
Hoofdstuk 4: data analyse	14
4.1 Voorkennis van de respondenten ten aanzien van de Nederlandse verzorgingsstaat	14
4.2 Hypothese I: homo reciprocans	15
Conclusie	16
4.3 Hypothese II: homo economicus	16
4.3.1 Laagopgeleiden	17
4.3.2 Hoogopgeleiden	20
Conclusie	27
4.4 Beschrijvende analyse	28
4.4.1 Gezondheidszorg	28
4.4.2 Kinderopvang	29
4.4.3 Sociale zekerheid: werkloosheid en armoede	31

4.4.4 Houdingen en drijfveren ten aanzien van afhankelijkheid van de bijstand	33
4.4.5 Gevolgen van sociale zekerheid	33
4.4.6 Houdingen en drijfveren ten aanzien van de levensstandaard	36
4.4.7 Houdingen en drijfveren ten aanzien van zelfbeschikking	39
Hoofdstuk 5: Conclusie	41
Literatuurlijst	44
Appendix A. Respondenten	46
Appendix B. Vragenlijsten	47
Vragenlijst.....	47
Questionnaire	48
Appendix B. Interviews.	51
Interview 1.....	51
Interview 2.....	62
Interview 3.....	70
Interview 4.....	78
Interview 5.....	87
Interview 6.....	95
Interview 7.....	105
Interview 8.....	113
Interview 9.....	117

Abstract

In de literatuur is er een discrepantie wat betreft de opvattingen over de motivatie van migranten om naar een land te immigreren. Aan de ene kant zijn er onderzoekers die stellen dat ze komen uit eigenbelang, ofwel voor het geld, aan de andere kant zijn er onderzoekers die stellen dat dit helemaal niet de drijfveer is van migranten. Met behulp van semigestructureerde interviews en kwalitatieve data-analyse zal onderzocht worden welk van deze eerder genoemde theorieën aannemelijker is. De hoofdvraag van het onderzoek is: *wat is de houding van migranten ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang in Nederland en wat zijn de drijfveren hierachter?* In deze thesis is aannemelijk gemaakt dat migranten vinden dat iedere burger op zijn minst een redelijke levensstandaard moet genieten. Daarnaast is aannemelijk gemaakt dat hoogopgeleide migranten zich niet identificeren met het economisch individualisme en dat laagopgeleide migranten zich niet identificeren met de ideologie van sociale gelijkheid. Verder worden de drijfveren van migranten ten aanzien van meerdere domeinen van de verzorgingsstaat besproken. Dit onderzoek bevestigt eerder onderzoek (Bowles & Gintis, 2000): eigenbelang is niet de enige drijfveer van mensen als het de verzorgingsstaat betreft. Daarnaast laat het onderzoek zien hoe migranten denken over de verzorgingsstaat en wat hun achterliggende drijfveren zijn. Hiermee genereert het nieuwe kennis.

Hoofdstuk 1: Introductie

In dit hoofdstuk worden allereerst eerdere studies omtrent het onderwerp genoemd en kort toegelicht. Vervolgens wordt de aanleiding voor dit onderzoek beargumenteerd.

Allereerst wordt er in de literatuur een onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten migranten. Dit wordt als volgt gemaakt: arbeidsmigranten, familie-migranten, vluchtelingen of asielzoekers en illegale migranten (Geddes & Boswell, 2011). Uit een onderzoek (Borjas, 1999) in Amerika blijkt dat migranten die sociale zekerheid ontvangen geografisch meer geclusterd zijn, ofwel dat zij meer als een groep bij elkaar wonen, dan migranten die geen sociale zekerheid ontvangen en meer dan autochtonen. Borjas (1999) stelt dat het empirische bewijs in dit artikel in overeenstemming is met de hypothese dat verschillen in de opbrengst van sociale zekerheid tussen verschillende staten sterke aantrekkende effecten hebben op migranten. De sociale zekerheid heeft dit effect niet op autochtonen, omdat voor hen het verhuizen relatief duur is. Voor migranten is het verhuizen naar een bepaalde staat relatief goedkoop, gezien het feit dat zij vanuit een heel ander land komen. De auteur stelt echter wel dat de causaliteit niet als vanzelfsprekend mag worden beschouwd. Later onderzoek poogt antwoorden te vinden op de veel onbeantwoorde vragen over de gedrags- en economische effecten van bepaald beleid van de verzorgingsstaat. Een andere studie (Cohen & Razin, 2008) stelt dat verzorgingsstaten als een magneet werken op ongeschoolde migranten omdat zij minder belasting betalen dan dat zij opbrengsten krijgen uit sociale zekerheidsuitkeringen. In deze studie wordt een cross-sectionele data-analyse uitgevoerd met data van 14 EU- en 12 OECD- landen uit het jaar 2000. Uit de resultaten blijkt dat de

verzorgingsstaat vooral werkt als een magneet op laagopgeleide migranten als de staat een vrije arbeidsmarkt heeft in plaats van een gecontroleerde arbeidsmarkt. Het eerste is ook het geval voor Nederland; Nederland heeft een vrije arbeidsmarkt (Cohen & Razin, 2008). De bovenstaande twee studies kunnen de indruk wekken dat migranten enkel naar Nederland komen om er hun voordeel te halen uit de sociale zekerheid van de Nederlandse verzorgingsstaat. Hoewel het eerste onderzoek stelt dat migranten in het algemeen profiteren van de verzorgingsstaat, stelt het tweede onderzoek dat dit veelal bij laagopgeleide migranten het geval is. In dit onderzoek zal ook een onderscheid zijn tussen hoog- en laagopgeleide migranten. Dit onderscheid wordt hier dus in ogenschouw genomen om een beter beeld te kunnen geven van de werkelijkheid. Maar is het wel zo dat migranten, laag- of hoogopgeleid, migreren om te profiteren van de verzorgingsstaat?

Ander onderzoek suggereert echter dat ook in een andere richting gedacht kan worden (Timonen & Doyle, 2008). Uit dit onderzoek blijkt dat de formele status en het land van herkomst belangrijk zijn in het verklaren van hun relatie met de verzorgingsstaat en de manier waarop zij sociale zekerheid regelen. Een groot deel van hun ondervraagden was enkel afhankelijk van hun loon. Zij hadden verder geen inkomsten van sociale zekerheidsuitkeringen. De twee belangrijkste thema's die uit dit onderzoek voortkwamen, waren het negatieve beeld over de afhankelijkheid van de verzorgingsstaat en de negatieve perceptie ten aanzien van hen die daar wel afhankelijk van zijn. Een ander onderzoek (Coa, 2011) met Chinese respondenten uit Finland bevestigt dit laatste. Een hoge mate van afhankelijkheid van de sociale zekerheid van de Finse overheid is beschamend voor de Chinese migranten. Zij prefereren zelf te zorgen voor sociale zekerheid. Dit wordt voornamelijk mogelijk gemaakt door het gebruik maken van sociale relaties (Coa, 2011).

Onderzoeksvraag

Dit onderzoek draagt bij aan bovenstaande literatuur en richt zich op migranten in Nederland en hun houding ten aanzien van de verzorgingsstaat. Omdat de verzorgingsstaat een breed scala aan verantwoordelijkheden heeft, zal dit onderzoek zich op enkele fundamentele onderdelen focussen. Het zal gaan om de sociale zekerheid, gezondheidszorg en de kinderopvang, omdat gedacht wordt dat dit een substantieel deel van de verzorgingsstaat bevat. Het zal in dit onderzoek gaan om de verzorgingsstaat in Nederland én in het algemeen en hoe hier tegenaan wordt gekeken door migranten. Maar vooral waarom ze hier zo tegen aan kijken.

Het is relevant om houdingen te onderzoeken, omdat houdingen percepties beïnvloeden. Via deze percepties leiden houdingen het gedrag van mensen (Sorrentino & Higgins, 1986). Gedrag is erg belangrijk voor de beleidsagenda op sommige terreinen. Mensen handelen niet altijd uit rationele overweging. Rekening houden met dit irrationele gedrag kan bijdragen aan effectiever en beter beleid (Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid, 2011; Rijksoverheid, 2013a).

De onderzoeksvraag van dit onderzoek is: *Wat is de houding van migranten ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang in Nederland en wat zijn de drijfveren hierachter?*

Relevantie

Er is nog relatief weinig bekend over de houdingen van migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat. Timonen en Doyle (2008) stellen ook in hun onderzoek dat meer onderzoek nodig is naar dit onderwerp om de houdingen van migranten te kunnen doorgronden. De eerst genoemde studies zijn kwantitatief van aard en de laatste twee kwalitatief. Dit kan een discrepantie tussen conclusies verklaren. Omdat er dus nog relatief weinig kwalitatief onderzoek beschikbaar is met betrekking tot dit onderwerp, is het relevant dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. Daarnaast noemt Léon (2012) nog twee redenen om een dergelijk onderzoek uit te voeren: *“Research in welfare attitudes is crucial for improving our understanding of the expansion or contraction of the redistributive role of the State for two reasons. First, the efficacy of redistributive policies depends on its ability to tap into certain motivational predispositions. Second, the plausibility of redistributive policies may also depend on how adequately it tracks some traits of public opinion that are not likely to change in the short or medium term”*.

De welvaart regime theorie stelt dat de verzorgingsstaat haar eigen legitimiteit produceert en herproduceert. Solidariteit, sociale zekerheid en andere sociale waarden zijn geïnstitutionaliseerd in de hedendaagse verzorgingsstaten. Daarom kunnen instituties voorkeuren beïnvloeden op twee manieren: mensen kunnen zich oriënteren naar de waarden die gerepresenteerd worden door de instituties of naar de uitkomsten van deze instituties. Zie hier een poging tot overbrugging van de discrepantie tussen de ‘homo economicus’ met zijn eigen belang en de ‘homo reciprocans’ met zijn altruïstische waarden. Hoewel de subjectieve perceptie vaak wordt beïnvloed door een combinatie van beide factoren, kunnen zij wel onderscheiden worden. Studies over de motivaties achter de percepties bevestigen dit onderscheid en identificeren of eigenbelang of een morele verbintenis met algemeen goed als de basis voor houdingen ten aanzien van de verzorgingsstaat. De invalshoek van zowel de ‘homo economicus’ als de ‘homo reciprocans’ is relevant bij het analyseren van houdingen ten aanzien van de verzorgingstaat. (Wendt, Mischke, & Pfeifer, 2011)

Dit onderzoek zal zich richten op de houdingen en de drijfveren hierachter, om de houdingen te kunnen begrijpen. Als men weet waarom iemand een houding heeft, kan dus uiteindelijk het gedrag beïnvloedt worden door de houdingen te beïnvloeden.

In het volgende hoofdstuk wordt het theoretisch kader geschetst en hieruit volgen twee hypothesen. Het derde hoofdstuk betreft de methodologie van het onderzoek. Vervolgens zullen in het vierde hoofdstuk de hypothesen getoetst worden. Daarna zal een samenvatting komen over de gevonden houdingen en drijfveren van de migranten. Tot slot zal in het

laatste hoofdstuk een korte conclusie getrokken worden uit de bevindingen van dit onderzoek.

Hoofdstuk 2: Theorie

In dit hoofdstuk zullen drie verschillende theorieën die houdingen en drijfveren ten aanzien van de verzorgingsstaat verklaren, de revue passeren. Elke theorie geeft een ander causaal argument. Op basis van deze theorieën zullen aan het eind van dit hoofdstuk twee hypothesen geformuleerd worden.

2.1 Eigenbelang

De ideologische rechtvaardiging van de welvaartstaat is dat er naast klassieke grondrechten ook sociale grondrechten in de grondwet zijn opgenomen (Hasenfeld & Rafferty, 1989). Dit zijn rechten als het recht op een acceptabel niveau van economische welvaart en veiligheid. De formulering van deze rechten zijn in grote mate gevormd uit een dialectische, een redeneervorm die door middel van tegenstelling zoekt naar de waarheid, wisselwerking tussen twee dominante ideologieën, namelijk economisch individualisme (of werkethiek) en sociale gelijkheid (of collectieve verantwoordelijkheid).

Het economisch individualisme (Hasenfeld & Rafferty, 1989) stelt dat ieder individu verantwoordelijk is voor zijn of haar eigen welvaart en dat economisch succes een product is van hard werken en spaarzaamheid. Armoede wordt gezien als een consequentie van persoonlijke tekortkomingen variërend van biologisch tot cultureel. Deze tekortkomingen resulteren in een tekort aan toewijding aan de werkethiek, wat wordt gezien als een belangrijke determinant van succes. Overheidinterventie bevordert, vanuit deze perceptie, afhankelijkheid en is daarom moreel bederfelijk.

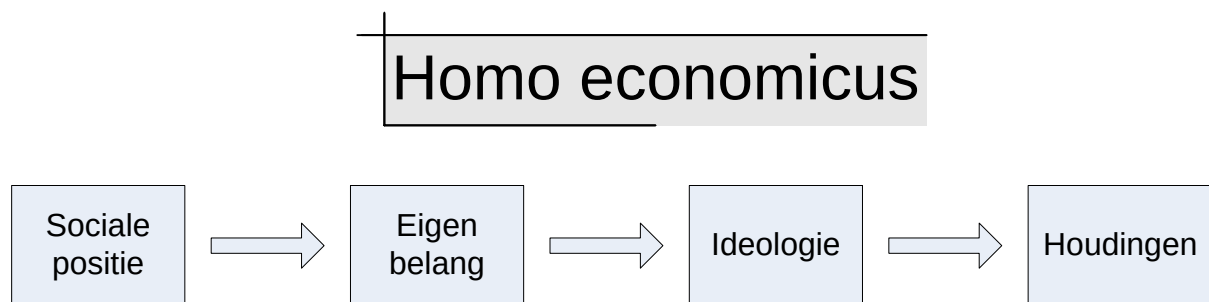
De ideologie van sociale gelijkheid stelt echter dat de overheid een grote rol heeft in het zorgen voor gelijke economische kansen voor al haar burgers en dat zij een verplichting heeft om te zorgen dat iedere burger op zijn minst een minimaal acceptabele levensstandaard geniet. Sociale ongelijkheid verhelpen is daarom moreel goedgekeurd door mensen die zich identificeren met de ideologie van sociale gelijkheid.

Met welk van beide ideologieën iemand zich voelt verbonden wordt beïnvloed door eigenbelang. Huber en Form (Huber & Form, 1973) stelden de hypothese dat 'zij die het meeste voordeel halen uit het systeem, zullen eerder geloven dat zowel de normatieve als empirische stellingen van de dominante ideologie waar zijn'. Oftewel, mensen steunen die dominante ideologie, waardoor zij het meest voordeel halen uit de verzorgingsstaat.

Sociaaleconomisch kwetsbare mensen hebben meer kans om voordeel te halen uit de welvaartstaat en hebben de neiging om meer steun te hebben voor de verzorgingsstaat. Kwetsbaarheid uit zich in het hebben van een laag inkomen, het hebben van een laag opleidingsniveau of jong zijn. Door het steunen van de verzorgingstaat, optimaliseren zulke

personen hun eigenbelang omdat zij meer kans hebben om ervan te profiteren terwijl zij een relatief klein deel van de kosten dragen.

Daarnaast speelt identificatie met een dominante sociale ideologie een centrale rol in het vormen van een houding ten aanzien van de verzorgingsstaat. Vooral de instemming met sociale rechten is een sleutelvoorspeller voor de mate van steun ten aanzien van de welvaartstaat. Dit gepaard met de goedkeuring voor overheidsinterventie, belichaamt het best de democratische waarden van gelijke kansen, economische veiligheid en de rol van de overheid in het oplossen van sociale ongelijkheden. (Hasenfeld & Rafferty, 1989). Mensen met een laag inkomen en handarbeiders steunen vaker 'linkse' economische houdingen dan hoogopgeleiden en white-collar arbeiders (Derks, 2004). Hierbij gaat het om waarden als sociale gelijkheid, zoals ook gesteld in de theorie van Hasenfeld en Rafferty (1989).

Bijvoorbeeld: Een CEO is vrijwel altijd hoogopgeleid en heeft een hoge sociale positie. Het is dan bijvoorbeeld in zijn eigen belang om zo min mogelijk geld in te moeten betalen aan de belasting, oftewel minder overheidsinterventie. Dit eigen belang leidt dan tot het steunen van het economisch individualisme. En vanuit deze ideologie komen de houdingen ten aanzien van de verzorgingsstaat tot uiting: weinig overheidsinterventie en lage tot geen herverdeling van geld.

2.2 Wederafhankelijkheid

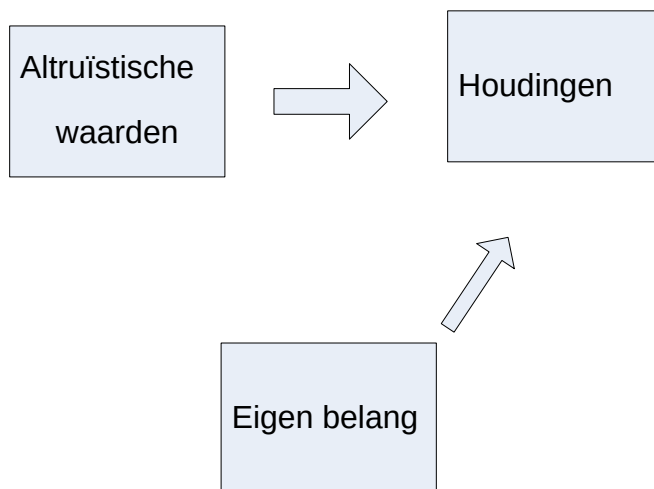
Bowles en Gintis (2000) stellen dat het argument dat mensen alleen handelen uit eigenbelang, of zoals zij het noemen de homo economicus, niet geheel juist is. Wat zij noemen 'sterke wederafhankelijkheid' en 'vrijgevigheid met betrekking tot basis behoeften', verklaren beter het succes van de verzorgingsstaat. Met 'sterke wederafhankelijkheid' wordt bedoeld dat mensen willen samenwerken en delen, zelfs ten koste van zichzelf, en dat ze gedrag dat het samenwerkend gedrag schendt, straffen. De studie vindt dat mensen de verzorgingsstaat steunen omdat het conformeert met diepe normen van wederkerigheid conditionele verplichtingen ten opzichte van anderen. Of iemand uit eigenbelang handelt of niet hangt af van de situatie. Mensen worden niet perse gedreven door eigenbelang, zoals de traditionele economie dicteert. Zij hechten waarde aan het eerlijk behandelen van anderen.

Een laboratorium experiment genaamd het 'dictator spel', laat dit zien. Van de twee respondenten, die wederkerig anoniem zijn, krijgt er één tien dollar. Hij mag vervolgens zelf kiezen of hij alles houdt, alles weggeeft of slechts een deel houdt en een deel weggeeft. Een meerderheid van deze personen geeft een deel, variërend van 20 tot 60 procent van de 10

dollar, weg. Als er alleen uit eigenbelang gehandeld zou worden, zou iedereen de 10 dollar zelf houden. In n-spelers experimenten betreffende het publieke goed is hetzelfde gevonden. Tien spelers wordt 1 dollar gegeven. Elke ronde kan elke speler een deel van de hele dollar in een gemeenschappelijke pot stoppen. De onderzoeker deelt het bedrag uit de pot door twee en geeft iedere speler dit bedrag. Als een speler zelfzuchtig handelt en de rest samenwerkt, is de eerste beter af. Wat blijkt is dat slechts een klein deel van de respondenten niet samenwerkt, oftewel geen geld in de pot stopt (Bowles & Gintis, 2000).

Een zeer recente studie die dit gemeten heeft met behulp van cijfers van de European Social Survey (ESS) wijst in dezelfde richting. In dit onderzoek worden ook dezelfde concepten van vrijgevigheid en wederzijdse afhankelijkheid genoemd (Léon, 2012). Dit noemen ze een 'homo reciprocans': deze draagt zorg voor het welzijn van anderen en zorgt dat processen en uitkomsten eerlijk zijn. De homo economicus is zeker nog aanwezig, maar er zijn ook altruïstische motieven.

Homo reciprocans

Bijvoorbeeld: een CEO vindt dat mensen een bepaalde levensstandaard horen te hebben. Dit vormt zijn houdingen ten aanzien van de verzorgingsstaat: de overheid moet zorgen voor de herverdeling van het geld opdat deze mensen niet in armoede leven. Het eigen belang kan hier in voorkomen als bijvoorbeeld de CEO vindt dat mensen wel vrijwilligerswerk moeten doen om wat bij te dragen aan de maatschappij.

Op basis van het theoretisch kader worden twee hypothesen getoetst.

- 1. Verwacht wordt dat migranten vinden dat geen burger mag leven onder een bepaald minimale levensstandaard*
- 2. Verwacht wordt dat de houdingen van migranten ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang voornamelijk gevormd worden door egoïstische belangen*

2.3 Zelfbeschikking

Een andere studie (Fong, 2001) laat ook zien dat eigenbelang niet de enige verklaring is voor de houding ten aanzien van het herverdelen. Deze studie toont aan dat houdingen ook beïnvloedt worden door overtuigingen over de mate waarin individuen vrijwillige controle hebben over hun inkomsten en overtuigingen over de mate waarin zij deze situatie kunnen verbeteren. De overtuigingen over de oorzaken van armoede en welvaart zijn over het algemeen gebaseerd op overtuigingen over zelfbeschikking tegenover exogene bepaling. Zij die overtuigd zijn van zelfbeschikking geloven dat uitkomsten bepaald worden door factoren die binnen de persoonlijke controle liggen. Zij die overtuigd zijn van exogene, ofwel van buiten komende, bepaling, leggen de nadruk meer op factoren buiten de individuele controle. Deze theorie heeft geen betrekking op de hypothesen, maar zal nog wel terugkeren in de beschrijvende analyse.

2.4 Sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang

Hieronder zal een korte introductie gegeven worden van de domeinen van de verzorgingsstaat waarover de houdingen en drijfveren van de migranten gevraagd en uiteindelijk gepresenteerd zijn. Het betreft hier de sociale zekerheid, de gezondheidszorg en de kinderopvang.

2.4.1 Sociale zekerheid

Wat betreft de sociale zekerheid in Nederland kan er een onderscheid worden gemaakt tussen sociale voorzieningen, werknemersverzekeringen en volksverzekeringen. De werknemersverzekeringen en volksverzekeringen vallen onder de sociale verzekeringen. De voorzieningen en verzekeringen zijn op elkaar afgestemd om er voor te zorgen dat er geen overlap bestaat, maar ook dat er niks ontbreekt. De sociale verzekeringen worden opgebracht door premies in rekening te brengen bij de werkgevers, werknemers en andere ingezetenen. Voor de sociale voorzieningen hoeft geen premie te worden betaald. Deze worden bekostigd met het geld dat afkomstig is uit de belastingen.

Sociale voorzieningen

Degene die geen recht heeft op een uitkering uit de werknemersverzekeringen of de volksverzekeringen en zich niet in het eigen onderhoud kan voorzien, kan aanspraak maken op een uitkering uit de sociale voorziening. Voorbeelden van wettelijke bepalingen die hier onder vallen zijn de Wet werk en bijstand (WBB), Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Toeslagenwet (TW).

Werknemersverzekering

Deze verplichte verzekeringen worden voornamelijk bekostigd door de werknemers, zoals de naam al zegt. De wetten achter de werknemersverzekering zijn de Werkloosheidwet (WW), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet op arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en de Ziektewet (ZW)

Volksverzekeringen

Elke ingezetene van Nederland is verplicht verzekerd voor de volksverzekeringen (Rijksoverheid, 2013d). De wetten achter de volksverzekeringen zijn de Algemene Ouderdomswet (AOW), Algemene nabestaandenwet (Anw), Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) en de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) (Juul, 2012).

2.4.2 Gezondheidszorg

Iedereen die in Nederland woont of werkt moet een basisverzekering hebben. Daarnaast kan men zich aanvullend verzekeren voor kosten die niet in het basispakket zitten. In het basispakket in Nederland zijn zorgverzekeraars verplicht iedereen tegen een vaste premie voor een basisverzekering te accepteren. Mensen met een laag inkomen krijgen zorgtoeslag van de overheid om de basisverzekering te kunnen bekostigen. Daarnaast moet er naast het nominale bedrag een inkomensafhankelijke bijdrage geleverd worden voor het basispakket. Onder het basispakket wordt onder andere verstaan: geneeskundige zorg door huisartsen, medisch specialisten en verloskundigen, verblijf in het ziekenhuis, dyslexiezorg, medicijnen, geneeskundige geestelijke gezondheidszorg, kraamzorg en tandheelkundige zorg (Rijksoverheid., 2013)

2.4.3 Kinderopvang

Het maximum aantal uren kinderopvang is gekoppeld aan het aantal uren dat beide ouders werken. Het aantal gewerkte uren van de ouder die het minst werkt bepaalt het aantal uren kinderopvang. De werkgever is verplicht mee te betalen aan de kinderopvang. Als het gezamenlijk inkomen gelijk of hoger is dan 118.189 euro, wordt er geen kinderopvangtoeslag verleend. Er wordt over maximaal 230 uur kinderopvangtoeslag verleend. De toeslag wordt berekend aan de hand van het maximale uur tarief. Dit tarief verschilt per opvanginstelling. Als een instelling een hoger tarief hanteert dan het maximum tarief, wordt over het verschil geen toeslag verleend.

Er zijn wel enkele voorwaarden verbonden aan de kinderopvangtoeslag. Zo moet het kinderdagverblijf ingeschreven staan in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRPK) en het kind moet op hetzelfde woonadres zijn ingeschreven (Rijksoverheid, 2013c) (Belastingdienst, 2013a, 2013b; Rijksoverheid, 2013b)

2.5 Conclusie

Er zullen dus twee hypothesen, die uit de theorie zijn afgeleid, getoetst worden. Deze hypothesen zijn eerder genoemd. Daarnaast zal er dus een samenvatting gegeven worden van de houdingen en belangrijkste drijfveren van de migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat. Deze samenvatting is geschreven uit het oogpunt van het theoretisch kader.

Hoofdstuk 3: Methodologie

In dit hoofdstuk wordt eerst beschreven hoe de steekproef getrokken is. Vervolgens zal verteld worden hoe de data verzameld is. Als laatste komt de toetsing en de manier waarop deze gepresenteerd wordt aan bod.

3.1 Case selection and sampling

De respondenten zijn geworven vanuit twee groepen. De ene groep is afkomstig van de leercursus Nederlands die gedoceerd wordt aan de Universiteit Twente. De andere groep respondenten is afkomstig van het bejaardenverzorgingstehuis AriënsZorgpalet te Enschede¹. Er is gekozen voor twee groepen om twee redenen. Ten eerste zou één groep niet resulteren in voldoende respondenten; dus een te lage N. Ten tweede is er op deze manier een laagopgeleide groep en een hoogopgeleide groep, die met elkaar vergeleken kunnen worden. Dit is van belang voor de hypothese. Daarnaast is er gebruik gemaakt van de sneeuwbal methode (Verhoeven, 2010), opdat de gewilde N gehaald zou worden. Omdat migranten een moeilijk te benaderen groep zijn, is de sneeuwbal methode geschikt voor deze studie. Bij de sneeuwbal methode maak je onder andere gebruik van netwerken van collega's en familie- of kenniskring. Dit is slechts één keer gebeurd voor dit onderzoek.

3.2 Data verzameling

Er is voor dit onderzoek gekozen voor kwalitatieve onderzoeksopzet om de volgende redenen. Ten eerste gaat het om de subjectieve percepties van de migranten. In kwalitatief onderzoek staat de subjectieve betekenisverlening, oftewel de betekenis die gegeven wordt aan een situatie, door de onderzochte centraal. Verder wordt ingegaan op de achtergronden van de verzamelde gegevens. In dit onderzoek gaat het om de achterliggende drijfveren van de houdingen ten aanzien van de verzorgingsstaat (Verhoeven, 2010). Ten derde stelt Verhoeven (2010): *“Als in de centrale vraagstelling gevraagd wordt (..) naar hun achterliggende argumenten en motieven, dan kan met behulp van kwalitatieve dataverzamelingsmethoden heel goed een antwoord op deze vragen gevonden worden”*. Ten vierde is er, zoals eerder aangegeven, nog niet veel bekend over de houdingen en de drijfveren daarachter van migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat. Daarom is deze studie verkennend van karakter en dit wijst in de richting van kwalitatieve onderzoeksmethoden (Timonen & Doyle, 2008). Om al deze bovenstaande redenen is gekozen voor een kwalitatieve dataverzamelingsmethode om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Negen interviews zijn afgenomen om deze kwalitatieve data te genereren. Als het gaat om motieven of belevingen, kunnen interviews gebruikt worden om hier inzicht in te krijgen. Daarnaast is er weinig kwalitatieve literatuur over het onderwerp. Dan is een open interview een geschikte methode, omdat daarmee een bepaalde oriëntatie bewerkstelligd kan worden op een bepaald onderwerp (Verhoeven, 2010).

De interviews zijn semigestructureerd. Ze bestaan uit open vragen. De vragen zelf zijn dus wel gestructureerd en geven een bepaalde richting aan. De interviews zijn opgenomen. Één keer is hiervoor geen toestemming verleend. Tijdens dit interview zijn er uitvoerige notities gemaakt. Aan het begin van het interview is duidelijk gemaakt dat de interviews vertrouwelijk en anoniem zijn. De Nederlands- en Engelstalige vragenlijsten zijn te vinden in Appendix A.

¹ Voor contact met beide instellingen was er afhankelijkheid van derden.

3.3 Data analyse

Het object van het analyseren van kwalitatieve data is om de categorieën, relaties en assumpties aan te duiden die iets zeggen over de opvatting van de respondent over de wereld in het algemeen en over het onderwerp in het bijzonder. Coderen of categoriseren heeft een belangrijke rol in de analyse. In dit proces wordt de data onderverdeeld en worden categorieën toegewezen. Codes of categorieën zijn labels om eenheden van betekenis aan toe te wijzen. Deze eenheden kunnen woorden, een frase, zinnen of zelfs hele alinea's zijn uit de beschrijvende informatie die verkregen is tijdens het uitvoeren van de studie. Deze delen tekst kunnen verbonden of onverbonden zijn aan een specifieke setting (Basit, 2003).

Dit onderzoek richt zich voornamelijk op het genereren van nieuwe kennis en daarnaast op het testen van twee hypothesen. De data analyse is daarvan een beschrijvende samenvatting van de interviews. Per domein zal aan de hand van categorieën een samenvatting gegeven van de verzorgingsstaat zoals eerder aangegeven. Dus een samenvatting van de houdingen en drijfveren ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang. Verder zijn er nog twee kopjes waaronder de houdingen betreffende zelfbeschikking en afhankelijkheid besproken worden. Ook zullen dus de twee hypothesen getest worden. Zowel de samenvattingen als het testen van de hypothesen is gebeurd aan de hand van gecodeerde woorden, zinnen, frases of alinea's. De interviews zijn gecodeerd met behulp van het coderingsprogramma Atlas ti. Dit is een programma voor kwalitatieve data analyse. Het helpt om de complexe fenomenen te vinden die verstopt zitten in de textuele data (Atlas Ti, 2013). Er is niet vooraf gecodeerd, maar achteraf. Dit is gedaan omdat het onderzoek zich vooral richt op het genereren van nieuwe kennis.

3.4 Beperkingen

Aan dit onderzoek zitten ook een aantal beperkingen. Ten eerste is er de lage N van respondenten. Daarom moeten er geen overhaaste generalisaties gemaakt worden. Ook betekent dit dat in eerste instantie in ogenschouw moet worden genomen dat hetgeen dat beschreven wordt in het onderzoek een zeer selecte groep betreft. Conclusies getrokken in dit onderzoek, moeten dan ook in dit licht bekeken worden. Ten tweede is de manier waarop de steekproef samengesteld wordt niet willekeurig. Hierdoor is de kans erg groot dat de bevindingen niet generaliseerbaar zijn voor de grotere populatie die onderzocht wordt. Ten derde is de vragenlijst niet extensief getoetst. Hierdoor kan het zijn dat bepaalde respondenten de vraag niet goed begrijpen, waardoor niet antwoord wordt gegeven op de gewenste vraag. Ten vierde kan het voorkomen dat sommige respondenten de Engelse of Nederlandse taal niet volledig beheersen. Dit kan hen belemmeren in het formuleren van hun antwoord. Hierdoor kunnen zij andere of kortere antwoorden geven dan zij zouden doen als ze de taal wel volledig zouden beheersen. Het belangrijkste doel van dit onderzoek is echter dat er nieuwe kennis gegenereerd wordt, namelijk de houdingen van migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat en hun drijfveren hierachter.

Hoofdstuk 4: data analyse

In dit hoofdstuk worden de bevindingen gepresenteerd en zullen twee hypothesen getoetst worden. Deze hypothesen zijn al eerder genoemd. Vervolgens zal er een brede beschrijvende analyse gegeven worden van de houdingen van migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat en de drijfveren daarachter. Maar allereerst wordt de kennis van de migranten over de Nederlandse verzorgingsstaat gepresenteerd voor zover zij hier al kennis van hadden. Dus hetgeen de respondenten al wisten hierover.

4.1 Voorkennis van de respondenten ten aanzien van de Nederlandse verzorgingsstaat

Respondent	Geslacht	Leeftijd	Land van herkomst
1	Vrouw	34	Eritrea
2	Man	37	Australië
3	Vrouw	46	Costa Rica
4	Vrouw	28	Griekenland
5	Man	33	Indonesië
6	Vrouw	23	China
7	Vrouw	26	Indonesië
8	Man	51	Eritrea
9	Vrouw	41	Polen

Tabel 4.1. Informatie over respondenten

De respondenten beschrijven sociale zekerheid voornamelijk als hulp of bescherming van de overheid voor de burgers. *Social security is that the government need to provide something to protect the benefits of the citizens* (interview 6). Een kleine meerderheid van de respondenten wist niks van de Nederlandse verzorgingsstaat voordat zij hier naartoe kwamen. *0,0.* (Interview 8). Dit zou het bewijs van Borjas (1999) tegen kunnen spreken. Een migrant komt immers niet naar Nederland om zijn voordeel te halen uit de Nederlandse verzorgingsstaat als hij hier niks vanaf weet. Echter, een kleine minderheid van de respondenten wist wel dat de Nederlandse verzorgingsstaat relatief goed is. *I knew that is was reasonably good, but I had no idea about exactly what sort of system it was* (Interview 2). De respondenten zijn naar Nederland gekomen voor werk, veiligheid of om te studeren. Ook dit spreekt het bewijs van Borjas (1999) tegen.

Wel denkt ongeveer de helft van de respondenten dat de Nederlandse verzorgingsstaat mensen uit andere landen aanmoedigt om hier te gaan wonen. *Yeah, because it's really nice when you don't do nothing and then you get paid. Meanwhile in their country they have... either they have to work really hard or become really poor and they become a beggar* (Interview 7). Dit is net zoals Borjas (1999) concludeerde en dit ligt in de lijn van de theorie van de homo economicus. Toch denken enkele van de respondenten dat er meer is dan economische drijfveren die bepalen dat mensen emigreren naar Nederland. *But economy not always only the reason for us to choose the way us live* (Interview 5). Dit spreekt de

studies tegen die zeggen dat migranten slechts naar een ander land migreren om hun voordeel te halen uit de verzorgingsstaat.

4.2 Hypothese I: homo reciprocans

De eerste hypothese die getest zal worden is: *Verwacht wordt dat migranten vinden dat geen burger mag leven onder een bepaald minimale levensstandaard.*

Uitspraken die hieronder vallen zijn bijvoorbeeld: *“And people can not find jobs then it should offer the least to survive. I think that’s a must. To offer something in order for them to be able to survive”* en *“Because, uh, every person needs at least a basic living standard”*.

Er zal uit de onderstaande samenvatting moeten blijken of dit het geval is. De samenvatting zal in chronologische volgorde afgewerkt worden. Dus eerst zal gekeken worden in het domein ‘Gezondheidszorg’. Vervolgens ‘Kinderopvang’, ‘Sociale zekerheid’, ‘Afhankelijkheid’ en ‘Zelfbeschikking’. Als in een domein een categorie staat waardoor de hypothese aangenomen of verworpen zou kunnen worden, wordt deze hieronder geplaatst.

■ Minimum levensstandaard

And people can not find jobs then it should offer the least to survive. I think that’s a must. To offer something in order for them to be able to survive.	Interview 4
Maar ook beetje de steun, want soms heb je de periode dat er geen baan is. En dan moet je ook wel leven.	Interview 9

■ Altruïsme

I think that nowadays there is a reasonable standard, well a reasonably good standard of living. And coming below a certain standard is just not very nice.	Interview 2
Or to live like human rights you know, to live kind of independently. Not in the streets or (onverstaanbaar). Basic needs, you know.	Interview 4
Because, uh, every person needs at least a basic living standard.	Interview 4
Yeah, from the final view of human rights I think: yeah, every human must have rights to live.	Interview 5
Want iedereen moet met plezier leven. Iedereen moet van het leven genieten	Interview 8
Niet in het donker laten. Laat de zon ook aan hun schijnen.	Interview 8
. Ook gewoon om bepaalde standaard te kunnen leven.	Interview 9
iedereen heeft de plicht om voor de medemens te zorgen. En als overheid dat kan, dat vind ik wel.	Interview 9

Alle acht respondenten zijn het eens met de stelling dat iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moet hebben om een eerlijke maatschappij te hebben.

■ Altruïsme	
I think it's simply inhumane to be.. to go below a certain level of living standard.	Interview 2
So the old can get a proper living.	Interview 7
Ook moeten ze laatste jaren goed eindigen. Ze moeten genieten van hun ouderdom.	Interview 8
Dat ze kunnen overleven.	Interview 9

Zes respondenten zijn het eens met de stelling dat mensen met een hoger inkomen ook een hoger pensioen verdienen, omdat zij hiervoor meer voor betaald hebben. Vier van de zes benadrukten wel dat de mensen met een lager inkomen niet mogen leven beneden een redelijke levensstandaard. Één respondent was het eens met de stelling dat mensen met een lager inkomen een hoger pensioen moeten krijgen, omdat zij meer nodig hebben.

Conclusie

Het bovenstaande wijst in de richting dat migranten vinden dat iedere burger op zijn minst een redelijke levensstandaard moet genieten. Hier is expliciet naar gevraagd en elke respondent is het eens met de stelling. Daarnaast komt het in andere domeinen terug; dat niemand onder een bepaald niveau mag leven. Dit maakt de theorie van de homo reciprocans aannemelijk en de hypothese wordt op basis van bovenstaand bewijs aangenomen.

4.3 Hypothese II: homo economicus

De tweede hypothese betreft de theorie van de 'homo economicus': *Verwacht wordt dat de houdingen van migranten ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang voornamelijk gevormd worden door egoïstische belangen.*

De ideologie van sociale gelijkheid en de ideologie van economisch individualisme zijn reeds in het theoretisch kader aan bod gekomen. Bijvoorbeeld de volgende uitspraken duiden op identificatie met de ideologie van sociale gelijkheid: *"if it's equally, that means people are receiving the same benefits or opportunities. So, probably everybody can study"* en *"there is some threshold below which it doesn't go in terms of standard of living, then I think it's ok. So, it needs to be carefully looked at that the people, the lower earners aren't going below some threshold where we say: this is not just anymore"*. Bijvoorbeeld de volgende uitspraken duiden op identificatie met de ideologie van het economisch individualisme: *"Je moet afhankelijk van jezelf zijn"* en *"but if you're on a extremely high paid job, it means that you probably made a lot of sacrifices in terms of the amount of hours that you worked"*. Hieronder zal voor zowel de hoger- als voor de lageropgeleiden een weergave gegeven

worden van categorieën die overeenkomen met één of beide ideologieën, om op deze manier een vergelijking te kunnen maken.

4.3.1 Laagopgeleiden

Hieronder staan de categorieën en citaten van de laagopgeleiden gegeven. Er zijn categorieën die meer aansluiten bij de ideologie van sociale gelijkheid en er zijn categorieën die meer aansluiten bij de ideologie van het economisch individualisme. 'Autonoom', 'Eigen verdienste', 'Eigen verantwoordelijkheid', 'Hard werk, hoger inkomen', en 'Invloed op de situatie' sluiten meer aan bij de ideologie van het economisch individualisme. De overige categorieën sluiten meer aan bij de ideologie van sociale gelijkheid. Op basis van de hypothese werd verwacht dat de laagopgeleiden slechts drijfveren zouden hebben die in de lijn lagen van sociale gelijkheid. Drijfveren in lijn met het economisch individualisme werden niet verwacht.

Economisch individualisme

■ Autonoom		
q2:10	Je moet afhankelijk van jezelf zijn.	Interview 8
■ Eigen verantwoordelijkheid		
q3:3	Mensen die werkloos zijn die moeten dat hebben.. of zelf de moeite vinden om graag de nieuwe baan willen krijgen of proberen te krijgen.	Interview 9
q3:4	Ouders zeg maar 60-70 procent. Zo veel mogelijk	Interview 9

■ Eigen verdienste		
q1:8	Oke. De volgende. Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat, de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald? Bijvoorbeeld ik verdien 200 euro en u verdient 100 euro. Als we allebei 10 procent belasting betalen, betaal ik 20 euro belasting en u 10 euro. Vindt u dat eerlijk? Normaal niet. Normaal niet? En waarom niet? Ja, omdat kijk. Jij werkt hard. Waarom ga je veel belasting betalen?	Interview 1
q1:9	Ik vind wel, de mensen heeft vroeger niet harder gewerkt en hun heeft niet harder sparen gedaan, toch. Als iemand harder gewerkt, hij moet wel krijgen geld. Dat is eigen geld, ja. Eigen spaar. Dat moet eerlijk zijn wat hun heeft gedaan.	Interview 1
q1:10	Ze hebben dus veel betaald?	Interview 1

	Betaald , ja. Ja, dat moeten hun wel krijgen ja. Het is eerlijkheid, ja. U vindt het eerlijk? Ja, dat is hun eigen geld. Hun heb zelf sparen gedaan. Veel pensioen betaald.	
q2:8	Het is hun geld, dus hoger pensioen	Interview 8
q3:9	U bent het dus eens met: mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer hebben betaald aan pensioen? Ja, die moeten dan krijgen wat ze daarvoor hebben betaald.	Interview 9

■ Hard werk, hoger inkomen

q3:6	Dus u denkt wel dat hard werk een hoger inkomen wordt? Ja.	Interview 9
------	--	-------------

■ Invloed op situatie

q1:5	Dus als iemand kan werken en hij is arm, dan kan hij er wel wat aan doen? Aan doen, j a.	Interview 1
q2:5	Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven? Zeker	Interview 8
q3:7	Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven? Ja.	Interview 9

■ Hard werk, geen hoger inkomen

q1:4	En waarom denkt u dat als u heel hard werkt dat u dan een hoger inkomen heeft? Niet harder werkt, maar meestal in Nederland als je hoog niveau hebt toch. Ja, zo. Als je.. Niet met hard werk.	Interview 1
q1:12	Nee, dat kan heel goed hoor. De volgende. Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen? Nee, is niet waar.	Interview 1

q2:4	Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen? Moest wel, maar is helaas nooit zo geweest.	Interview 8
------	--	-------------

Sociale gelijkheid

■ Meer verdienen, meer betalen

q2:9	Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald? Moet wel aangepast aan salaris. Ja. Als ik bijvoorbeeld duizend verdien en ik betaal 100 euro. Een ander verdient 2000 moet wel 200 kunne betalen. Moet wel in evenwicht houden. Moet wel eerlijk blijven.	Interview 8
------	---	-------------

■ Minimale levensstandaard

q1:7	Nee, maar vindt u dat iedereen in Nederland o z'n minst een minimum levensniveau moet hebben? Dus een dak boven hun hoofd, en kleren. Vindt u dat de overheid daarvoor moet zorgen? Dat iedereen tenminste een huis heeft en eten? Ja.	Interview 1
q2:6	Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levenstandaard moeten hebben? Ja.	Interview 8
q2:7	Als ze maar niet tekort komen., Als ze maar met plezier kunnen leven.	Interview 8
q3:8	Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levenstandaard moeten hebben? En een redelijke levensstandaard is op zijn minst: eten, een dak boven je hoofd, kleren. Dat soort dingen. Dat je echt een minimale standaard hebt waaronder je niet kan leven. Ja,	Interview 9

■ Overheidsinterventie

q1:1	Of vindt u meer dat ouderen daar meer zelf voor moeten zorgen dat als ze oud zijn.. Nee. Oke, u vindt dat de overheid dat moet doen?	Interview 1
------	--	-------------

	Ja.	
q1:2	Dus u denkt dat de overheid... Veel meer helpen dingen te doen voor kinderopvang, ja.	Interview 1
q1:3	Maar je moet ook voor hun ondersteuning geven.	Interview 1
q1:6	En denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen? Armoede is? Armoede is als je heel arm bent. Dat je heel weinig geld hebt. Oke. Ja, toch?	Interview 1
q1:11	Ja. Maar vindt u dat de overheid dat zou moeten doen? Ja.	Interview 1
q2:1	Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen? Ja.	Interview 8
q2:2	Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen? Zo hoog mogelijk.	Interview 8
q2:3	Denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen? Zeker,	Interview 8
q3:1	Moet de overheid zorgen voor een toereikende gezondheidszorg? Eens.	Interview 9
q3:2	Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen? Ja.	Interview 9
q3:5	Denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen? Ja, dat is ook wel zo.	Interview 9

4.3.2 Hoogopgeleiden

Hieronder staan de categorieën en citaten van de hoogopgeleiden gegeven. Er zijn categorieën die meer aansluiten bij de ideologie van sociale ongelijkheid en er zijn categorieën die meer aansluiten bij de theorie van het economisch individualisme. 'Geen controle over situatie', 'Gelijke kansen', 'Hard werken wordt niet beloond', 'Meer verdienen, meer betalen', 'Minimale levensstandaard', 'Overheidsinterventie' en 'Zwakken helpen' liggen meer in de lijn van de ideologie van sociale gelijkheid. De overige categorieën sluiten meer aan bij de ideologie van het economisch individualisme. Op basis van de hypothese werd verwacht dat de hoogopgeleiden slechts drijfveren zouden hebben die in de lijn lagen

van het economisch individualisme. Drijfveren in lijn met sociale gelijkheid werden niet verwacht.

Economisch individualisme

■ Controle over situatie

q1:7	Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? Yes.	Interview 2
q5:5	Yeah? They have control? Yes.	Interview 6
q6:3	Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? Why? In here, I don't know. But in my country yes.	Interview 7

■ Eigen verantwoordelijkheid

q1:13	in some sense the elderly.. there should be a build-up. Where as a younger person you provide towards how you going to live as an elderly person	Interview 2
q1:14	as long as they proof they're looking for work, then the support of the government helps them to find work	Interview 2
q1:15	I think that people are able to do both: to look after children and to have jobs But then,	Interview 2
q2:12	But, I don't see the government as being responsible everything in terms of unemployment. I think the person should take big responsibilities for career choices and that this has to be taught already early in life to children.	Interview 3
q2:13	My first impression is yes, but on the other hand, everyone should contribute in the younger part of their life.	Interview 3
q3:11	So, the people shouldn't have any responsibility for the children? No, I think it's a.. They have. But I think it's a half-half, you know.	Interview 4
q5:8	And should the government ensure a reasonable standard of living for the old? Uhm, no.	Interview 6
q5:9	how much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed? Uuh, 60 percent.	Interview 6

q5:10	I think the parents should pay for themselves.	Interview 6
q6:6	But do you think that the government should do a lot to help people who are unemployed or do you think that people who are unemployed should take care of themselves? Due to the.. Due to like in my country, I think they should be take care of themselves.	Interview 7
q6:7	So you think that the unemployed should do a lot for themselves to get back? Yeah.	Interview 7

■ Eigen verdienste

q1:2	Then you think that the higher earners should get larger old age pensions.. Old age pensions! So they should get, yeah, larger old age pensions. Because they've paid in more? Yeah.	Interview 2
q1:4	Because they've earned it, they should get it back? Yeah, I think so.	Interview 2
q2:1	but if you're on a extremely high paid job, it means that you probably made a lot of sacrifices in terms of the amount of hours that you worked.	Interview 3
q2:2	And therefore I wonder if it's fair to just say: okay, he worked for a year and I'm just going to get 60% percent out of his salary, because he earns so much. Because that person had to do a lot of sacrifices in terms of his family and his own life,	Interview 3
q3:2	Ok. The next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this? No, I don't agree.. I agree with the first one. You get more salaries, you pay more, then you can have a better higher pension.	Interview 4
q5:2	Ok. It's not fair for people with high incomes? Cause yes, I think they work hard and, uh, they work hard to have the high incomes and they pay a lot of taxes of their incomes.	Interview 6
q5:3	Like the people said, they pay a lot. And it is their right to ask for more.	Interview

		6
q6:11	because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this? I agree with the first statement..	Interview 7
■ Hard werken is meer verdienen		
q1:6	Do you think hard work will lead to a higher income? Uhm, yes.	Interview 2
q2:5	Do you think hard work will lead to a higher income? In general, yes.	Interview 3
q3:5	Do you think hard work will lead to a higher income? Hard work lead to a higher income. Yes.	Interview 4
q5:6	Do you think hard work will lead to a higher income? Yeah.	Interview 6
q6:2	Do you think hard work will lead to a higher income? Yeah.	Interview 7

Sociale gelijkheid

■ Geen controle over situatie		
q2:6	Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? Uhm, not completely.	Interview 3
q3:6	No, not always. They can not... they don't always control the situation.	Interview 4
q4:5	Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? So you think that people have control over the fact that they are poor or not? Uh, I don't think so.	Interview 5

■ Gelijke kansen		
q3:3	f it's equally, that means people are receiving the same benefits or opportunities. So, probably everybody can study.	Interview 4
q4:3	You know, we live in competition. So to ensure the competition will run fairly. So if the competition doesn't run fairly any more	Interview 5

■ Hard werken wordt niet beloond

q4:6	Do you think hard work will lead to a higher income? Not really.	Interview 5
------	---	----------------

■ Meer verdienen, meer betalen

q1:1	Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax? Yes, I guess so.	Interview 2
q3:1	Yeah, so.. Everybody needs to contribute according to their income.	Interview 4
q4:1	Ok. For example, you're earning 2000 euro's per month and I'm earning 1000 euro's per month. If we pay the same share of our earnings, for example ten percent, you will pay 200 euro's tax and I will pay 100. So, you will pay double my tax. Hmhm. Do you think that should be the case or not? Uh, I think.. Maybe I can answer it based on my experience. Yeah, I know that the tax in Europe is quite high and the more you earn money, the more you pay tax, right? And in that system your social gap is very small. Your system has run quite good. But in Asia the tax is quite low and it's flat for everyone, it's the same. And there come a accumulation of the wealth for a small part of the society. Then it goes again, and again and again. And everything becomes poor. And nothing.. I think, yeah, the system must be like what you say.	Interview 5
q6:10	Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax? Yeah.	Interview 7

■ Minimale levensstandaard

q1:3	there is some threshold below which it doesn't go in terms of standard of living, then I think it's ok. So, it needs to be carefully looked at that the people..the lower earners aren't going below some threshold where	Interview 2
------	---	----------------

	we say: this is not just anymore.	
q1:5	For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yes,	Interview 2
q1:9	But, I think, there again, that there should be some.. some minimum standard and..and the higher the better.	Interview 2
q2:3	what the fair situation is to leave everybody at least and old age and enough access so that they can afford a decent, ehm, life in the future.	Interview 3
q2:4	For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yes.	Interview 3
q3:4	For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yes.	Interview 4
q4:4	For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yeah.	Interview 5
q4:10	At least to keep their.. to maintain their life at a proper level., at least.	Interview 5
q5:4	a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yeah.	Interview 6
q6:1	For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Yeah.	Interview 7

■ Overheidsinterventie

q1:8	How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed? Uhm. I think, again, that there should be a certain level of help.	Interview 2
q1:10	Should the government ensure adequate healthcare for the sick? Agree.	Interview 2
q1:11	How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?	Interview 2

	I think that the government should... I think the government should provide some support for them.	
q1:12	Do you think the government should help people who live in poverty? Yes.	Interview 2
q2:7	So I think, as long as it is still affordable and you can get some form of taxcredit by the government, I think that's fair enough.	Interview 3
q2:8	think the government should step in, in terms of defining what is the minimum duration of the unemployment subsidies.	Interview 3
q2:9	Do you think the government should help people who live in poverty? Yes I think so,	Interview 3
q2:10	Should the government ensure adequate healthcare for the sick? Yes.	Interview 3
q2:11	ow much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed? Uhm. I believe in unemployment benefits as long as you don't get a better deal by staying home than for work	Interview 3
q3:7	Well, I don't know. But in my mind.. what I think is that the government needs to offer opportunities for them to find work or to educate themselves	Interview 4
q3:8	Ensure adequate healthcare for the sick. Yes,	Interview 4
q3:9	Should the government ensure a reasonable standard of living for the old.? Yes.	Interview 4
q3:10	Yeah. Which one should provide care for them? Childcare? Uhm, I think that the state needs to provide some, uh, like a.. make it easier for them.	Interview 4
q3:12	Do you think the government should help people who live in poverty? Yes.	Interview 4
q4:7	For me this is, uh, the responsibility of the government is a absolute. It's not about only, for example pay support for the unemployment but also how the government make the unemployment can be reduced.	Interview 5
q4:8	How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents? Uh, I think how to say. It is a must. It must be.. I think it's also an very high.. It must be the priority of the government	Interview 5

q4:9	But do you think that if someone is poor that the government should help him or her? Yeah,	Interview 5
q4:11	Should the government ensure a reasonable standard of living for the old? Yes, exactly.	Interview 5
q4:12	Should the government ensure adequate healthcare for the sick? Yes.	Interview 5
q5:7	Ensure or provide adequate or enough healthcare for the sick. Yeah.	Interview 6
q5:9	how much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed? Uuh, 60 percent.	Interview 6
q5:11	do you think the government should help people who live in poverty? Yeah.	Interview 6
q6:4	Should the government ensure adequate healthcare for the sick? Yeah, of course	Interview 7
q6:5	Should the government ensure a reasonable standard of living for the old? Yes.	Interview 7
q6:8	How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents? I think they have much responsibility for this	Interview 7
q6:9	Do you think the government should help people who live in poverty? Yeah.	Interview 7

■ Zwakken helpen

q4:2	I think the people with lower salaries must give more support in their retirement.	Interview 5.
------	--	--------------

Conclusie

Al het bovenstaande wijst in de richting van het verwerpen van de tweede hypothese. De laagopgeleiden hebben opvattingen die zowel in de lijn liggen van sociale gelijkheid als

opvattingen die in de lijn liggen van het economisch individualisme. Hetzelfde geldt voor de hoogopgeleiden. Daarom is het aannemelijk dat de gehele hypothese verworpen zou worden, mocht deze statistisch getoetst worden. Hier wordt deze hypothese verworpen. Opvallend is wel dat de hoogopgeleiden vaker wijzen op de eigen verantwoordelijkheid ('Eigen verantwoordelijkheid'). Deze categorie komt slechts eenmaal voor bij de laagopgeleiden. Daarom zou het ook kunnen zijn dat de hypothese opnieuw geformuleerd moet worden met een meer probabilistisch karakter.

Daarnaast opvallend is het feit dat ook alle hoogopgeleiden vinden dat iedere burger op zijn minst een redelijke levensstandaard dient te genieten. Dit zou kunnen betekenen dat eigenbelang niet de enige drijfveer is van migranten. Logischerwijs zou dit betekenen dat de theorie van de homo reciprocans aannemelijker is dan die van de homo economicus: eigenbelang speelt zeker een rol, maar dit is niet de enige drijfveer. Dit is in lijn met de theorie van de homo reciprocans, zoals deze besproken is in de theorie.

4.4 Beschrijvende analyse

Hieronder zal een samenvatting gegeven worden betreffende de houdingen van migranten ten aanzien van de deelterreinen van de verzorgingsstaat en de drijfveren hierachter. Deze bevindingen zullen allereerst gepresenteerd worden, waarna er een korte terugkoppeling zal zijn met de theorie. Deze analyse wordt gedaan om het onderwerp verder te verkennen, omdat eerder onderzoek van Timonen en Doyle in een andere richting wijst dan daarvoor verondersteld was.

4.4.1 Gezondheidszorg

Alle 9 respondenten zijn het eens met de stelling dat de overheid moet zorgen voor toereikende gezondheidszorg. De drijfveren staan hieronder per categorie. Dit wijst vooral in de richting van de theorie van sociale gelijkheid. De theorie van het economisch individualisme zegt ten eerste dat de overheid zo min mogelijk moet ingrijpen. Het bewijs wijst in de tegenovergestelde richting. Daarnaast stelt de theorie dat mensen hun eigen welvaart beïnvloeden. Er zijn echter respondenten die stellen dat mensen hun gezondheid en uiteindelijk dus hun welvaart, niet geheel kunnen beïnvloeden omdat zij ook beïnvloed worden door externe effecten. Echter, zowel laag- als hoogopgeleiden vinden dat de overheid moet zorgen voor voldoende gezondheidszorg. Daarom is het aannemelijk om te zeggen dat de homo reciprocans sterker aanwezig is dan de homo economicus, want eigenbelang speelt een minder grote rol. De drijfveren maken het echter niet heel duidelijk. De drijfveer overheidsplicht wijst meer in de richting van sociale gelijkheid, die stelt dat de overheid zoveel mogelijk dient in te grijpen. De drijfveer van externe oorzaken laat ook zien dat eigen belang niet de enige drijfveer is. Zoals Fong (2001) al stelt: ook de overtuiging in welke mate iemand invloed heeft op zijn of haar situatie beïnvloedt de houdingen wat betreft het herverdelen.

■ Externe oorzaken

Then, if in some sense it's not the persons fault if they're sick.	Interview 2.
Well, because you can not, an individual can not have full control over his or her medical situation.	Interview 3
Which is not really that you got it because you did something wrong with your diet or lack of exercise.	Interview 3

■ Overheidsplicht

omdat het is belangrijk is voor Nederland.	Interview 1
that's why we're paying taxes.	Interview 4
I think because that is the meaning of government. That some, uh, like.. That is the responsibility of the government. So if the government fail to secure the society. So, what is purpose of to form a government?	Interview 5
Because we pay taxes.	Interview 6
because it's shows that the government is really taking care of their citizens.	Interview 7
Omdat het nodig is dat de zwakken geholpen moeten worden. Zieken geholpen moeten worden.	Interview 8
Ja, daar betalen we onze belastingen allemaal. Het geld gaat daar ook wel naartoe. Dus ik denk wel dat het budget wel moet komen ook voor deze situaties.	Interview 9

4.4.2 Kinderopvang

De houdingen van de respondenten betreffende de mate waarin de overheid verantwoordelijkheid draagt voor kinderopvang, zijn te verdelen in twee categorieën: hoge mate van verantwoordelijkheid en een redelijke mate van verantwoordelijkheid. Echter, het grootste deel van de respondenten vindt dat ook de ouders verantwoordelijkheid hebben voor de opvoeding van de kinderen en het betalen van de kinderopvang. Dit wijst in de richting van de theorie van het economisch individualisme, want deze stelt dat de overheid zo weinig mogelijk moet interveniëren. Toch stellen de respondenten wel dat de overheid iets moet doen.

Hieronder staan de drijfveren achter de bovenstaande houdingen. De houding van 'hoge verantwoordelijkheid' wordt voornamelijk ondersteund door drijfveren van 'Geen werk', 'Overheidsplicht' en 'Kinderen'. De houding van 'Redelijke verantwoordelijkheid' wordt voornamelijk ondersteund door de drijfveren van 'Eigen keuze' en 'Overheidsplicht'. De drijfveer van 'Eigen Keuze' wekt de indruk dat gedacht wordt dat mensen invloed hebben op

de situatie, dus op hun eigen welvaart. Dit ligt meer in de lijn van het economisch individualisme. De overige drijfveren wekken meer de indruk dat mensen niet geheel verantwoordelijk zijn voor hun eigen welvaart. Met bijvoorbeeld 'Geen werk' wordt gesteld dat er gelijke kansen gecreëerd moeten worden. Hier komt de theorie van sociale gelijkheid om de hoek kijken. Verder vinden de respondenten dat de overheid moet bijdragen om de welvaart van de kinderen te waarborgen.

■ Eigen keuze

q3:1	And people that don't have any children end up paying a share of that. And I don't find it completely fair. That people who make a choice of not having children end up to subsidize it	Interview 3
q3:2	Because it is a personal choice to have children, you know.	Interview 3
q9:1	Ja, omdat dat hun kinderen zijn. Dat is hun beslissing. En ja, dat bepaal jezelf denk ik.	Interview 9

■ Geen werk

q1:1	ik wil mijn kinderen naar kinderopvang doen, maar voor mij is te duur. Beter ik ga stoppen met werk.	Interview 1
q4:1	If they're working, working working you know. Like they can't be at home, there should be an option from the country to help them out.	Interview 4
q4:2	Like, it will help them go back to work faster, you know.	Interview 4
q6:1	Because the working parents, they have a job. So they cannot take care of their children.	Interview 6

■ Kinderen

q5:1	Because, you know, a child.. childcare it's.. will decide the state future. They will be.	Interview 5
q7:3	But I think education in here means like.. little children usually replicate, you know, replicate the adult act. So, you know, if they are being taking care of the wrong person , so they will replicate the wrong person., I think.	Interview 7
q8:5	Anders ga je die kinderen isoleren doordat ze thuis blijven.	Interview 8
q8:6	Net zo belangrijk voor kinderen om met andere kinderen te leren en sociale contacten opbouw.	Interview 8
q9:2	Ja, want sommige families krijgen ook wel kinderen die allebei geen werk hebben. Die krijgen ook wel kinderen, Je kan niet zomaar alles plannen. Er zijn ook wel genoeg twee werkenden, maar ook wel waar allebei niet	Interview 9

	werken. En die hebben wel kinderen. En die kinderen moeten niet de slachtoffers worden van de hele situatie. Dus hier moet wel de situatie draaien om de kind. Voor de toekomst van de kind, denk ik. Dat dat belangrijk is.	
--	--	--

■ Overheidsplicht		
q6:2	And for the government, they need to pay something, because they are arranging this country.	Interview 6
q7:1	So, I think the government should really take care of the child, because they have to give the right education for this children.	Interview 7
q7:2	Because it's shows that they do care about the future of the children, who will develop the country.	Interview 7

4.4.3 Sociale zekerheid: werkloosheid en armoede

Hieronder staan de houdingen ten aanzien van de mate waarin de overheid verantwoordelijkheid draagt voor de zorg van werklozen en mensen die in armoede leven.

Een prominent terugkerend thema onder de respondenten is dat de overheid geen geld moet geven aan werklozen en armen, maar in plaats daarvan werk moet bieden. Mensen moeten eerst inzet tonen, voordat zij beloond worden. *I think that for the unemployed, as long as they proof they're looking for work, then the support of the government helps them to find work* (Interview 2). Dit betekent dat mensen in een bepaalde mate toch verantwoordelijk moeten zijn voor hun eigen welvaart.

Wel moeten mensen op zijn minst kunnen overleven. *And people can not find jobs then it should offer the least to survive. I think that's a must. To offer something in order for them to be able to survive* (Interview 5). Dit wijst wederom in de richting van de homo reciprocans. Daarnaast zijn alle respondenten het eens met de stelling dat de overheid mensen die in armoede leven moet ondersteunen.

Hieronder staan de drijfveren van bovenstaande houdingen. Deze bevindingen wijzen in de richting van de theorie van de homo reciprocans. Zowel laag- als hoogopgeleiden vinden dat de mensen niet geheel verantwoordelijk kunnen zijn voor hun eigen welvaart. Het wijst niet in de richting van de theorie van sociale gelijkheid, omdat deze ervan uitgaat dat dit alleen het geval is bij laagopgeleiden, aangezien dit hun eigenbelang dient. De drijfveer 'Altruïsme' is een sterke drager van dit argument. De homo reciprocans vindt immers dat iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moet genieten. De drijfveer 'Externe factoren' wijst in de richting van sociale gelijkheid. Toch zijn er zowel laag- als hoogopgeleiden die deze drijfveer delen. Dus ook hier is eigenbelang niet het onderliggende mechanisme waardoor de houdingen gevormd worden. Ook 'Moeilijk werk vinden' wijst erop dat mensen niet

geheel verantwoordelijk zijn voor hun eigen welvaart en de overheid dus moet helpen, zoals de theorie van sociale gelijkheid ook stelt.

■ Externe factoren

Maar als hun heeft geen werk of met gezondheid of slecht, hun kan dan niet werken.	Interview 1
Maar voor sommige arme mensen, kan dan niet werken. Heeft geen handen of misschien geen benen of ziekte.	Interview 1
Because, you know, poverty not only result from how your government works. But yeah, it can be from external source, right?	Interview 5
Cause an unemployed person has no choice to be unemployed	Interview 6
Dat is je lot. Of je werk hebt of niet, is je geluk. Kan iedereen overkomen. Net als ongeluk.	Interview 8
Kijk, als je in armoede belandt, soms is door de omstandigheden in je leven, een gezondheidssituatie. Of sommige door nog erger dingen	Interview 9

■ Altruïsme

I think that nowadays there is a reasonable standard, well a reasonably good standard of living. And coming below a certain standard is just not very nice.	Interview 2
Or to live like human rights you know, to live kind of independently. Not in the streets or (onverstaanbaar). Basic needs, you know.	Interview 4
Because, uh, every person needs at least a basic living standard.	Interview 4.
Yeah, from the final view of human rights I think: yeah, every human must have rights to live.	Interview 5
Want iedereen moet met plezier leven. Iedereen moet van het leven genieten	Interview 8
Niet in het donker laten. Laat de zon ook aan hun schijnen.	Interview 8
. Ook gewoon om bepaalde standaard te kunnen leven.	Interview 9
iedereen heeft de plicht om voor de medemens te zorgen. En als overheid dat kan, dat vind ik wel.	Interview 9

■ Moeilijk werk vinden

And if it goes below a certain level, it's just a vicious circle. It makes it difficult for the person then to find work, if they're really in poor living conditions.	Interview 2
If you increase the standard of living then there is a possibility of the next	Interview

generation of the family to be really out of the poverty track,	2
And because, if they don't help them, maybe it will be more difficult to get out of that poverty and do something with their live. They need a boost, you know.	Interview 4
Maar ook beetje de steun, want soms heb je de periode dat er geen baan is. En dan moet je ook wel leven.	Interview 9

4.4.4 Houdingen en drijfveren ten aanzien van afhankelijkheid van de bijstand

Hieronder staan de houdingen en drijfveren van migranten ten aanzien van personen die exclusief afhankelijk zijn van de bijstand.

Voor veel respondenten is het afhankelijk van de situatie hoe zij over iemand denken die exclusief afhankelijk is van de bijstand. *Sommige is lui, sommige is met gezondheid. Dat weet jij niet wat is de situatie voor de mensen* (Interview 1). Dit geldt zowel voor hoog- als laagopgeleiden. Als iemand geen goede reden heeft voor het feit dat diegene in de bijstand zit of als iemand daarvoor kiest omdat dit meer oplevert, dan wordt er op deze persoon neergekeken. *I would look down on them a bit, if there wasn't really a serious reason for why they're in that situation* (Interview 2), *an burden for society* (Interview 4) en *because to some extent I feel it's stealing. When you say: I can actually work, but I'm not going to do it because I could earn almost the same by continue to be unemployed* (Interview 3). Dit bevestigt het bewijs wat Timonen en Doyle (2008) eerder gevonden hebben. Op afhankelijkheid van de overheid wordt neergekeken. Zoals een respondent het stelt: *Je moet afhankelijk van jezelf zijn. Werk hoort bij een mens en Je moet werken om te leven. Of je in Nederland of Afrika bent, je moet kunnen werken om te leven. Iedereen moet aan het wer, Geen werk is geen geld, geen geld is geen eten, geen eten is langzaam dood* (Interview 9). Dit wijst in de richting van het economisch individualisme. Zowel hoog- als laagopgeleiden vinden dat iemand niet afhankelijk moet zijn van de overheid. Toch stellen veel respondenten dat het situatie afhankelijk is of ze op iemand neerkijken of niet. Het bewijs wijst dus tegelijkertijd in de richting van de sociale gelijkheid. Mensen kunnen niet volledig verantwoordelijkheid dragen voor hun situatie of in dit geval hun welvaart. Misschien is er een continuüm tussen deze twee ideologieën in plaats van een dichotomie. Mensen lijken wel een bepaalde mate van verantwoordelijkheid te moeten dragen, maar kunnen dit nooit geheel doen. Dat migranten neerkijken op mensen die afhankelijk zijn van de overheid is in strijd met het beeld dat geschetst wordt door onder andere het bewijs van Borjas (1999).

4.4.5 Gevolgen van sociale zekerheid

Hieronder staan de houdingen en drijfveren betreffende enkele domeinen van de sociale zekerheid.

Drie respondenten zijn het oneens, vijf eens en één heeft geen mening ten aanzien van de stelling dat sociale zekerheid tot een meer gelijke maatschappij leidt. Drijfveren van zij die

het eens zijn met de stelling:, ‘Kleine sociale kloof’ en ‘Goede levensstandaard’. Zij die het oneens zijn hebben geen duidelijk te onderscheiden drijfveren. De ideologie van sociale gelijkheid is hier aanwezig. Het grootste deel van de respondenten vindt immers dat overheidsinterventie de maatschappij meer gelijk maakt.

Drie respondenten zijn het oneens en zes eens met de stelling dat sociale zekerheid in Nederland mensen luier maakt. De drijfveren voor de respondenten die het eens zijn:, ‘Geld voor niks’ en ‘Zorgelozer’. Drijfveren van respondenten die het eens zijn: ‘Nationale mentaliteit’. Het is duidelijk dat het grootste deel van de respondenten denkt dat de verzorgingsstaat ook zeker negatieve effecten kan hebben. Mensen kunnen lui worden omdat zij zorgelozer zijn, dit hoeft niet per se negatief te zijn, en omdat zij geld krijgen voor niks.

Zes zijn het eens, één was het oneens en twee hadden geen mening betreffende de stelling dat door de sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid zijn voor elkaar te zorgen. De drijfveren van de respondenten die het eens zijn: ‘Eigen problemen’ en ‘Reeds beschermd’, De drijfveer van de respondent die het oneens was: ‘Kleine sociale kloof’. Hier is te zien dat respondenten denken dat de verzorgingsstaat de hulp van anderen kan vervangen. Het is of zijn eigen probleem of de respondenten vinden het geen prioriteit, aangezien diegene al hulp krijgt van de overheid.

■ Eigen problemen

q6:2	Because, uuh, why do I want to help them, because they really, really need my help. And if they don't have such, they're in their own situation. We have our own problems.	Interview 6
q8:2	je hebt niemand nodig , je hebt alles. Ook je ouders en broertjes zusjes hebben je niet nodig.	Interview 8

■ Geld voor niks

q7:4	Because they get paid when they do nothing. So, it's not encourage them to work hard	Interview 7
q9:2	Ja, mensen kiezen de makkelijke weg. Mensen willen er niet echt hun best voor doen denk ik wel.	Interview 9

■ Goede levensstandaard

q2:6	My feeling that there is perhaps less pressure on them to focus on other things. So they can.. are able to contribute more to society.	Interview 2
q4:4	.. if the country provides you, you have more or less, you can have the same, uh, standard of life, a good standard of life. Even if you not rich, you know, you have a good standard of life and access to almost everything.	Interview 4

■ Kleine sociale kloof

q2:4	because the gap is narrow it makes It easier for people to still see each other as equals. And therefore makes it easier for others to help each other,	Interview 2
q2:5	n a way. I think that if the gap was bigger, then the helping of one side and the other side would be less common. I think that if people are closer together in some sense, it's easier.	Interview 2
q5:6	can not, uh, I can not see the difference between the rich and the poor here. It's not really easy to see.	Interview 5
q5:7	Uhm, because I saw that your social gap in the Netherlands really narrow.	Interview 5
q7:5	So, like I said: there are no too poor people and there are no too rich people.	Interview 7

■ Nationale mentaliteit

q3:2	And I don't think socially acceptable in this country to live of benefits.	Interview 3
q4:2	Because from what I've experienced the mentality here is to work, you know.	Interview 4

■ Reeds beschermd

q3:3	Yeah. I think that's a safe assumption to make that people are less willing to invest their time helping unemployed friends because they know that there is a system that protects them.	Interview 3
q4:3	if they knew that he has the support, healthcare or money to survive	Interview 4
q7:2	Because the people think that they're.. other.. government has take care about them, so I don't really have to take care about my neighbor .	Interview 7
q9:3	Ja. Dat hij hulp heeft en dat hij beschermd wordt. Ja, denk ik wel.	Interview 9
q9:4	Want als je dat ziet: de buurman, ooh, hij redt zich wel. Daar hoef ik zelf niks voor te doen, hij redt zich wel.	Interview 9

■ Zorgelozer

q2:2	I think that the safety net that it provides, means that in some situations the people will say: well, I have this backup, I don't need to secure myself otherwise.	Interview 2
q2:3	No, I think in particular with regard to the support that you get if you're unemployed here, yeah. That seems to be fairly comprehensive. And so you can be less careful, somehow. It's possible for you to be less careful and still have the support if need be.	Interview 2
q5:5	So, there is, like, you find very little difficulties in life. And somehow the life's become just so ordinary and there is no challenge anymore.	Interview 5
q6:1	Because, uuh, you will always think: the government will help me and I don't have to worry about tomorrow.	Interview 6

4.4.6 Houdingen en drijfveren ten aanzien van de levensstandaard

Hieronder staan de houdingen en drijfveren betreffende levensstandaard. Acht respondenten zijn het geheel of gedeeltelijk eens en één is het oneens met de stelling dat het verschil in levensstandaard klein moet zijn om een eerlijke maatschappij te zijn. De drijfveren van de respondenten die het eens zijn: 'Gelijk' en 'Algemeen geluk'. De meeste respondenten keuren overheidsinterventie dus goed om het verschil in levensstandaard klein te houden. Dit is ook terug te vinden in de ideologie van sociale gelijkheid. Daarnaast is de homo reciprocans terug te zien. De redenen hiervoor zijn immers het algemeen geluk en gelijke kansen. De homo reciprocans draagt zorg voor het welzijn van de medeburgers. Het bewijs wijst meer in de richting van de homo reciprocans, omdat het zowel laag- als hoogopgeleiden betreft.

Alle respondenten zijn het eens met de stelling dat iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moet genieten om een eerlijke maatschappij te hebben. De drijfveren die deze houding ondersteunen: 'Algemeen geluk', 'Kans vergroten' en 'Stabiliteit'. Ook hier is de homo reciprocans te herkennen. Het is hier duidelijk dat alle respondenten vrijgevig zijn met betrekking tot de basis behoeften. Vooral de eerste drie drijfveren versterken dit. Het zijn argumenten die de welvaart van andere mensen voorop stelt.

■ Algemeen geluk

And people can't contribute and don't feel happy	Interview 2
And that leads to a happier life for everyone. That's why, I think.	Interview 4
So that everybody can be happy	Interview 4
Als je maar met plezier kan leven en je lasten kan betalen,	Interview 8

Ja, dan heb je wat meer gelukkige mensen denk ik . Tevredener mensen, denk ik. Dat heeft invloed op hun leven.	Interview 9
Maar wij kunnen, juist als wij die standaard.. die gewone standaard hebben, dan zijn wij wel blij en willen wij nog blijer worden dan gaan wij nog verder.	Interview 9

■ Gelijk

Because you can not expect people to respect others in society if their standard of living is poor.	Interview 3
if it's equally, that means people are receiving the same benefits or opportunities. So, probably everybody can study.	Interview 4
You know, we live in competition. So to ensure the competition will run fairly. So if the competition doesn't run fairly any more, the system get broke.	Interview 5
maar ik denk misschien geeft dat mensen wel gevoel dat ze allemaal gelijk zijn.	Interview 9
maar de mensen zich gelijk voelen.	Interview 9

■ Kans vergroten

I think that at some level... if the, uh, standard of living is below a certain level, then my impressions is that people .. Then it creates bigger problems.	Interview 2
But if the standard of living is above a certain level, then they're able to contribute, able to take part in, everybody is able to take part in society.	Interview 2
And then the participation of people of the poorest people is very little.	Interview 2
because standard of living will be a restart to a lot of things.	Interview 5
So, if people live in a very low standard how can they be productive and how can they earn some more income. Yeah, so.	Interview 5
So they still have hope for their future.	Interview 7

■ Stabieleit

Omdat in Nederland moet stabiel te houden. Stabiel te worden.	Interview 1
Ja, anders veel mensen gaat op straat liggen enzo he. Dat wordt erger, ja. Daar komt ziekte, alles. Om stabiel te houden.	Interview 1
How can you expect that people are not going to criminal behavior if their standard of living is so below the standard of living of others. I think you need.. you need that sort of, ehm, conditions so that society will be fair and people	Interview 3

will not go in to antisocial and criminal behavior.

Één respondent is het oneens met de stelling dat de overheid moet zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen. Zeven respondenten zijn het wel eens met deze stelling. Één respondent is het oneens met deze stelling, zolang iemand waarde heeft toegevoegd aan de maatschappij. Enkele drijfveren van respondenten die het eens zijn met de stelling staan hieronder gegeven. De drijfveer van 'Eigen verdienste' ligt voornamelijk in de lijn van economisch individualisme. De respondenten impliceren hier dat ieder toch voor zijn eigen welvaart verantwoordelijk is en dit ook zeker verdient. Dit geldt zowel voor laag- als op hoogopgeleiden. Toch staat de tweede drijfveer ('Altruïsme') meer in de lijn van homo reciprocans. Hier gaat het er meer om dat de ouderen voorzien worden in hun basisbehoeften.

■ Eigen verdienste

there has to be some sort of contribution of people to society that can be measured in some way	Interview 3
That is what they should receive after so many years of working, I think.	Interview 4
Because they are more disadvantaged after many years of work.	Interview 4
hey already gave their service to the government. So, that's why they are, uh, they have right to earn, uh, support back from the government.	Interview 5
For appreciate when they are young and give something to the country. And the government should appreciate that.	Interview 7
Vooraf, omdat ouderen dit land zo hoog gebracht.	Interview 8
Onder andere hard gewerkt. Nederland hoog gebracht.	Interview 8
Omdat ouderen in Nederland, dat zijn de mensen die dit land hebben opgebouwd. Hele leven hard voor gewerkt. Heel hard. Die hebben dan nu recht, denk ik, op een rustige, redelijke ouderdom.	Interview 9

■ Altruïsme

I think it's simply inhumane to be.. to go below a certain level of living standard.	Interview 2
So the old can get a proper living.	Interview 7
Ook moeten ze laatste jaren goed eindigen. Ze moeten genieten van hun ouderdom.	Interview 8
Dat ze kunnen overleven.	Interview

4.4.7 Houdingen en drijfveren ten aanzien van zelfbeschikking

Drie respondenten zijn het oneens met de stelling dat hard werk leidt tot een hoger inkomen. De overige zes respondenten zijn het wel met deze stelling eens. Dit geldt voor zowel laag- als hoogopgeleiden. De drijfveer van de respondenten die het oneens zijn: 'Geen controle externe effecten'. De drijfveer van de respondenten die het wel eens zijn met de stelling: 'Input: output'.

Vijf respondenten zijn het eens met de stelling dat mensen controle hebben over het feit dat zij in armoede leven of niet. Daartegen zijn er ook vier respondenten oneens met deze stelling. Twee respondenten van deze vier verwoorden het als: zij hebben niet altijd controle op de situatie. De drijfveren van de respondenten die het eens zijn: 'Vrije keus' en 'Input: output'. De drijfveer van de respondenten die het oneens zijn met de stelling: 'Geen controle externe effecten'.

Hier staan tegenover elkaar de houdingen als besproken door Fong (2001). De ene groep respondenten zegt dat mensen geen controle hebben op alle omstandigheden. Dit zou daarnaast ook kunnen betekenen dat zij denken dat de overheid daarom zou moeten interveniëren. Het input:output argument lijkt meer in het verlengde te liggen van het economisch individualisme;; je zorgt voor je eigen welvaart. Aan beide kanten van het continuüm staan zowel laag- als hoogopgeleiden. Dit zou betekenen dat eigenbelang niet het enige belang is dat hier speelt, zoals Fong (2001) ook stelt.

De 'Input:output' drijfveer is precies wat het economisch individualisme zegt. Namelijk, ieder zorgt voor zijn eigen welvaart. Het merendeel denkt ook dat harder werken leidt tot een hoger inkomen. Zij menen dus dat menen veel invloed hebben op hun eigen welvaart.

■ Geen controle externe effecten	
I'm saying that the family, the family environment plays a very very big role in what the child will eventually do in life.	Interview 3
they don't always control the situation.	Interview 4
Depends the opportunities the environment offers you. And I also believe it depends on how.. what the state can offer to help you.	Interview 4
I think in Holland there are so many opportunities and the state, I believe, offers a lot.. a lot of support.	Interview 4
Because people can not.. society can not control everything. Yeah, because the system is very complex. Uh, it can be influenced by the government, it can be influenced by ,yeah, the global situation,. Yeah, unemployment not only come because the person not really.. not work hard or not smart. But it can be other reason. So it's really complex	Interview 5
Omdat ik niet gelijke kansen hebt, heb ik mbo gedaan.	Interview 8

■ input : output

If they want to live, they have to work hard.	Interview 6
Because you work hard. You spend your time, your energy in your job. And. You supposed to earn more money	Interview 6
I think, yeah, you will harvest what you plan. It's like, you will get what you do if you work harder you will get higher living.	Interview 7
Because I think if you try harder and I think you will get higher. So, the more lazy you are, I think the poorer you will be.	Interview 7

■ Vrije keus

but in most situations they're able to make a choice about what they do and look at the choices that they make so that they get themselves out of poverty or look at the choices that they've made that got them into poverty.	Interview 2
Men bepaalt zelf waar die stopt. Dus kon beter altijd. Men bepaalt zelf welk salaris men verdient.	Interview 8
Ja, die nemen altijd zelf beslissingen. Ook al is de verkeerde of de goede. Dus als ze dan iets verstandigs, ze gaan nadenken wat goed is en niet goed. Misschien door sommige beslissingen, dan val je niet in de armoede.	Interview 9

Hoofdstuk 5: Conclusie

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek kort gegeven en zal er worden afgesloten met een concluderende noot.

Het eerste wat opvalt in de data analyse is dat een meerderheid van de respondenten niks wist van de Nederlandse verzorgingsstaat voordat zij naar Nederland kwamen. Dit spreekt het bewijs van Borjas (1999) tegen. Borjas (1999) stelt dat hoe hoger de opbrengsten uit de verzorgingsstaat, hoe meer migranten hier op af komen. Maar migranten kwamen voor andere redenen dan financiële naar Nederland. De respondenten zijn naar Nederland gekomen voor werk, veiligheid of om te studeren. Echter, het overgrote deel van de respondenten is hoogopgeleid en komt voor werk of studie.

De eerste hypothese die getoetst is luidt: *Verwacht wordt dat migranten vinden dat geen burger mag leven onder een bepaald minimale levensstandaard..* Deze hypothese wordt aan de hand van het bewijs erg aannemelijk gemaakt. In de interviews komen de altruïstische waarden van de respondenten naar voren. Daarnaast stemden alle respondenten in toen expliciet gevraagd werd of elke burger op zijn minst een redelijke levensstandaard zou moeten verdienen.

De tweede hypothese is echter niet aannemelijk gemaakt. Deze hypothese luidt: *Verwacht wordt dat de houdingen van migranten ten aanzien van de sociale zekerheid, gezondheidszorg en kinderopvang voornamelijk gevormd worden door egoïstische belangen.* De data wees in een andere richting. Laagopgeleiden hebben namelijk ook drijfveren die in de lijn van het economisch individualisme liggen en de hoogopgeleiden hebben drijfveren die in de lijn van sociale gelijkheid liggen. Hiermee is de hypothese ontkracht. Als er echter met een ordinale bril naar gekeken wordt, lijkt het zo te zijn dat de hoogopgeleide zich in iets hogere mate identificeert met het economisch individualisme. Zij benadrukken immers de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Dit doen de laagopgeleiden aanzienlijk minder. Uit de data volgt dus dat de hypothese verworpen wordt en daarnaast volgt dat eigenbelang niet de enige drijfveer is voor mensen. De altruïstische waarden van de homo reciprocans komen hier ook tot uiting. Hierdoor kan de theorie van de homo economicus, die hier echter niet expliciet getest is, in twijfel getrokken worden.

Uit de beschrijvende analyse van de verschillende domeinen wordt het beeld dat door de hypothesen geschetst wordt, enigszins benadrukt. Dit beeld houdt in dat migranten meer in het plaatje van de homo reciprocans dan die van de homo economicus passen. Het verschilt echter wel per domein. Dit komt overeen met hetgeen Bowles en Gintis (2000) stellen: het hangt per situatie af of eigenbelang een drijfveer is of niet. In de samenvattingen komt de complexiteit wel veel meer naar voren dan tijdens het toetsen van de hypothesen. Alle respondenten vinden dat de overheid moet zorgen voor fatsoenlijke gezondheidszorg, omdat mensen niet hun gehele situatie onder controle hebben. Dit is de exogene bepaling, die Fong (2001) noemde. De homo reciprocans was hier sterk aanwezig. Bij het domein kinderopvang komt echter meer de homo economicus naar voren. Echter, bij het domein

sociale zekerheid is de homo reciprocans weer prominenter. Als gevraagd wordt wat de respondenten vinden van iemand die totaal afhankelijk is van de bijstand, wordt wederom duidelijk hoe complex het is als het gaat om drijfveren. Het is totaal afhankelijk van de situatie of de respondenten neerkijken op iemand die exclusief afhankelijk is van de bijstand. Als iemand in de bijstand zit omdat diegene daar zelf voor kiest, oftewel door middel van zelfbeschikking, kijken de respondenten er op neer. Als het echter komt door effecten waar men geen grip op heeft, dus exogene bepaling, dan kijkt men hier niet op neer. In dat geval vindt men dat de overheid moet helpen. Hier is heel duidelijk de theorie van Fong (2001) te herkennen.

Als het gaat om de levensstandaard van mensen is de homo reciprocans eigenlijk als enige aanwezig. Veel altruïstische waarden komen hier naar voren, zoals het algemeen geluk, gelijkheid van mensen en grotere kansen voor de minder bedeelden. Echter, wat betreft het pensioen en de levensstandaard van de ouderen, ligt dit anders. Hier wordt vaak benadrukt dat de ouderen dit verdienen, omdat het hun eigen verdienste is. Hier wordt geïmpliceerd dat mensen verantwoordelijk zijn voor hun eigen welvaart. Dit ligt meer in de lijn van het economisch individualisme. Maar ook zijn er mensen die vinden dat ouderen een redelijke levensstandaard verdienen uit altruïstische overwegingen.

In het domein zelfbeschikking is wederom te zien hoe complex het is. Er kan geen van de twee waarden van de dichotomie, besproken door Fong (2001), worden aangewezen als dominant.

De bovenstaande bevindingen komen het best overeen met de homo reciprocans van Bowles en Gintis (2000). Ten eerste wijst het toetsen van de twee hypothesen al in de richting van de homo reciprocans. Voornamelijk de eerste hypothese maakt de theorie erg aannemelijk. Ten tweede zijn ook in de samenvattingen veel altruïstische of andere drijfveren dan het eigenbelang te zien. Verder is duidelijk te zien dat het per situatie afhankelijk is of iemand uit eigenbelang handelt of niet.

Dit onderzoek borduurt voort op eerder onderzoek van Timonen en Doyle (2008) en Coa (2011). De bijdrage van dit onderzoek is dat op een kwalitatieve manier is onderzocht wat de drijfveren van migranten zijn ten aanzien van de verzorgingsstaat. Hier was, zoals in de inleiding staat, weinig over bekend. Met dit onderzoek is geprobeerd nieuwe kennis te genereren. Daarnaast is de theorie van Bowles en Gintis (2000) in dit onderzoek bevestigd.

In de toekomst zal meer kwalitatief onderzoek de resultaten van dit onderzoek moeten bevestigen, want dit onderzoek is exploratief van karakter. De groepen respondenten zullen dan groter moeten zijn om het onderzoek representatiever te maken. Dit is ten eerste nodig om het tegenstrijdige beeld dat geschetst wordt door onder andere de onderzoeken van aan de ene kant Timonen en Doyle (2008) en aan de andere kant Borjas (1999) te verhelderen. Daarnaast is het aantal migranten dat naar Nederland komt de laatste jaren gestegen. (CBS,

2013b) Ook het aantal migranten in Nederland blijft stijgen (CBS, 2013a). Hierdoor wordt het een steeds grotere groep.

Literatuurlijst

- Atlas Ti. (2013). Why ATLAS.ti? Working in Qualitative Data Analysis? Retrieved 04-07, 2013, from <http://www.atlasti.com/index.html>
- Basit, T. (2003). Manual or electronic? The role of coding in qualitative data analysis. *Educational Research*, 45(2), 143-154.
- Belastingdienst. (2013a). Kan ik kinderopvangtoeslag krijgen? Retrieved 12-05, 2013, from http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/toeslagen/informatie_over_toeslagen/kinderopvangtoeslag/kan_ik_kinderopvangtoeslag_krijgen/
- Belastingdienst. (2013b). Maximumtarief. Retrieved 12-05, 2013, from http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/toeslagen/informatie_over_toeslagen/kinderopvangtoeslag/hoe_werkt_kinderopvangtoeslag/maximuurtarief
- Borjas, G. J. (1999). Immigration and welfare state magnets. *Journal of Labor economics*, 17(4), 607-637.
- Bowles, S., & Gintis, H. (2000). Reciprocity, self-interest and the welfare state. *nordic journal of political economy*, 26, 33-53.
- CBS. (2013a). Bevolking; generatie, geslacht, leeftijd en herkomstgroepering, 1 januari. Retrieved 28-06, 2013, from <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=37325&D1=0&D2=a&D3=0&D4=0&D5=2-4,11,38,46,95-96,137,152,178,182,199,220,237&D6=0,4,8,12,16-17&HD=130613-1224&HDR=T,G2,G3,G5&STB=G1,G4>
- CBS. (2013b). Migratie. Retrieved 28-06, 2013, from <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bevolking/cijfers/extra/mappingworld-1.htm>
- Coa, Q. (2011). *Chinese immigrants to Finland: A qualitative study of housing, employment, access to health care and child care as sociological dimensions in their settlement process* University of Helsinki, Helsinki.
- Cohen, A., & Razin, A. (2008). The skill composition of immigrants and the generosity of the welfare state: free vs policy-controlled migration. *Nber working paper series*.
- Derks, A. (2004). Are the underprivileged really that economically 'leftist'? Attitudes towards economic redistribution and the welfare state in Flanders. *European journal of political research*, 43, 509-521.
- Fong, C. (2001). Social preferences, self-interest, and the demand for redistribution. *Journa of public economics*, 82, 225-246.
- Geddes, A., & Boswell, C. (2011). *Migration and Mobility in the European Union*: Pelgrave Macmillian
- Hasenfeld, Y., & Rafferty, J. A. (1989). The Determinants of Public Attitudes Toward the Welfare State. *Social forces*, 67(4), 1027-1048.
- Huber, J., & Form, W. H. (1973). *Income and ideology: An analysis of the American political formula*. New York: Free Press.
- Juul. (2012). Waaruit bestaat onze sociale zekerheid? Retrieved 04-04, 2013, from <http://mens-en-samenleving.infonu.nl/regelingen/89590-waaruit-bestaat-onze-sociale-zekerheid.html>
- Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid. (2011). *Gedrag in beleid*.
- Léon, F., J. (2012). Reciprocity and public support for the redistributive role of the State. *Journal of European social policy*, 22(2), 198-215.
- Rijksoverheid. (2013a). Retrieved 03-04, 2013, from <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/07/21/gedrag-in-beleid.html>
- Rijksoverheid. (2013b). Hoeveel kindertoeslag krijg ik? Retrieved 12-05, 2013, from <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/vraag-en-antwoord/hoeveel-kinderopvangtoeslag-kan-ik-krijgen.html>
- Rijksoverheid. (2013c). Kosten kinderopvang. Retrieved 12-05, 2013, from <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/kosten-kinderopvang>

- Rijksoverheid. (2013d). Voor welke sociale verzekeringen ben ik verplicht verzekerd? Retrieved 04-04, 2013, from <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/algemene-ouderdomswet-aow/vraag-en-antwoord/voor-welke-sociale-verzekeringen-ben-ik-verplicht-verzekerd.html>
- Rijksoverheid. (2013). Basisverzekering. Retrieved 06-05, 2013, from <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering/basisverzekering>
- Sorrentino, R. M., & Higgins, E. T. (1986). *Motivation & cognition. Foundations of Social behaviour*. New York: The Guilford Press.
- Timonen, V., & Doyle, M. (2008). In search of security: migrant workers' understandings, experiences and expectations regarding 'social protection' in Ireland. *Journal of social policy*, 38(1), 157-176.
- Verhoeven, N. (2010). *Wat is onderzoek?* (3 ed.). Den Haag: Boom onderwijs.
- Wendt, C., Mischke, M., & Pfeifer, M. (2011). *Welfare states and public opinion*. Cheltenham: Edward Elgar publishing limited.

Appendix A. Respondenten

De groep respondenten bestaat uit 3 mannen en 6 vrouwen. De geboortejaren in chronologische volgorde: 1962, 1967, 1972, 1976, 1979, 1980, 1985, 1987, 1990. De respondenten zijn geïmmigreerd vanuit Polen, Eritrea, Costa Rica, China, Griekenland, Indonesië en Australië. Twee respondenten zijn getrouwd, twee zijn samenwonend, één heeft een relatie en vier zijn vrijgezel. Vier respondenten hebben kinderen.

Twee respondenten hebben een doctoraat als hoogst genoten opleiding, vier respondenten een bachelor en drie respondenten een MBO opleiding. Dit onderwijs is gevolgd in Nederland, Indonesië, China, Griekenland en Australië. De respondenten zijn naar Nederland gekomen voor werk, veiligheid of om te studeren. Vier respondenten hebben een Nederlands paspoort, één is een inwoner van de EU, één heeft een visum voor kennismigranten en drie respondenten hebben een tijdelijk studievizum. Twee respondenten zijn van plan minstens twee jaar in Nederland te blijven, twee respondenten blijven voor onbepaalde tijd, één blijft totdat de partner met pensioen gaat, één blijft nog voor een maand, één blijft voor een jaar, één blijft nog minstens tien jaar en één blijft nog voor anderhalf jaar.

Appendix B. Vragenlijsten

Vragenlijst

Allereerst wil ik u bedenken voor het helpen met mijn afstuderen. Ik zou willen benadrukken dat dit interview anoniem is.

Ik ga nu enkele vragen stellen over uw persoonlijke situatie. U zal niet worden beoordeeld of veroordeeld op basis van uw antwoord. Er zijn geen goede of slechte antwoorden. Het enige antwoord dat er toe doet, is het antwoord dat waar is.

A. Achtergrond informatie

1. Geslacht (zonder te vragen)
2. Wanneer bent u geboren?
3. Waar bent u geboren?
4. Wat is uw burgerlijke status?
5. Heeft u kinderen?
6. (Als ja) Hoeveel?
7. Wat is uw hoogst genoten opleiding?
8. Waar heeft u deze opleiding gevolgd?
9. Waarom bent u naar Nederland gekomen?
10. Wat voor soort visum of verblijfsvergunning heeft u?
11. Hoe lang bent u van plan in Nederland te blijven?

B. Kennis en houdingen ten aanzien van overheidsverantwoordelijkheid

De volgende vragen zullen betrekking hebben op de sociale zekerheid en twee specifieke domeinen van de verzorgingsstaat (gezondheidszorg en kinderopvang). Nogmaals, u zult niet veroordeeld of beoordeeld worden op basis van uw antwoord. Sociale zekerheid is een overheidsprogramma dat economische hulp biedt aan personen die te maken hebben met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of een hoge leeftijd. Met gezondheidszorg wordt bedoeld de voorkoming, behandeling en begeleiding van ziekte en behoud van het mentale en fysieke welzijn. Met kinderopvang wordt bedoeld het voorzien van opvang voor kinderen waarvan de ouders werken. Met bijstand (en sociale zekerheid in het algemeen) wordt bedoeld dat je geld krijgt van de overheid wanneer jezelf niet toereikende financiële middelen hebt dankzij omstandigheden zoals werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid.

12. Waar denkt u aan als u sociale zekerheid hoort/ wat betekent sociale zekerheid voor u?
13. Bent u bekend met sociale zekerheid in uw moederland? Zo ja, zou u mij hier iets meer over kunnen vertellen?
14. Wat wist u van de Nederlandse verzorgingstaat voordat u hier kwam?

Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. Ik zou voor elk van deze stellingen graag willen weten of u het hier mee eens of oneens bent. (Doorvragen met waarom)

15. Moet de overheid zorgen voor een toereikende gezondheidszorg?
16. Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen?
17. Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen?

18. Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een toereikende kinderopvang?
19. Denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen?
- C. Waarden
 20. Denk u dat sociale zekerheid in Nederland leidt tot een meer gelijke maatschappij?
 21. Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen?
 22. Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven?
 23. Om als maatschappij eerlijk te zijn, moet het verschil in levensstandaarden van mensen klein zijn?
 24. Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moeten hebben?
 25. Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald?
 26. Sommige mensen zeggen dat mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer hebben betaald. Anderen zeggen dat mensen met lagere inkomens een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer nodig hebben. Hoe denkt u hierover?
 27. Stel, iemand in uw naaste omgeving leeft enkel en alleen van de bijstand. Wat zou u over deze persoon denken?
- D. Waarden
 28. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen in andere landen aanmoedigt om hier te komen en te leven?
 29. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen lui maakt?
 30. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen?
 31. Heeft u nog iets anders relevant te zeggen met betrekking tot dit interview?

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Questionnaire

First, thank you very much for helping me with my bachelor thesis. I want to emphasize that this questionnaire will be anonymous.

Now, I will ask you some questions about your personal situation. You won't be judged on basis of your answer. There are good or wrong answers. The only answer that matters, is the true answer.

A. Background information

1. Gender (zonder te vragen)
2. When were you born?
3. Where were you born?
4. What is your relationship status? Married-cohabiting-single- divorced
5. Do you have children? y/no
6. If yes: how many
7. What is your highest level of education?\Which degree do you hold?)(1 van de twee kiezen)
8. Where did you have this education?

9. Why did you come to the Netherlands?
10. What kind of visum/residence permit do you have?
11. How long do you intend to stay in the Netherlands?

B. Knowledge and attitudes toward governmental responsibility

The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state (health care policies and childcare). Here again, you will not be judged on basis of your answer. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being. With childcare is meant providing care for children when the parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances (unemployment- long term illness- disability, etc.)

12. What does social security mean for you/ what do you think of when you hear the concept social security?
13. Are you familiar with social security in your home country? If yes, can you tell me a bit more about it?
14. What did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree (en dan doorvragen met why!)

15. Should the government ensure adequate healthcare for the sick? Agree or disagree and why
16. Should the government ensure a reasonable standard of living for the old.? Agree or disagree and why?
17. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed? Why?
18. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents? Why?
19. Do you think the government should help people who live in poverty? Why?

C. VALUES

20. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society? Why?
21. Do you think hard work will lead to a higher income? Why?
22. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? Why?
23. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small? Why?
24. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living? Why?
25. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax? Why?
26. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this? Why?

27. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person? Why?

D. Attitudes toward moral consequences of the welfare

28. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here? Why,?
29. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy? Why?
30. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another? Why?

31. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Thank the respondent for his/her cooperation.

Appendix B. Interviews.

Interview 1

De volgende vragen zullen betrekking hebben op de sociale zekerheid en twee specifieke domeinen van de verzorgingsstaat: de gezondheidszorg en kinderopvang. Nu zal ik even wat uitleggen, wat bijvoorbeeld sociale zekerheid, wat ik daarmee bedoel. Nogmaals, u zult niet veroordeeld of beoordeeld worden op basis van uw antwoord. Sociale zekerheid is een overheidsprogramma dat economische hulp biedt aan personen die te maken hebben met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of een hoge leeftijd. Met gezondheidszorg wordt bedoeld de voorkoming, behandeling en begeleiding van ziekte en behoud van het mentale en fysieke welzijn. Met kinderopvang wordt bedoeld het voorzien van opvang voor kinderen waarvan de ouders werken. Met bijstand (en sociale zekerheid in het algemeen) wordt bedoeld dat je geld krijgt van de overheid wanneer jezelf niet toereikende financiële middelen hebt dankzij omstandigheden zoals werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Oke, daar ga ik u nu wat vragen over stellen. De eerste: waar denkt u aan als u sociale zekerheid hoort of wat betekent sociale zekerheid voor u?

Dat is voor, uh, bedoel jij voor werkloosheid toch?

Onder andere, ja.

Ja. Is toch jammer, toch. Bijvoorbeeld mijn man heeft 19 jaar gewerkt en dan is zomaar nu werkloos. Ja, zo jammer, ja.

Oke, maar wat betekent.. waar denkt u aan als u sociale zekerheid hoort. Waar denkt u dan aan?

Ja, voor toekomst. Ja, dat wordt slecht ik denk. Ja, Nederland wordt slecht. Veel werkloosheid. Zonder werk, er komt stress allemaal.

Oke. En bent u bekend met sociale zekerheid in Eritrea?

Bij Eritrea is anders dan bij Nederland. Het is niet hetzelfde.

Niet hetzelfde?

Nee. Als jij werkloos bent, jij bent werkloos.

Dan krijg je geen hulp van de overheid?

Nee, nee, nee, nee, nee. Is niet dezelfde. Helemaal niet.

Oke. En wat wist u van de Nederlandse verzorgingsstaat voordat u hier kwam?

Ja, ja bijvoorbeeld, ik heb ervaring met mijn zoon. Hij was te vroeg geboren en hun doet dan wel goed. Bijvoorbeeld voor ons om te zorgen en alles voor behandeling voor alles. Ik heb ervaring met twee kinderen. Allemaal ook ligt in ziekenhuis. Hun doen wel goed. Maar voor toekomst, ik weet niet. Dat kun je niet zeggen.

Maar voordat u in Nederland kwam, wist u al iets hierover?

Nee. Omdat ik was 16,15 dus dat weet e niet.

Precies. Oke. De volgende. Moet de overheid zorgen voor een toereikende gezondheidszorg?

Rijks?

Ja, dat is zeg maar vindt u dat de overheid moet zorgen voor voldoende gezondheidszorg voor als mensen ziek zijn of iets dergelijks?

Ja. Ik heb veel ervaring met gezondheidszorg. Ja, soms wel, soms niet. Maar voor toekomst , ik denk niet voldoende. Maar nu wel.

Ja. Maar vindt u dat de overheid dat zou moeten doen?

Ja.

En waarom denkt u dat?

Ja, omdat het is belangrijk is voor Nederland.

En hoe bedoelt u dat het belangrijk is?

Mensen moeten blijven gezond en.. Met alles, als jij niet krijgt alles niet voldoende dat is toch niet normaal. Dan voor Nederland, ik denk alles is belangrijk. Ja.

Oke. En de volgende. Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen, voor mensen die met pensioen gaan?

Ja, normaal..

Of vindt u meer dat ouderen daar meer zelf voor moeten zorgen dat als ze oud zijn..

Nee.

Oke, u vindt dat de overheid dat moet doen?

Ja.

En waarom?

Ja, kijk bijvoorbeeld mensen heb.. als jij een opa en oma hebt dan moet wel zorgen anders familie hun heeft (onverstaanbaar), familie heeft ook eigen leven.

Oke, dus u vindt dan dat de overheid..

Voor hun iets moet doen, ja.

En waarom vindt u precies dat de overheid dan iets moet doen?

Omdat oude mensen die met pensioen gaat, allemaal. Hun is pensioen. Dan sommige wordt oud en dement, bijvoorbeeld. Maar als iemand geen kind heeft of geen betaalt hebt, is toch lastig? Ja, in Afrika is andersom, ja. Als jij in Afrika hebt oude mensen, dan moeten de kinderen zorgen.

Ja, ja precies.

Maar in Nederland is niet zo. Je hebt allemaal eigen leven, toch? Maar in Afrika is helemaal anders. Als mijn moeder is ziek, ik blijf tot zij dood is bij mij, he.

Ja dat is hier niet zo, he.

Nee.

Oke, de volgende. Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen?

Werkeloosheid bedoel jij?

Ja. Vindt u dat de overheid die mensen heel erg moet helpen of juist niet zoveel?

Normaal, kijk, als je gezond bent je moet wel werken. Maar je moet ook voor hun ondersteuning geven.

En waarom vindt u dat?

Mensen naar de werk te gaan enzo. Je moet echt ondersteunen en wat moet men dan? Veel hulp, snap je? Als jij zo geld geeft, de mensen kan blijven zitten. Je moet zelf ook naar de werk sturen.

En waarom vindt u dat de overheid moet ondersteunen?

Ondersteunen bijvoorbeeld om te.. de mensen gaat naar de werk. Als jij de hele dag binnen thuis blijft, jij komt alleen over stress. Als jij tegenwoordig geen werk, toch? Ja, als jij geen werk, maar hun zeggen jullie moeten werken. Waar moet je dan werken, dan? Hun moet zelf zoeken werk.

Dus u vindt dat de overheid..

Ja meer dingen doen bij hun.

Om hun aan werk te helpen?

Ja, hun aan werk helpen, ja.

Oke. En u vindt dat omdat als die mensen alles zelf moeten doen, dan zitten ze voornamelijk thuis met stress?

Ja, ja.

En hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een toereikende kinderopvang? Dus vindt u dat de overheid veel moet doen voor kinderopvang of vindt u juist dat ouders verantwoordelijkheid hebben voor kinderopvang?

Ik vind wel de overheid. Omdat kijk, als ik kan.. ik wil mijn kinderen naar kinderopvang doen, maar voor mij is te duur. Beter ik ga stoppen met werk. Als hun help voor ons, dat is wel beter toch?

Dus u denkt dat de overheid...

Veel meer helpen dingen te doen voor kinderopvang, ja.

Omdat anders de ouders moeten stoppen met werk.

Met werk. Anders waar moet ik naartoe doen dan mijn kind? Als ik ga naar de kinderopvang doen, is echt te duur ja.

Oke, duidelijk.

Is duidelijk?

Ja, zeker.

Haha, oke.

En denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen?

Armoede is?

Armoede is als je heel arm bent. Dat je heel weinig geld hebt.

Oke. Ja, toch? Als iemand bijvoorbeeld.. Ik kan wel werken, maar 1 maand kan niet werken. Snap je, hij is echt arm. Wat moet dan vragen dan? Kinderen heeft allemaal eigen leven. Hij heeft alleen de overheid.

Precies. Maar u denkt dus dat.. U vindt dat de overheid moet helpen, maar waarom vindt u dat?

Omdat belangrijk is. Omdat hun is arm. Als hun hebt werk, hoeft niet. Maar als hun heeft geen werk of met gezondheid of slecht, hun kan dan niet werken. Dan hun beter bij helpen.

Dus u vindt dat die mensen dan er niet zoveel aan kunnen doen?

Ja. Als jij gezond bent, beter wel werken. Maar voor sommige arme mensen, kan dan niet werken. Heeft geen handen of misschien geen benen of ziekte.

Oke. De volgende. Denk u dat sociale zekerheid in Nederland leidt tot een meer gelijke maatschappij?.

Wat bedoel jij dan?

Als sociale zekerheid wordt betaald vooral van belastingen. Dus bijvoorbeeld iemand is heel arm of werkloos, is die heel arm. Maar hij krijgt dan geld van de overheid, waardoor hij uiteindelijk meer geld heeft. Vindt u dat dat.. Bijvoorbeeld stel iemand verdient heel veel geld en iemand is werkloos. Maar omdat degene die werkloos is geld krijgt van de overheid, gaat zijn loon omhoog waardoor die gelijker staat aan deze meneer bovenaan. En die betaalt nog iets belasting, dus die gaat nog iets omlaag. Dus in principe komen ze dichterbij elkaar.

Ja, ik vind ook jammer ja. Kijk als ik veel werk, krijg ik veel belasting eraf, ja. Als iemand niet werk, hij krijgt meer geld. Ja, je moet wel iets doen.

Maar denkt u dus dat de sociale zekerheid leidt tot een meer gelijke maatschappij? Dus arme mensen geld geven. Denkt u dan dat de maatschappij gelijker wordt.

Ik weet niet.

Niet? Oke.

Ik weet niet. Ja.

Nee, dat kan heel goed hoor. De volgende. Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen?

Nee, is niet waar.

En waarom denkt u van niet?

Ja, bijvoorbeeld voor mij zelf. Als ik ga meer werk, dan ik kan meer betalen.

En u bedoeld belasting betalen?

Ja, betalen.

Oke.

Is toch zo. In Nederland, als je meer betaald hebt krijg je meer belasting. Als jij veel loon hebt in huis, als ik meer werk en mijn man werkt, dan krijg je echt veel belasting af, ja.

Maar als u bijvoorbeeld kijkt in het algemeen. Als u binnen een bedrijf heel hard werkt, denkt u dan dat u eerder meer zal verdienen, of niet?

Ja, meestal in bedrijf allemaal verdient dan toch. Ja, ik weet niet. Maar ik denk, ja, ja toch, Ik weet niet.

U denkt van wel?

Ja. Ik denk wel. Maar..

En waarom denkt u dat als u heel hard werkt dat u dan een hoger inkomen heeft?

Niet harder werkt, maar meestal in Nederland als je hoog niveau hebt toch. Ja, zo. Als je.. Niet met hard werk. Ik werk normaal, bij ons bijvoorbeeld, ja. Ik ben niveau 2, jouw moeder is niveau 3. Wij werken allemaal zelfde. Alleen zij doet meer medicijn. Maar ik krijg weinig. En zij krijgt wel hoog.

Terwijl u even hard werkt, zeg maar?

Ja. Maar ik werk ook hard.

Oke.

Is goed bijvoorbeeld, toch?

Ja. De volgende. Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven? Dus of ze controle hebben over het feit dat ze arm zijn of niet?

Hij heeft controle bedoel jij?

Ja, als iemand heel arm is. Denk u dat het een beetje zijn eigen schuld is of dat hij er weinig aan kan doen?

Ja, arme mensen ja. Als iemand.. Soms, ja.. Ligt eraan, ja. Als iemand kan wel werken, hij moet werken. Als iemand niet kan werken, je moet iets doen.

Dus dan kan hij er niet zoveel aan doen?

Nee.

Het ligt er een beetje aan?

Het ligt eraan een beetje.

Dus als iemand kan werken en hij is arm, dan kan hij er wel wat aan doen?

Aan doen, ja.

Oke.

Als iemand kan wel werken, moet toch werken.

De volgende. Om als maatschappij eerlijk te zijn, moet het verschil in levensstandaarden van mensen klein zijn? Dus denkt u dat het verschil tussen arm en rijk heel klein moet zijn of juist heel groot om een eerlijke maatschappij te hebben?

Moet wel gelijk zijn toch, omdat eerlijk..

U vindt dat inkomens meer gelijk moeten zijn?

Ja.

En waarom vindt u dat?

Ja, kijk, bijvoorbeeld als iemand directeur is, hij zit op de kantoor alleen hij schrijft. Jij werkt gewoon hard. Jij krijgt weinig en dan de andere krijgt hoog. Hij is rijk, toch? Dan ben jij dan kleine loon, dan ben jij moet wel aanpassen doen.

Oke. En waarom vindt u dat dat aangepast moet worden?

Ja, omdat de.. Ja, hier in bedrijf staat allemaal eenzelfde werk, toch? Bijvoorbeeld als iemand niet werkt, ja dat ligt eraan. Als iemand niet opleiding niet gedaan enzo. Maar als iemand hoog niveau heeft of hoog opleiding gedaan, dan mag wel. Maar bij andere dingen kijkt wel, hun gaat alleen schrijven dan krijgt hun hoog lonen, ja.

Maar het is een beetje de maatschappij als geheel. Dus, bijvoorbeeld uw buurman is heel rijk en u bent heel arm. Denkt u dan dat de maatschappij eerlijk is of niet?

Ja, de maatschappij is niet eerlijk.

En waarom denkt u van niet?

Niet omdat, ja.. De leven is anders, snapt wel. Maar ik weet niet wat ik moet antwoord geven. Is moeilijk.

Oke, dat kan. De volgende. Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moeten hebben, een minimum niveau van inkomen?

Iedereen?

Ja, dus ook werklozen, arbeidsongeschikten.

Nee, nee.

U vindt van niet?

Omdat, je hebt hoge niveau, ik kleine niveau. De werk is ook niet allemaal zelfde.

Nee, maar vindt u dat iedereen in Nederland o z'n minst een minimum levensniveau moet hebben? Dus een dak boven hun hoofd, en kleren. Vindt u dat de overheid daarvoor moet zorgen? Dat iedereen tenminste een huis heeft en eten?

Ja.

En waarom vindt u dat?

Ja, als iemand geen huis heeft, dan moet wel zorgen.

En waarom denkt u dat daarvoor gezorgd moet worden?

Omdat in Nederland moet stabiel te houden. Stabiel te worden.

U vindt dat Nederland dan stabiel wordt?

Ja, anders veel mensen gaat op straat liggen enzo he. Dat wordt erger, ja. Daar komt ziekte, alles. Om stabiel te houden.

Oke. De volgende. Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat, de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald? Bijvoorbeeld ik verdien 200 euro en u verdient 100 euro. Als we allebei 10 procent belasting betalen, betaal ik 20 euro belasting en u 10 euro. Vindt u dat eerlijk?

Normaal niet.

Normaal niet? En waarom niet?

Ja, omdat kijk. Jij werkt hard. Waarom ga je veel belasting betalen?

Oke.

Jij werkt toch hard?

Dus u vindt dat hard werken beloond moet worden?

Ja.

Dus, in feite als iemand veel meer verdient, denkt u dat diegene harder werkt , dus is het oneerlijk om veel geld van hem te..

Nemen, ja.

Oke. De volgende. Sommige mensen zeggen dat mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer belasting hebben betaald. Anderen zeggen dat mensen met lagere inkomens een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer nodig hebben. Hoe denkt u hierover? Denkt u dat mensen met een hoger inkomen een hoger pensioen moeten krijgen of juist mensen met een laag inkomen als ze oud zijn?

Ik kijk twee kanten, he. Kijk, de andere heeft eerder niet veel spaar gedaan, niet veel gewerkt. En dan de andere heeft hele jaren harder gewerkt en heeft goed gespaard. Dat moet hij dan wel gebruiken als oud wordt.

Maar het pensioen wordt geregeld door de overheid. Vindt u dan dat mensen die een lager inkomen hebben, maar die ook heel hard kunnen hebben gewerkt, dat die juist meer geld moeten krijgen omdat zij meer nodig hebben, omdat zij minder hebben kunnen sparen. Of vindt u juist dat rijkere mensen meer moeten krijgen omdat ze meer belasting hebben betaald.

Hun krijg dan meer dan?

Wat vindt u? Daar gaat het om.

Ja, raar, maar ik vind niet eerlijk, toch?

Wat vindt u niet eerlijk?

Omdat, kijk, hun heeft heel... Ik vind wel, de mensen heeft vroeger niet harder gewerkt en hun heeft niet harder sparen gedaan, toch. Als iemand harder gewerkt, hij moet wel krijgen geld. Dat is eigen geld, ja. Eigen spaar. Dat moet eerlijk zijn wat hun heeft gedaan.

Oke, maar het kan ook zijn dat iemand heel hard werkt, maar heel weinig verdient. Dus dan heeft hij aan het eind een heel laag pensioen. Maar iemand die heel rijk is, die heeft juist dan heel veel verdiend. En die heeft dus ook veel geld betaald aan de overheid. Maar vindt u dan dat iemand die veel belasting betaald ook veel pensioen moet krijgen of vindt u dat iemand die niet zoveel heeft kunnen verdienen meer pensioen moet krijgen omdat hij iets armer is?

Hm.

Of wilt u de vraag lezen?

Nee, nee ik begrijp de vraag. Maar antwoord moeilijk te geven.

Het is ook zeker een lastige vraag.

Ik vind wel de overheid moet kijken de arme mensen met pensioen gegaan, hun heeft genoeg geld . Hij moet daar naar kijken.

Dus de arme mensen moet wel genoeg geld krijgen...

Ja.

Om te kunnen leven?

Om te kunnen leven, ja.

En.. Maar verder vindt u dat rijke mensen dan wel meer moeten krijgen omdat ze meer verdiend hebben vroeger?

Ja, dat is hun werk. Ja, hun heb..

Ze hebben dus veel betaald?

Betaald , ja. Ja, dat moeten hun wel krijgen ja. Het is eerlijkheid, ja.

U vindt het eerlijk?

Ja, dat is hun eigen geld. Hun heb zelf sparen gedaan. Veel pensioen betaald.

Oke. De volgende. Stel, iemand in uw naaste omgeving leeft enkel en alleen van de bijstand. Wat zou u over deze persoon denken?

Bijstand?

Ja, bijstand is als je zelf niet genoeg geld hebt om te overleven. Of om te leven, dan krijg je dus financiële hulp van de overheid. En bijstand krijg je bijvoorbeeld bij werkloosheid, chronische ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Ja, hij moet ook voor hun kijken om te leven. Ik eten en hun dan niet genoeg.

Wat vindt u van zo iemand. Als die afhankelijk is van de overheid? En niet van bijvoorbeeld loon.

Ik weet niet.

U weet niet? Stel, bijvoorbeeld, u heeft een paar vrienden hier in de buurt en iedereen werkt en één iemand die zit thuis, omdat hij geen werk heeft, en hij krijgt geld van de overheid. En daar leeft hij van. Wat vindt u dan van zo iemand als die helemaal afhankelijk is van de overheid?

Ik vind raar.

En waarom vindt u dat raar?

Kijk, als iemand gezond is, misschien sociale werkplaats moet iemand naar werk sturen. Ik werk hard en jij blijft hele tijd thuis, maar wij krijgen allemaal geld. Ik krijg omdat ik hard werk, jij.. Hij moet hun echt naar werk doen.

Oke. Maar wat vindt u dan van die persoon? Vindt u dat hij dan een beetje lui is of....

Sommige is lui, sommige is met gezondheid. Dat weet jij niet wat is de situatie voor de mensen.

Oke.

Je moet eerst weten. Of ziekte of lui of wil niet werken.

Oke. Bijna klaar hoor. De volgende. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen in andere landen aanmoedigt om hier te komen en te leven?

Armoede of gewoon normaal?

Maakt niet uit. Denkt u gewoon dat mensen in het buitenland denken van: he, in Nederland krijgen ze geld van de overheid, laten we daar heengaan. Denkt u dat er mensen zijn die zo denken.

Ik denk van niet.

En waarom denkt u van niet?

Mensen komen alleen voor veiligheid. Ja, Nederland is veilig.

Oke. Dat is heel duidelijk. De volgende. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen lui maakt?

Vroeger wel, maar nu niet.

Vroeger wel en nu niet. En waarom?

Waarom? Omdat nu is alle mensen naar de werk sturen. Maar vroeger wel, maar nu niet meer, omdat als iemand nu niet werkt, moet werken of moet studeren. Maar nu niet, ja.

En de volgende. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen? Dus als u bijvoorbeeld weet dat uw buurman werkloos is, maar u weet ook dat hij geld krijgt van de overheid. Zou u dan eerder voor hem zorgen of juist niet?

Ik eerder zorgen?

Ja, zou u hem helpen, zeg maar.

Ja. Met geld bedoel je helpen of met gezondheid?

Maakt niet uit. Het is meer dat u denkt dat sociale zekerheid in Nederland, mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen.

Normaal, ja. Als hij wil hulp nodig, ik kan wel zorgen, ja. Ik kan wel helpen.

Maar denkt u dat u dat eerder zou doen of minder snel zou doen als u weet dat de overheid ook voor hem zorgt.

Ja, ligt eraan.

En waar ligt dat aan dan?

De situatie voor de meneer.

Ok. Maar voor u maakt het dus niet heel veel uit in feite of hij nou geholpen wordt door de overheid of niet? Of u hem ook wil helpen?

Ja, want voor hem situatie. Ik weet niet wat is aan de hand. Maar mij maakt niet uit.

En denkt u dat meer mensen denken zoals u? Of denkt u dat veel mensen daar anders over denken?
Als ze anderen moeten helpen?

Twijfelen. Ik weet niet.

Oke, u weet het niet?

Ja.

Dat is helemaal goed. Heeft u nog iets anders relevant te zeggen met betrekking tot dit interview?

Ja ik hoop voor jou is duidelijk. Ik heb antwoord gegeven.

Ja, tuurlijk Dan wil ik u hartelijk bedanken.

Graag gedaan. Ik hoop voor jou het is duidelijk

Interview 2

The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state : health care policies and childcare policies. Here again, you will not be judged on basis of your answer. Now I will explain some of the concepts used in the questions. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being. With childcare is meant providing care for children when the financial resources due to circumstances like unemployment- long term illness or disability. parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient

Yeah.

The first one. What does social security mean for you or what do you think of when you hear the concept social security?

Uhm. Well, I think of it as meaning providing some financial support for housing support for people who don't have a job or have a very low income.

Ok.

Also ... From Australian perspective providing support for education for people of families with little income.

Ok. The next one. Are you familiar with social security in your home country?

Yes.

And can you tell me a little bit more about it?

So, the most obvious one is that if you become unemployed and you have very little savings you can apply for money as unemployed. And you really need to be below a certain level and then you provided with support. At the place you get support you have to prove you're looking for work. At least, in the initial case. If you then, after a certain number of years or after a year or so you still haven't found something that's permanent.. And well, after six months they really start to help you looking for work. They also , after about three months, help you to look for work as well. They also provide housing support for very poor people in bad situations. I don't know how easy it is to get housing support. But within cities.. I mean, Melbourne is huge, it's four million people. So in Melbourne there are areas others.. some areas in the center of the city where there are build up. So, multistory buildings with housing. En there are also .. further out there are some areas where there is housing. I don't know whether there are other places. In my hometown which was about a 100.000 people ,roughly the size of Enschede, there are also some housing support areas. I don't know... And in that housing support areas there were also problems. Social problems because of the relatively poor neighborhood. Uhm, but.. What else? For education.: if go to university and your family earns a little less than.. well earns less than a certain threshold, then you are able to ask for support from the government. So, then you receive, I don't know, help. Roughly I think.. Roughly 200 Australian Dollars what is roughly 200 US dollars per fortnight to help support in accommodation but also in

anything else you want it for. Uhm, what else? Social security.. Yeah, there is also healthcare . I don't know whether you want me to include in the description the healthcare. Support that is provided.

No, a global story about the social security in your home country will be enough.

Right. So, healthcare is also provided. You can get private health cover and private health insurance, but.. and that's certainly much better if you have private health insurance. But, for example, I've been in a situation where I didn't have private health. As child and a teenager I had private health insurance. During my twenties I didn't. And in one situation I had to go to the dental hospital. And that was not so great. So that's basic.. so in case of dental stuff, there is basic cover. In terms of healthcover there is more general cover.

Ok. The next one. What did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

I knew that it was reasonably good, but I had no idea about exactly what sort of system it was. I knew.. I knew before I came here.. Well, I knew when I was given the job here that I would have to apply for private health insurance. But beyond that I didn't know anything.

Ok. Now I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree. The first one. Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

Agree.

And why?

Because I think that in a.. I think that generally in a society you should be able to.. The society should give that network. I think that without it, there will be more problems.

And what kind of problems do you mean?

I think that the.. I think, for example, people would be put in terrible situations, if they didn't have enough money to support their healthcare. I think that it would create a lot of hardship in some families. And it would also mean.. it would mean that the healthcare, uhm.. I think that healthcare is quite expensive and so. Then, if in some sense it's not the person's fault if they're sick. And so the government providing for that and providing a safety net for people is important.

Ok, the next one. Should the government ensure a reasonable standard of living for the old?

Uhm, yes, I think in that case .. in some sense the elderly.. there should be a build-up. Where as a younger person you provide towards how you going to live as an elderly person. But, I think, there again, that there should be some.. some minimum standard and..and the higher the better. But then again, there needs to be some safety net. Of some sort.

And why should there be a safety net for the old?

Uhm, I think that it then becomes a... I think it's simply inhumane to be.. to go below a certain level of living standard. I think it's not fair or not.. it just doesn't seem just.

Well, the next one is more a matter of degree question. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

Uhm. I think, again, that there should be a certain level of help. Uhm, I think that for.. I think that for the unemployed, as long as they proof they're looking for work, then the support of the government helps them to find work. And if it goes below a certain level, it's just a vicious circle. It makes it difficult for the person then to find work, if they're really in poor living conditions.

Ok. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?

I think that the government should... I think the government should provide some support for them. I'm not really sure how much support. I've not really been in the situation. But yeah I think that, well. Yes, I don't know how much, really. But I think that the government.. I think that people are able to do both: to look after children and to have jobs But then, in the case where... In that case there needs to be reasonable support for children in childcare. During the workday for example.; Uhm, yeah.

Yeah? Ok, the next one. Do you think the government should help people who live in poverty?

Yes.

And why?

Again I think that in the case of poverty, then there is... I think that nowadays there is a reasonable standard, well a reasonably good standard of living. And coming below a certain standard is just not very nice. Uhm, and I think that should.. If you increase the standard of living then there is a possibility of the next generation of the family to be really out of the poverty track, in a sense.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society? Or social benefits in general.

Yes.

And why?

Uhm, my impression is that people here in difficult situations, for example perhaps even people who are addicted or alcoholic or something like that, they seem to have quite a good support from the government. That's my impression. And the question again was?

Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

Yeah, so I think it then means that people feel less able to contribute to a society. My feeling that there is perhaps less pressure on them to focus on other things. So they can.. are able to contribute more to society.

So, that's why it's more equal?

Yeah, they..they.. I don't know. Yeah.

Ok, clear question.. answer, sorry. The next one. Do you think hard work will lead to a higher income?

Uhm, yes.

And why?

Hard work will lead to more stable income. Certainly should lead to more stable income and to a better impression made to a employer. And, consequently, make it easier to get another job, it they're.. if they lose their job. And generally, if you're hard working, you can find a job with a higher income.

Ok. The next one. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not?

Yes.

And why?

I think that.. I think that in some situations in may be difficult for them, but in most situations they're able to make a choice about what they do and look at the choices that they make so that they get themselves out of poverty or look at the choices that they've made that got them into poverty. And I think that they're able to get themselves out in a certain .. to a certain degree, yeah.

Ok. The next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

To a degree yes. Not entirely. I mean, I think that there can be quite a big gap. But as long as there is a certain level that's maintained, below which it doesn't go. Then I think it's ok.

And why do you think that?

I think that at some level... if the, uh, standard of living is below a certain level, then my impressions is that people .. Then it creates bigger problems. But if the standard of living is above a certain level, then they're able to contribute, able to take part in, everybody is able to take part in society. And then having very rich and maybe people at the lowest level has not so much problem. But going below a certain level is not so nice.

Ok. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yes, sort of answering the previous question.

Ok, so you're stating.. If I should ask: why, you just state the same answer.

Yes.

Ok . So, the answer was if you go lower than a..

Yeah, if you go lower than a certain level then it's not very nice. And it creates problems I think. And then the participation of people of the poorest people is very little.

So you think there will be some kind of segregation of people?

Yes. In a way. Yeah, I think there will be segregation and also it then becomes quite oppressive, I think.

Sorry?

Oppressive?

Yeah.

And people can't contribute and don't feel happy... uhm..

So, their quality of life goes ..

Yeah, their quality of life goes down.

And you think people should have some...

There should be a reasonable quality of life.

Ok. This is a little longer question. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

Yes, I guess so.

And why?

I don't know. I never thought about taxes so much, but. I think that it seems fair that tax should be proportional. But, uhm, I don't really know why. It seems...

It seems?

It just seems fair to have it proportional.

And why does it seem fair?

Because if it's proportional, then it still receives.. It's actually .. You receive.. The income that you still receive is proportional to how much the government or how much your employer has given you. So, you're still receiving a proportional amount. Where is if it was some other scheme then you may not in the end receive an amount which is proportional to what your employer has given you.

And that wouldn't be fair?

So your employer may give you in some other scheme, your employer may give you twice as much, but because of the tax scheme you only receive ten percent more than the other person. So, if it's really proportional then you still receive from your employer a proportional amount.

And that is better?

I think that's fairer.

Fairer.

I think, well, I mean:: the employer will look at what you receive after tax, I think. But, uhm, if indeed the employer doesn't look at what you receive after tax then this is fairer.

Ok. And how do you mean fairer?

Uhm, it means... I think it means that you're receiving, you're receiving money that is... You're being judged by your employer or being judged by the employer and the labor market, in a sense, for the worth of your work.

Ok, clear. The next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

Uhm, again, I think that as long as there is some.. there is some threshold below which it doesn't go in terms of standard of living, then I think it's ok. So, it needs to be carefully looked at that the people..the lower earners aren't going below some threshold where we say: this is not just anymore. But if it's above that threshold, then I think: yes the healthcare... Healthcare was it?

The higher earners.. Then you think that the higher earners should get larger old age pensions..

Old age pensions! So they should get, yeah, larger old age pensions.

Because they've paid in more?

Yeah.

And I have to ask why, but I think you will say because they have to add a certain quality of life.. a reasonable quality of life?

No, I don't think that they had a reasonable quality of life and that the quality of life will change. I just think it's because simply they've paid a certain amount of money, that they should get that back. In some sense.

Because they've earned it, they should get it back?

Yeah, I think so.

Clear. The next one. someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

Uhm, I would.. I would wonder why they're doing it and I would look for ways perhaps to help to get out of that. If they... I would look down on them a bit, if there wasn't really a serious reason for why they're in that situation.

And why would you looked down on them?

I would think that they're perhaps a bit lazy. If... If they were.. Yeah, I can't imagine, exclusively living on benefits. I would expect that there will be some problem. Either it might be fixed or a chronic problem that is very difficult to fix.

OK. But what do you think of being totally dependent of the government?

It depends on the circumstances. If, uhm,.. My impression in Australia for example it that people who are dependent solely on the government and who don't have a job etcetera and where the circumstance is that there is no health, that there is no real health problem, it's imply that they're.. that they're extremely lazy. There's a word for it: dolbludger. But, uhm, in those cases the person is simply being lazy. But, and they may give excuses orr.. Well, but it's rare, but on television quite common. More commonly, more common is the case where someone has a chronic health problem or is addicted or something like that. And then they're stuck in that situation. Uhm, so.. But in the case where there is no clear state, then I would call them lazy.

Ok. And why would you call them lazy?

Because I have the impression that they're in the situation to make some change for themselves and get away from being supported by the government.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

I think that, uh yes. I think that the difference in social benefits between the Netherlands and some other counties is quite high. And if then you have easy access, then it takes time to have full access to government benefits. Yeah, then it would be encouraging.

Ok. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy?

Yeah, possibly.

And why?

I think that the safety net that it provides, means that in some situations the people will say: well, I have this backup, I don't need to secure myself otherwise. I think, yeah.

Ok. Clear. Or did you have anything more to say?

No, I think in particular with regard to the support that you get if you're unemployed here, yeah. That seems to be fairly comprehensive. And so you can be less careful, somehow. It's possible for you to be less careful and still have the support if need be. Whether that's how people perceive it, but that's , well yeah.

Almost the last one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another?

Not my impression, no.

No, and why?

I think that.. I think that in general .. I think that if there was.. if the gap was.. I think because the gap is less small.. because the gap is narrow it makes It easier for people to still see each other as equals. And therefore makes it easier for others to help each other, in a way. I think that if the gap was bigger, then the helping of one side and the other side would be less common. I think that if people are closer together in some sense, it's easier.

Ok clear. That's the last one. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Uhm, No, I don't think so.

Well, then thank you for your cooperation.

Interview 3

Uuhm, The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state (health care policies and childcare). Here again, you will not be judged on basis of your answer. In short I will explain some concepts. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age.

OK.

With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being.

Ok.

With childcare is meant providing care for children when the parents are working.

Ok.

And with social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like unemployment and long term illness

Ok. So that overlaps a little bit with..?

Well, social security is broad concept and social support is little part of social security.

Allright.

It's one governmental program.

Ok.

Ok. The first question. What does social security mean for you or what do you think of when you hear the concept social security?

Well, social security means, uhm, having a system that is fair enough to give access to everybody. To give access to everybody. So for me social, it is, about equality, really.

Ok. The next question. Are you familiar with social security in your home country?

Yes.

And can you tell me a bit more about the social security there?

Social security, uhm, Costa Rica has in Latin America a relatively strong social security system, which the good thing is that there is coverage for everybody and provisions for what happens when you get laid off and the minimum paid out and help by the government. Ofcourse that means that compared to a lot of neighbor countries that this country is not so competitive., because wages are very high and social, uhm, (onverstaanbaar) for salaries are for employers so much higher. So it has the pro's and the con's. That you can immediately see it. But on the other hand, there is coverage for the population. Although, if I compare it to the Netherlands it's much weaker. Ofcourse.

Ok.

For example, what happens when you get unemployed. So you get much more duration subsidie for example. That is much shorter compared to here. But that is one of the main things I've seen. That's the difference.

The next question. What did you know about the welfare state in the Netherlands before you came here?

Oeh, I, before I came here I could roughly say that the Netherlands had a strong social security system but that it was not as strong as the Scandinavian countries. So I could, sort of, put it along those terms, that it would be much better than the US social security system, but it was not as good as the Scandinavian one. So I could, sort of, place it more or less, if you ask me to map.

Ok.

But not specifically.

Ok. Now, I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree with the statement.

Ok. Yes or no.

Exactly, and I shall ask you why. But that is my thing.

Ok.

Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

Yes.

And why?

Because. Well, because you can not, an individual can not have full control over his or her medical situation. You can say you are responsible for being extremely obese and it is your fault you get some diseases. But on the other hand, you are not responsible for some genetically predisposed things. Like for example, some forms of cancer and other diseases that are transmitted. Which is not really that you got it because you did something wrong with your diet or lack of exercise. So I think it is fair that the government guarantees a health care system.

So for all people or just for them who can't help they have the disease?

I believe that the government should ensure a minimum coverage for everybody and that some things should be topped up individually by people.

Ok. The next question. Should the government ensure a reasonable standard of living for the old.?

Well, that is a difficult one. It is a difficult one, because I think, uuhm. I would be inclined to say yes, but if you tell me: what if somebody, an old person, never contributed to society in terms of helping with taxes, the person never worked at all in his or her life. Then I think, well, is that fair for everybody else? Then I think, maybe.. Because you see the old person, you see that as a person that has become weak. You think, wel.. My first impression is yes, but on the other hand, everyone should

contribute in the younger part of their life. So that they have, they should have access to all sorts of health and benefits from the government.

So, you're saying that they should, uhm how do say,

The people should contribute, by working.

So they should contribute and then they get access to governmental help.

I'm not saying this as with plain unemployment but that there has to be some sort of contribution of people to society that can be measured in some way. Either because it's paid unemployment or some sort of formal voluntary work that a person does and contributes. And that is then fair for everybody else that the person gets as much help in their old age as they can. Then I will be quite happy. If the system was designed in such way.

Ok, the next question. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

Uhm. I believe in unemployment benefits as long as you don't get a better deal by staying home than for work. That, I find very unfair. And I'm not talking about in the Netherlands, because that doesn't happen very much in this country, that is pays you more to be at home watching television, doing nothing than going to work. But there are countries in Europe where it does.

Ok. But how much responsibility do you think the government should have in that process?

I think.. I think the government should step in, in terms of defining what is the minimum duration of the unemployment subsidies. And also, uhm, help people in, not create retrain opportunities for people to find a different sort of job or career but at least point in the right direction of opportunities seem to be available for finding another job or for training, if that is necessary.

Ok.

But, I don't see the government as being responsible everything in terms of unemployment. I think the person should take big responsibilities for career choices and that this has to be taught already early in life to children.

Ok. And the next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents

Well, I have children. On the other hand I have friends that don't have children. And therefore I see it as a nice incentive if the government gives a tax credit for covering child expenses. Uhm, I wouldn't be in favor, even though I have children, for example daycare to be free. Provided, for example as it is in countries like Denmark, where it is completely free of charge. Because then you are transferring all the costs. And people that don't have any children end up paying a share of that. And I don't find it completely fair. That people who make a choice of not having children end up to subsidize it. So I think, as long as it is still affordable and you can get some form of taxcredit by the government, I think that's fair enough. If you say it should be completely free of charge, funded by the government, I don't quite agree with that. Because it is a personal choice to have children, you know.

Ok. Uhm, the next one. Do you think the government should help people who live in poverty?

Yes I think so, but I think people should be.. It's more to help them ... I think the role of the government is not just to provide, but also to make people responsible for their own choices and that people have to be trained. Uhm, because unfortunately what I see in some countries, I go to England quite a lot actually, and I see quite a big difference in the welfare system and how a welfare system, in some cases, does so much that people no longer want to work. And that it pays more to get pregnant at the age of 17, because that will ensure housing benefits and enough money to do nothing for the rest of your life than systems in which they strike a better balance. So I think the government should try to step in to ensure equality and equal access. That's fine, but the line that divides equality and a minimal standard of living with subsidizing laziness is a difficult line to draw. Uhm, and unfortunately I see it not here, but I see it there. And I wouldn't like to live in a society where it pays more to get pregnant and stay home than go to work. It's not fair for the other people that get up and go to work.

Ok. So they just have to give equal access to people who live in poverty?

Equal access and ensure that the possibilities of studying and access to work. And that some things are better channeled via schools, rather than giving money in the pockets of lazy parents. I mean, it is preferable to have a system in which children, for example, in poor communities get meals at school rather than give them money to parents so that they spend it on a cheap television or buying all kinds of alcohol

Ok. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

I think so.

And why?

Because it's limited. It gives you enough time to find another job. So it's not like you're in the street the next day. So the provision is there to give you enough time to find a new job. But in the Netherlands it doesn't pay to stay at home watching the television. So you have to be proactive and do something for yourself. So I feel there is a good balance here.

Ok.

I was unemployed once. So, uhm, so I have a bit of experience with what the government offered in terms of help and the duration and what I had to do to get on my feet again, finding another job.

Ok. Do you think hard work will lead to a higher income?

In general, yes.

And why?

Uhm, because that's how Dutch society works. Normally, in the Netherlands, uhm there is not a culture of.. It is not trended to be lazy. So that has an impact on everything. On work it is not seen as cool to be lazy. So in general, yeah, if you work hard you will make a good living. It's not like in other countries where so much is based on who your friends are or who your father has connections with and get you a good job, even though you don't do anything and are not productive or lazy or not very

bright. In general, in the Netherlands, it is more about hard work and not so much about which connections your friends or relatives have and you can take advantage of.

Ok. The next one. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not?

Uhm, not completely. Because, uhm, a lot of.. or at least my experiences with poverty a lot is much culturally determined and unfortunately some children from a very early age are grown in households where the expectations are very low and then for them to go up and become doctors or have a good job in the municipality or something like that, then it is very much their family background working against that. I see that a bit in my neighborhood that some children already saying: I'm not going to the university because it's too much work and I can have a good standard of living and still I can go on holiday with a caravan to France. So it is very much the family atmosphere. So it is not very easy for some children to have, uhm maybe, ambitions of becoming a good scientist or something or becoming a lawyer. The family is so happy with just having a very low-paid job. So I think the family plays a very big role there and to break this sort of things, I think only a school can do it, to motivate children that yes, if you're happy building streets and putting bricks on the street, if that is what you want to do: fine, but you actually have enough brain to do something else and try to encourage that mentality that the child is not destined to do what the parents or the grandfather did, but that there is a possibility of doing something with it.

So, in fact you're saying that, uhm

I'm saying that the family, the family environment plays a very very big role in what the child will eventually do in life.

So they are not entirely, uh,

Independent.

Or they live in poverty or not later in their life?

They are not entirely independent.

Ok.

It's a cycle and people can break the cycle and go from a very poor upbringing to a reasonable standard of living, when they're old. But it's not easy. It won't be so easy for that person to have a standard of living compared to a different family where the parents were already, uhm, with the same middle income employment.

Ok. The next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

Yes, I think so.

And why?

Ehm, well why. That's a good question. Can you be fair, if you have really big gaps in income? Well, I would like to think that in an ideal world you can have very big gaps in income and still be fair. But the fact is that for some people to have, they need to somehow exploit others. So I have a problem believing that it is possible to have a fair society with a large gaps in income. The sort of gaps in

income you see for example in the USA. They're massive. And can you still be fair? I would love to think that it is possible, but I wonder if it is achievable to be honest.

Ok and the next one. It's a little bit like the question before. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yes.

And why?

Because you can not expect people to respect others in society if their standard of living is poor. For example, if their standard of living is considerably lower than other people, how can you expect them to behave and not steal for example. How can you expect that people are not going to criminal behavior if their standard of living is so below the standard of living of others. I think you need.. you need that sort of, ehm, conditions so that society will be fair and people will not go in to antisocial and criminal behavior.

Ok. Very clear answer. The next one. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

Yeah, the issue of tax brackets(?) is one that if I find a little bit tricky. I don't have much experience with that, I think it's probably unfair that people pay twice as much tax or that they're on a 60% tax bracket just because they're successful doctors working

And why?

Because, I mean not everybody, but if you're on a extremely high paid job, it means that you probably made a lot of sacrifices in terms of the amount of hours that you worked. I don't work the same hours, but I put a lot of effort in my career. But I don't think that compares to the sort of effort that a doctor would have to do to become a doctor. And therefore I wonder if it's fair to just say: okay, he worked for a year and I'm just going to get 60% percent out of his salary, because he earns so much. Because that person had to do a lot of sacrifices in terms of his family and his own life, Insanity, haha. They work shifts of like , I don't know, fourteen or sixteen hours which no one else do. So, I think it's.. I'm not quite happy with that and I think it's a very (onverstaanbaar) solution to design the tax brackets like that, but I don't think it's very fair.

Ok. The next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

Yeah. Hmhm. I would hate being in the shoes of people that design the pension. Because if you put very little on a pension, if you are chronically unemployed for whole your life because you didn't bother to work because you were lazy and then expecting you're going to live the last twenty years of your life like a king, is probably not fair for the others that were constantly working whole their life and maybe earning low or medium salaries. On the other hand, ehm, if you earn lots of money , ehm, then you probably have enough of savings to see yourself in your old age from investments and

things. So, I'm not sure what the middle.. what the fair situation is to leave everybody at least and old age and enough access so that they can afford a decent, ehm, life in the future.

So, you can't choose between the two options?

I can't easily choose between the two options. Because I think both have pro's and con's. And also with the old age situations and pensions at the moment, it is even more complicated, because with recession there are thousands of old people who are ending up having to subsidize the lives of the unemployed children and grandchildren. So the pension thing is become so complex that I wouldn't know what, ehm, be the most fair way of designing it.

Ok. The next one. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

Well, it depends. Ehm, because there are a lot of circumstances that might play a role. If it's because the person is lazy or just points out the numbers and realizes that cold decision: I'm not going to bother to really get a job, because I can almost earn the same doing nothing, then I would be a bit disgusted with that. But, there are a lot of people that have worked really hard whole their lives and because of circumstances and decisions that have nothing to do with them they end up being unemployed and unemployable later on in life and that I find very sad. And I think people deserve to have a support net that helps them and have a decent life as long as they have proved they are willing to work and to find another job and retrain. There are a lot of people who end up unemployed, because companies goes bust, which is sometimes not even something that is caused in their own country but by domino effects that come from abroad. And I think it is.. it would be very unfair for those not to have a safety net available. But if It's cold decision of somebody with a calculator saying: I'm not going to bother, because, ehm, I'm not going to earn much more by going to work, That sort of attitude I hate.

Why do you hate it?

Because it's not.. because to some extent I feel it's stealing. When you say: I can actually work, but I'm not going to do it because I could earn almost the same by continue to be unemployed. So, I.. I would be disgusted by that.

Ok. Clear. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

You mean outside the EU? Or within the EU?

Within the EU and outside the EU. It doesn't really matter.

No, I don't think it does. Because first of all, it is very hard for somebody living outside the EU to come and work in the Netherlands. This is not a country where it is easy to settle. Because there are a lot of controls, ehm. So I don't think it's, ehm, save haven for benefit dodgers, for people that who are going to say: I'm going to go to the Netherlands, because I know I'm going to live on social benefits and do almost nothing. I don't think so. Now, from the EU I am not sure, eehm. I am not sure the new emergence, the new (?) states whether there is a incentive for them to come to the Netherlands, because they don't need a visa and they don't have to go through really complicated

migration procedures. So, for them it might be different. It might be attractive to come here. But I don't know enough about how quickly, ehm, a non-Dutch European person could come here and start and getting unemployment subsidies,

Ok, The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy?

No, I don't think so.

And why?

Because.. Well at least I haven't met anybody yet from people I know in the university environment and my circle of friends here in Enschede.. I don't know one single person that lives of benefits. Which I do know in other countries. So, I don't think that is very common. And I don't think socially acceptable in this country to live of benefits.

And the last one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another

I wouldn't think there would be a correlation between empathy and social benefits. I don't think so.

No, and why?

Well, because I don't see how receiving social benefits from the government is going to make you less empathetic to a other person that needs benefits.

Well, if someone gets social benefits, then the other person, who could help him if the person didn't get it. Then won't help, because he's already getting social benefits.

Okay. Like, I could help a friend with some job interviews or something, but because I know he's on 70% of his last salary, for example, then I don't bother.

Exactly.

Well, yes. That could be... That could be, ehm, a possibility, but if you ask me personally I think the damage of longterm unemployment is high. In your prospect of finding a job. So, I would propably. Still I even though. In my case, I have a friend that is now unemployed and looking for a job. And I am sending her, ehm, things that I find. Because I think it's not.. First of all, it's very boring to be unemployed and second of all, long term the more.. the longer you are unemployed, the harder it is to find a job. So, I think there shouldn't, ehm... that shouldn't exists, really. Well though it probably does. Personally, I don't do it, but I. yeah, I suppose a lot of people thinks: ah he's .. I shouldn't worry because he's getting something.

So you're saying that they maybe be less willing to care for one another, because they know someone else is taking care of them?

Yeah,

Like the government?

Yeah. I think that's a safe assumption to make that people are less willing to invest their time helping unemployed friends because they know that there is a system that protects them. At least for some time.

Ok. And this is the very last one. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

No.

Interview 4

The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state : health care policies and childcare policies. Here again, you will not be judged on basis of your answer. Social security, I will explain the concepts, is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being. With childcare is meant providing care for children when the parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like unemployment- long term illness- or disability.

Ok.

That's clear?

Yes, it is clear.

Ok.

I don't know If I have all the experience to answer.

You don't have to got any experience.

Ok.

The first question. What does social security mean for you/ what do you think of when you hear the concept social security?

Social security. Well, I guess all the actions that the government in a country takes place, you know, to protect the citizen in cases of, like you said, unemployment disability. This kinds of situations.

Ok.

That is what I understand. Or with.. you have kids and stuff like that.

Ok. Next question. Are you familiar with social security in your home country?

How it works you mean? Or?

Yeah, are you familiar?

Yeah, yeah.

Yeah? Ok. And can you tell me a little bit more about it?

In Greece?

Yeah.

Uhm, it's not so good. Especially after the crisis. It doesn't offer a lot, financially Ok, like psychologically or any other series that they might offer, of course not. There is enough for anything. And, uhm, after the crisis everything is lower. So, I don't think it's much of a help. Like, you can not depend on that. If you have any kind of problem as a citizen, you know.

Ok.

You need to find your own way.

Ok. The next question. What did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

To be honest, not much. Because, I just came as a student, so that wasn't a interesting part. But, generally of what I've heard it's really supportive; the system, generally, in many different ways. For unemployment also. Because the benefits is really high comparing to Greece, so that was surprising

to hear. And generally also for the students sometimes they offer some stuff. But I think it's more like for Dutch people or legally the people living in Holland, you know. If you're legal or you're working, then you have a lot of benefits.

Ok. Now I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree . The first one. Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

What should the government? What?

Ensure adequate healthcare for the sick.

Yes,

And why?

Cause, it should protect it's citizens and that's why we're paying taxes.

Ok. Should the government ensure a reasonable standard of living for the old.?

Yes.

And why?

Because they are more disadvantaged after many years of work. So they can not work, but also (onverstaanbaar). That is what they should receive after so many years of working, I think.

Ok.

And also so many years of paying taxes to the government.

Ok, but you take it for granted that they are working an paying taxes?

Yeah. What do you mean, that they are not working at all? During their whole life?

Yeah, it could be possible, right?

In Greece no. In Holland I don't know if it's possible. But, yeah. But generally, some kind of standard we need to.. or else what can you do? Live in the streets?

Ok. Clear. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

How much responsibility. Well, I don't know. But in my mind.. what I think is that the government needs to offer opportunities for them to find work or to educate themselves if they don't have enough education, you know, to find a job . And, generally, to try on that direction. Ok, if there is a problem, like of crisis, like in Greece. And people can not find jobs then it should offer the least to survive. I think that's a must. To offer something in order for them to be able to survive. Or to live like human rights you know, to live kind of independently. Not in the streets or (onverstaanbaar). Basic needs, you know.

Ok. And the next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?

I think 100%. No I don't think 100%, but, uhm, do you want what? A percentage? Or to tell you that the responsibility is high or..?

Yeah, it's more like a trade-off between the responsibility for the parents or for the government.

What to do with the kids when they're working?

Yeah, is it like the responsibility, the total responsibility of the government or the total responsibility of the parents or something in between?

To do with the kids when they're working?

Yeah.

What to do with the kids? That's what it mean?

Yeah. Which one should provide care for them? Childcare?

Uhm, I think that the state needs to provide some, uh, like a.. make it easier for them. Because they wanna work. So they should provide some options.

Ok.

Like, uh, I don't know dayschool. I don't know, depending on the age of the kid. Ok, if it's very young. So if there is something from the state, it should be something. Like, it will help them go back to work faster, you know. And being relaxed that the kid is in a good place or learning or something about school or something about that.

So, the people shouldn't have any responsibility for the children?

No, I think it's a.. They have. But I think it's a half-half, you know. They should the option. For example,, the parents may don't wanna take the kids to their grandparents or something, like that. If they're working, working working you know. Like they can't be at home, there should be an option from the country to help them out.

Ok.

So not a 100% responsibility, but that as an option.

Ok, Clear. The next one. Do you think the government should help people who live in poverty?

Yes.

And why?

Because, uh, every person needs at least a basic living standard. And because, if they don't help them, maybe it will be more difficult to get out of that poverty and do something with their live. They need a boost, you know.

Ok.

That's why, I think.

Uh, the next one. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

Yes.

And why?

Because, uhm, even if you don't have the sufficient.. if the country provides you, you have more or less, you can have the same, uh, standard of life, a good standard of life. Even if you not rich, you know, you have a good standard of life and access to almost everything. Which doesn't happen in other countries. If you're very poor, it's very difficult to have access. Like, even to study in university. Because it's expensive. Here you can do it, because the government helps you, you know.

Yeah.

I think it's very important.

Ok. Do you think hard work will lead to a higher income?

Hard work lead to a higher income. Yes.

And why?

When I say hard work, I don't mean working 100 hours as a worker in a factory. Maybe that one will give you a higher salary nowadays, I don't know. But generally, I think: the more work, the more experience you get and then the more opportunities you can get. Also to change work. And maybe through working hard and changing, you can have a better opportunity. At least in Holland.

Ok. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not?

In Holland?

Generally.

Generally world?

Yeah.

No, not always. They can not... they don't always control the situation.

And why?

Depends where you were born. Depends the opportunities the environment offers you. And I also believe it depends on how.. what the state can offer to help you. If you're born in Africa, with no water or electricity or not any schools, it's very difficult to escape that. If you have some kind of help, you know, I think you can do better.

So, in Holland you think..?

I think in Holland there are so many opportunities and the state, I believe, offers a lot.. a lot of support. That, uh, I don't think, I don't know exactly, but I think that it offers so much that if you're still staying poor, maybe you're not doing something right, you know.

So you think they have some control over the fact that they live in poverty, in Holland?

Some. Some. From what I know, you know. I don't know generally in Amsterdam how it is. Or I don't know how things exactly work here. But from the background I come, you have a lot of opportunities. And the salary, even the basic is so high here, that if they're in poverty, it means either you're an immigrant. That you just came here, you have no work, you have nothing. But soon it will improve, you know. I think that the deep poverty are either people that just came, immigrants, the have nothing, or they're just junkies or drug-addicts or..., you know. People that don't wanna do anything. Because also the crisis.. the unemployment due to crisis is not so big here, And also there is unemployment benefit. You get it, so there is no reason to be in poverty, you know. That's it.

Uhm, the next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

Yes,

And why?

Because that means that everybody, like for example, in Brasil 10% has all the richness of the country and all the rest are kept in .. are like poor. Not educated and everything. But If there is a.. if it's equally, that means people are receiving the same benefits or opportunities. So, probably everybody can study. That's why the differences are not great, you know. And that leads to a happier life for everyone. That's why, I think.

Ok. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yes.

And why?

And why. For a society to be fair. Well, because every person in a society should live decently. So that means that a fair society, everybody is, uh... well at least. Society.. fair. So that everybody can be happy, I don't know.

Ok. And why do you think everyone has to be happy?

In the society?

Yeah. To be fair. Because you can have..

That will be the ideal. But yeah, maybe not possible.

No, I agree. But maybe someone is not doing anything at all. Why should someone make sure he has a reasonable standard of living?

Hmm, I don't know. I.. If somebody doesn't want to be good, doesn't want to live, doesn't want to have a job or doesn't want anything, I don't know. At least, I don't know, find a action to treat those

people. What? They can not just stay in the streets or doing nothing in the middle of nowhere. They should do something about it. That's what I think.

Ok,

Maybe, maybe it's not the governments fault, but for a society to be fair. But I think it's very strange , like people don't want to do anything. Nothing at all.

Ok. The next one. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

Well what? One more time.

Two people..

Yes,

Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays twice in tax?

I don't know about (onverstaanbaar), but it should be a percentage, no?

Well, yeah. That's a..

Twice, yeah. That's the same.

Yeah, that's kind of a percentage thing, yeah.

Yeah.

And why?

Why. Hmm. Because it can not be equal. You give taxes, like ,uhm.. It should be a percentage of what you earn according to the government. If you ask me, I would like not to pay a lot of taxes. But if you get more money, I think.. I feel more about what you have. If you have a bigger house, if you have more money, maybe you have a bigger house that is more expensive. So, you should taxes more about that. Or a bigger car, you know. That's what I have in my mind. So, if you mean that by having a double salary, then yes.

Yeah, so..

Everybody needs to contribute according to their income. So..

And why do you think that?

Because then.. That's how we fund the government to receive back afterwards.

Ok, but you think that's fair?

Yeah.

Ok. The next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

No, I don't agree.. I agree with the first one. You get more salaries, you pay more, then you can have a better higher pension.

Ok. And why?

Because you've worked for it. Like you've been working... Maybe you've studied to get higher salary. And you've been working and earning more money, so. And you're used to that kind of salary whole of your life, because you've been working. So, when you go retire, you should have a higher income according to what you've worked.

Ok. And the next one. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

Hmm, what would I think?

Yeah.

Or what would I do?

No, no. What would you think about that person.

Uhm. What would I think. Exclusively?

Yeah.

For years? I don't know. I would think that maybe he isn't trying enough or something is going wrong. At least he's not trying enough to find a job or.. That.

Yeah. So, ehm, you don't have an opinion on that he or she is dependent of the government?

Yes, he is dependent.

Yeah, what do you think about that? If someone is dependent of the government.

If he has need, a problem, health problem or something, that doesn't allow him to be active and working, then it's ok; he can not. But if he is able and mentally and physically capable of working and he doesn't work. When jobs exist or opportunities exist, then it's bad, you know. It's very negative.

And how do you mean negative?

Like, uhm, he's just sitting, doing nothing, receiving money. Being useless. An burden for society.

Ok, clear. And do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

I don't know specific social benefits. Maybe, yes. Maybe. But I think standard of life more, Better standard of life and higher salaries. That's what makes you wanna come here. Not the social benefits.

Like, when I thought.. I was saying: yes stay there, the salaries are higher. They never told me that the unemployment benefit is high, so you stay there, you know.

Ok. And the next one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy?

The Dutch people or international?

In general.

In general. Hmm, I don't think so.

And why?

I don't know,. Because from what I've experienced the mentality here is to work, you know. To find a good job or the money.. That's what I've experienced. But yeah, maybe there are some people that just sit and receive money. But I don't know exactly how the benefit works. Like, uhm, It stops after some months or if it reduces. So, (onverstaanbaar) the percentage is really low of people that want to take advantage.

Ok, And, uh, the last one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another?

Less willing to care? What do you mean?

So, if you know that a friend is in need, but you know that he also gets money or help from the government.

Yeah.

Will you be less or more willing to help him?

To help him doing what? Find a job?

Yeah, for example.

Or give him money?

For example, it doesn't matter, really. Just give him help.

Give him help. It depends, you know.

Because, you know that social benefits and security is there to help people who need something.

Yeah.

So if you know that there are social benefits, would you be more or less willing to help him? And do you think that other people, in general, are less willing?

Well, I think, generally, people will be less willing, if they knew that he has the support, healthcare or money to survive. I think they would be less .

And why?

Because they would see that the need is not so urgent or so big for help. But if he asked, probably he would receive help from friends and stuff, you know.

Ok. And the last one. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Generally I think that the state offers a lot of things here in Holland. I may not be unemployed, but for what I hear, for what I see, it offers a lot. And I think it gives you the opportunity.. you can grab the opportunity to go higher, you know. I think it offers.. It's a very good welfare state in comparison to Greece or other countries. I think it's very good. That's it.

Ok. Thank you.

You're welcome.

Interview 5

The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state: health care policies and childcare policies. Here again, you will not be judged on basis of your answer. Now I'll explain some of the concepts, which will return in the questions. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being. With childcare is meant providing care for children when the parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like unemployment- long term illness- or disability.

OK?

Ok.

The first one. What does social security mean for you/ what do you think of when you hear the concept social security?

Uh, for me, because I'm not living in Nederland, and like such social security which you have here, we don't have in Indonesia. So, for us, mostly for Indonesians social security means we have sufficient save money for our future.

You mean your own savings?

Yeah, because government not, uh secure our social security a lot.

Ok. The next one. Are you familiar with social security in your home country?

No.

And what did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

Uh, yeah I heard that you have a really good protection for your society. For example, you pay the unemployment. Which there is no such like that service from our government in our country. You also have free education. And that also we don't have. Also for healthcare and we must pay our health insurance for our health security. Not from government. Yeah, something like that. But I don't really know a lot. In heard in general your government protect your society a lot.

Uh, now I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree.

The first one. Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

Yes.

Yes and why?

I think because that is the meaning of government. That some, uh, like.. That is the responsibility of the government. So if the government fail to secure the society. So, what is purpose of to form a government?

Ok. The next one. They look a bit like each other, but...Should the government ensure a reasonable standard of living for the old?

Yes, exactly.

And why?

We assume that the old already gave their service to the government. So, yeah, after their retirement, they can not do a lot, but they already give like their effort.

Their effort?

Yeah. They already gave their service to the government. So, that's why they are, uh, they have right to earn, uh, support back from the government.

Hmhm, clear. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

How much?

Responsibility. Should the government have.

Uh, I don't understand the question. How much I think?

How much do you think the government should have the responsibility to ensure that unemployed people have a reasonable standard of living? Should the government do nothing for people who are unemployed or..

Ok, ok. I understand. I think, uh, for me .. Maybe this is my personal, uh,

Attitude?

Yeah. For me this is, uh, the responsibility of the government is a absolute. It's not about only, for example pay support for the unemployment but also how the government make the unemployment can be reduced. For example, how to make them have work. So, I think it's an absolute responsibility for the government.

Ok. And why do you think that's an absolute responsibility?

If, uh, if the government fail to perform their responsibility, there will be a lot of doubt come from the society. But it's government and it's happening really a lot in Asia. It's not really happened in Europe, because.. yeah, I don't know how you judge your government, but we know about your governmental status. And this is the standard for us. And we saw that our government not work really good enough. Yeah.

Ok. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?

Uh, I think how to say. It is a must. It must be.. I think it's also an very high.. It must be the priority of the government. Because, you know, a child.. childcare it's.. will decide the state future. They will be.

OK, but with childcare is meant that, uhm, when a child is really small.

Yeah.

And it doesn't go to school yet.

Yeah.

And two parents are working.

Yeah.

Then they have to put a child in a daycare or something like that. But do you think the government is responsible financing that daycare or should the parents also pay money?

Ooh. I think it depend on your governmental financial ability. But I think, for example, in Europe woman has given birth can like free from the work for a year. But in Indonesia it is only three months, you know. And you can imagine a three month little baby must be left by their mother, because they must go to work. And that's really, really, really hard.

Ok.

And I think the government responsibility can not only judged by how much they're giving money. But also how can they give facility also and they give opportunity to the parents.

Ok. Clear. The next one. Do you think the government should help people who live in poverty?

It depends on, you know. Because poverty also not come from their own society, but also from migrants or.. And I don't have any idea about this. Because, you know, poverty not only result from how your government works. But yeah, it can be from external source, right?

Yeah, that's true. But do you think that if someone is poor that the government should help him or her?

Yeah, from the final view of human rights I think: yeah, every human must have rights to live. And that's the consideration.

Ok. So because you believe in human rights..

Yeah

They should help people who are poor?

Yeah. At least to keep their.. to maintain their life at a proper level., at least.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

I think yes.

And why?

Uhm, because I saw that your social gap in the Netherlands really narrow. And it's not happened in Asia. The social gap is really, really, really wide. Yeah, that my.. That's the parameter I look at.

Ok, but, uhm, do you think that will be more equal , right?

Yeah.

Ok.

Maybe it's not perfectly equal, but that's the parameter because I can not, uh, I can not see the difference between the rich and the poor here. It's not really easy to see.

Ok, very clear answer. The next one. Do you think hard work will lead to a higher income?

Not really.

Not really, please tell me why?

Uh, I think it depends on the system. Not all systems have run in a good manner.

Ok. Can you give an example of what kind of system you mean?

Yeah, for example, if we said working hard, more hour.. I think, uh, people who work in poorer (?) sector, like cleaning (onverstaanbaar) or something, yeah , they work really hard. But not, uh, they don't have more income for that. Yeah, so if we say if people work really hard, they have more, uh, earned money. Yeah, I don't think so.

Ok, clear. The next one. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not?

I'm sorry?

Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? So you think that people have control over the fact that they are poor or not?

Uh, I don't think so.

No?

Yeah.

And why?

Because people can not.. society can not control everything. Yeah, because the system is very complex. Uh, it can be influenced by the government, it can be influenced by ,yeah, the global situation,. Yeah, unemployment not only come because the person not really.. not work hard or not smart. But it can be other reason. So it's really complex And I can not explain the reason. But, yeah, I think that's my answer.

Ok, the next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

They, uuh?

It's like what you just said with the gap...

Yes.

Between the rich and the poor. Should it be small or doesn't it really matter how big it is for a society to be fair?

I think it must be really small.

Really small?

But I don't mean it's a communist, you know.

No, no.

You got my.. It's.. The social gap must be really narrow, really small. But it's not like in the communist system.

But why do you think it has to be small for a society to be fair?

Uh, it's because, if the social gap is too wide, the competiion... You know, we live in competition. So to ensure the competition will run fairly. So if the competition doesn't run fairly any more, the system get broke.

Ok, clear. The next one. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yeah.

Ok, and why?

Uh, because standard of living will be a restart to a lot of things. For example, health. And health is like our asset. It's something important to be productive. Doesn't it? So, if people live in a very low standard how can they be productive and how can they earn some more income. Yeah, so.

Ok, clear. The next one. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

Can you..

Explain? Ok. For example, you're earning 2000 euro's per month and I'm earning 1000 euro's per month. If we pay the same share of our earnings, for example ten percent, you will pay 200 euro's tax and I will pay 100. So, you will pay double my tax.

Hmhm.

Do you think that should be the case or not?

Uh, I think.. Maybe I can answer it based on my experience. Yeah, I know that the tax in Europe is quite high and the more you earn money, the more you pay tax, right? And in that system your social gap is very small. Your system has run quite good. But in Asia the tax is quite low and it's flat for everyone, it's the same. And there come a accumulation of the wealth for a small part of the society. Then it goes again, and again and again. And everything becomes poor. And nothing.. I think, yeah, the system must be like what you say.

Ok. So..

Yeah, just from what I saw just happened now.

You think it should be the case, because the social gap will be smaller?

Yeah.

And the social gap must be smaller to..?

Uhm, I think if the social gap can be smaller, you can keep your society in stability. Because the more financial from your tax, your government can use it for your society's security. That's what I mean.

Ok. And the next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

Can you give an explanation, Nino?

Sure. I mean, you have people with a high income, so they pay a lot of tax. And some people say: ok, they have earned that money, so they also should get, when they are getting retirement pensions. They should get more, because they paid more. But others say: no, the people with lower income

need more, because they have a lower income, their pensions are lower. They should get more money from the government. They don't have enough earnings and stuff. What do you think?

I think the people with lower salaries must give more support in their retirement.

From the government.

Yeah.

And why?

UH, Because I think, yeah, it's just to keep the balance.

Just like you said in your answer before: keep the balance to keep the society in order?

Yeah. In my simple logic that people with more salary, they will have more safe, right? Even they pay more tax. So in their retirement they have more ability to survive. It's different with people with lower salary.

Ok.

Yeah, that's my simple logic.

So, in fact you're saying: the people who have lower income need more money, because people with higher income, they have the savings, so they can take care for themselves. So they should help the people who can't take care of themselves, right?

Hmhm.

Ok, the next one. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

Yeah, first: he really lives in a bad situation. And he also need to change his or her situation. Yeah, everybody who's living under social security and circumstances .. uh, It means that, like,.. Yeah, in a difficult situation. So, it's not a good situation. .

Ok, but he or she will be dependent on the government. How do you think about being dependent on the government?

Being dependent of the government means not productive. And it's (onverstaanbaar), because security system only to secure they still live properly. But not (onverstaanbaar)

Sorry?

(onverstaanbaar). I mean: they can not improve their life a lot. What we need is improvement. Not only security.

Ok. So, you won't think it is good for someone to be dependent of the government?

No.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

I don't think so.

And why?

I don't think so that welfare is the reason for people... Some people are bound to their land, to their village, to their family. And economy not always the reason for people. For example, yeah, what I know, a lot of people from Indonesia stay in the Netherlands not only because the welfare but also because of political reasons. Yeah, they're banned from Indonesia and they're seeking for protection. But, yeah, they really not so rich. But I can not explain about their economy, but ,uh, I think we saw that in the point of view of income and economy, it's a really good thing in the Netherlands. But economy not always only the reason for us to choose the way us live.

Ok.

Something like that, Nino.

Clear. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy?

I think yes.

Yes, and why?

Uh, I think there are a lot of, uh what is it, like a comfort zone/ comfort john in your society.

Sorry?

You live very comfortable.

Yeah.

So, there is, like, you find very little difficulties in life. And somehow the life's become just so ordinary and there is no challenge anymore.

Ok.

And I saw that your life runs quite slow.

Ok, clear. Almost done. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another?

I don't know what is the trigger, but about caring each other in Netherlands if I compare with my country: yeah. But I don't know if it's triggered by the social welfare status. But caring each other I think , yeah, you're society is quite not really care about each other anymore.

OK. But do you think it's because of the social benefits?

I don't know exactly, because you also have like a privacy act, right?

Sorry, a?

Privacy act.

Prevecy ?

Yeah, the law about privacy. That you..

Ooh, privacy!

Yeah, privacy.

Yeah privacy, I know what you mean. Ok, so you think it could be a variable in the explanation, but you don't know for sure? You also think maybe it's privacy or something.

Yeah. I don't know if it's caused by the welfare status of your society, but I saw that caring each other in your society is quite low here somehow. But I don't know what make it like that.

Ok, but do you think that social benefits play a role in it?

I don't know exactly.

Ok, clear. The last question. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Yeah, maybe there is in your welfare state system, there must be several trends of.. yeah, positive and negative side more or less. But you have a good system.

I'm glad you think that, because you're living here now.

Thank you very much for your cooperation. And this was the interview already.

Interview 6

The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state, health care policies and childcare policies. Here again, you will not be judged on basis of your answer. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being.

What is mental or physical?

Mental or physical well being.

And with childcare is meant providing care for children when the parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like long-term illness, unemployment or disability.

Ok. The first of the questions will be: What does social security mean for you or what do you think of when you hear the concept social security?

Uuh, no options?

No options? Nothing at all?

Haha ok. Social security is that the government need to provide something to protect the benefits of the citizens. Uh, and they need to provide enough police and reduce the victim. And if they can do their best and no one will steal others' things. Ok?

Ok, yeah. The next question is: Are you familiar with social security in your home country?

Yes.

And can you tell me a little bit more about it?

Uhm, just recently, during big things the government will send a lot of, uuh, police on the street or at the evening and they will check if some of us are doing bad things. And, uhm, but they have their weakness . They treat people from a particular province of China and they can do nothing on them.

Ok.

We kind of feel unfair, cause we are all people. And, uhm, why do we do something we will be in jail and why do they something they won't be in the jail?

Ok.

I hope it's clear.

Yes, it's clear. The next question is: what did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

Nothing.

Nothing? Ok. That's pretty clear. Now I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree.

Ok.

The first one. Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

They should what?

Ensure or provide adequate or enough healthcare for the sick.

Yeah.

You do think so?

Yes. I do think so.

And why?

Because we pay taxes. And, uh, they should do this. And. If they cannot provide us these things we'll (onverstaanbaar)

Sorry?

We'll move to another country.

Ok. And should the government ensure a reasonable standard of living for the old?

Uhm, no.

And why not?

Cause old people, they have children. And they have the company. I mean, they used to be there. And, uhm, the companies can give them some money to live well after their retirement.

Ok, clear. And, uhm, how much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

Uuh, 60 percent.

60 percent responsibility?

Or 60 to 70.

Ok and why?

Cause an unemployed person has no choice to be unemployed and if the government don't help them, they will be in trouble. And it will cause some bad effects.

It will cause some bad effects?

Yeah, they will behave..become a victim of something else.

Clear. And how much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?

Working parents? I don't quite understand.

No? Well, you have childcare services. They are.. They can be paid for by the government. So people who are working can leave their kids there, so they can work instead of staying home. But how much responsibility do you think the government should have? I mean, do you think the government should pay or do you think the parents should provide something for themselves so they can go to work?

I think the parents should pay for themselves.

So the government should have no responsibility at all in the process?

I don't know the situation in the Netherlands. But in China the government has no responsibilities for these things.

Well, it doesn't really matter if it's..

Oh, it's my personal opinion.

It's your personal opinion, yes.

I think this has to be half to half.

Half to half? Ok. Why?

Why? Because the working parents, they have a job. So they cannot take care of their children. So they need to pay something for others to raise.. take care of their children. And for the government, they need to pay something, because they are arranging this country.

Ok.

That is a possibility.

Ok, that's a clear answer. And, uhm, do you think the government should help people who live in poverty?

Yeah.

Yeah. And why?

Because they are poor. They don't have money. So the government should help them.

So you don't think, uhm,.. You think the government should take away all the responsibility away from that people?

I do (onverstaanbaar).

Sorry?

If they can take all the responsibility it will be nice.

Ok, clear. And, uh, the next question. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

Sorry?

Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

I don't know nothing about the Netherlands.

It doesn't really matter or it is in the Netherlands or not. But do you think social benefits in general lead to a more equal society? So it means that you pay taxes and that people who are in need get social benefits.

Yeah. You mean equal?

Yeah.

Maybe not.

And why not?

Why not? Cause, uhm, like you stated before, poor people, they pay less, but they're poor. And you cannot require them to pay the same taxes as the rich guy. And, uh, the rich people can take care of themselves.

Ok, clear. The next one. Do you think hard work will lead to a higher income?

Yeah.

Yes? And why?

Because you work hard. You spend your time, your energy in your job. And. You supposed to earn more money and more money means better life.

Ok. The next one. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not?

You mean if they have... if they have the ability to get themselves not being poor?

Yeah, exactly.

Yes, yes.

Yeah? They have control?

Yes.

And why?

If they want to live, they have to work hard.

Ok, clear. The next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

Yeah.

And why?

Uuuh (lange pause). It's just common sense.

Common sense?

Yeah, if, uh.. you need the basis requirements like food or house rent. In the same region they cannot have really big differences. If there are some differences, than maybe I wil.. (lange pause)

So you think, uhm, if there are big differences in peoples standard of living, so someone will be very poor and someone will be very rich, that isn't fair?

Yeah. Cause maybe the rent.. the price for house is 500 euro's per month for the rich guy.. uhm, that's not my answer. The money people spend on particular things, they should be little differences. And poor people can live and the rich people can have extra money to do everything else.

Ok. The next one. a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yeah.

And why?

Do I have.. to give an exact number?

No, no, no. You don't need to give an exact number. Why do you think a society is fair, when everyone has at least a reasonable standard of living. So a minimal standard of living, like, uhm, a house above their head and close on their skin. That kind of thing.

Uuhm, there should be some standard. Cause they can help the government to, uh, organize what they can do, I mean. People cannot have enough food, uuh.

No, but why do you think that is required for a fair society? That everyone has at least a reasonable standard of living.

Fair...(pause)

Society.

Ok. (lange pause)

Would you like to read the question?

(Onverstaanbaar. Respondent hoefde het niet te lezen)

If i can know the standard, maybe (onverstaanbaar)

Sorry?

I mean, if I can know the standard living thing. And, uh, it's just a feeling that.. I feel fair that I live and every people live.. every people have the similar life.

Ok. Clear. The next one. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

No.

You don't think so.. And why?

Cause.. it's the same. If I, uhm, work seven months and I have to pay like 2000 if it is standard . If I earn 5000 a month the money I need to pay is 500 euro and if you ask me to pay twice, why? Just give me a reason. Why do I need to pay twice?

Well, the statement is that someone earning as twice as much..

Yeah.

For example, I earn 2000 euro's and you 1000 euro's. So if we pay the, uhm, same percentages of our income I will be paying more than you are.

Yeah.

And do you think.. Exactly I will pay twice as much. I mean, if I pay 10 percent it will be 200 euro's. And if you pay 10 percent, you will pay 100 euro's. Do you think that is fair?

Yeah.

You think it's fair that I pay 200 and you pay 100?

Yeah, if the percentage is the same.

Ok, and why?

I think I didn't understand the question at first.

No, it's okay. But why do you think that is fair?

Cause, uhm, according to the mathematics. If the percentage .. the money you have earned times, uhm, the percentage. And that is the money, the taxes you need to pay. And, uhm, I think, I think it's fair.

You think it's fair.

Yeah.

But why do you think it's fair?

Uuuhm, (pause).

Because sometimes they just ask for a absolute amount of money. Like everyone has to pay 500 euro's. But you also can pay, like we just discussed, a..

Percentage.

Yeah, like percentage.

Uuhm, it's like. If I earn 1000 and you earn 2000, maybe you will pay 500 and I will pay 200. Like this. It's not fair for the people who has high incomes.

Ok. It's not fair for people with high incomes?

Cause yes, I think they work hard and, uh, they work hard to have the high incomes and they pay a lot of taxes of their incomes. And they will lose their motivation to work hard.

So concluding, when I say: someone earns twice as much as someone else , should they pay the same share of their income in tax, so the person earning twice as much pays double in tax. Then you will say: no, they shouldn't, because that isn't fair to the rich people. Because they work hard. Right?

Not rich people. The hard working people.

Hard working people. Ok, that's clear. The next question. It's a long question again.

Can you read you question slow? Cause I have just did a whole day of experiments and my mind is a little bit in a mess.

Ok, I will read it very, very slow. Some people say that higher earners should get larger

Haha.

Sorry?

Speed up.

Ok. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

I don't think they need to plan these things. Cause, when you are old, you will have some savings. And you can plan by yourself what kind of life you want, when you are old.

Ok, but if you have to choose. Which one do you, uh, prefer?

The rich people have more money or the poor people have more money?

Well, yeah. It's like this. Maybe you can read it?

Yeah.

Question 27.

(Respondent leest vraag.)

I think it's the first one.

The first one. And why?

Why.. yeah. Like the people said, they pay a lot. And it is their right to ask for more.

Ok.

And maybe poor people are used to live a standard life and they can get used to this.

Ok, clear.

I don't mean the government don't need to help them. Cause, yeah,

No, you already said that. Ok, question 28. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

Could you repeat that? Repeat your question?

Yes. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

They are poor.

They are poor. And why?

In my opinion. I was thinking that why don't they receive more money? I mean, why don't they uuh,

It means they don't work, so they only get social support.

Social support.. they don't work.

Social support is when you get money from the government when you are not working. So when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like unemployment or long-term illness or disability. So more circumstances, you can't work. And this particular question, it is particular case that the person isn't working, but he exclusively on social support from the government.

You mean the people, they don't work, but get money from the government?

Yeah.

What is my opinion?

What would you think about this person?

Uuhm... I will think they are lucky. They don't work, but they still have money.

Lucky because they have money?

They have money from the government.

But do you think someone.. is it okay for someone to be dependent of the government instead of independent?

What kind of people?

Just someone in your close circle.

I don't want to have people like that .

You don't want people like that?

Yeah. I don't want to have friends like this.

Why not?

Oeeh. Different attitudes.

Ok. And what kind of attitude do you mean?

I mean, work hard, live better.

So, ehm, people who are dependent, like with this. With social support. They don't live better and they don't work hard?

Uuh, they don't work hard, but they can live better. I don't know, they can live well.

They can live well. Ok, that's clear. The next question. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

Uh, what is social benefits?

Social benefits is like..

Haha, sorry

No, it's ok. Social support is like social security. When you don't have, uhm, it's like some financial assistance from the government. It can be anything. It can be when you're unemployed, they give you money. When you're at a old age, they provide pensions. When you're sick, they provide healthcare. Stuff like that.

For the foreigners.

Yeah, for people from other countries. So do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

Can you tell me what is the Netherlands social benefits. I mean their politics for the foreign people. The foreigners. Cause you say, uh, if I think this politics encourage...

Yeah, people to come here. Cause if you don't have any idea, that's ok too. There are no good or bad answers. No idea?

Well, I don't know what the government do to the foreigners.

Ok, clear. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy? Or, uh, social benefits in general. Do you think that they make people lazy?

Kind of.

Kind of, yeah? Why?

Because, uuh, you will always think: the government will help me and I don't have to worry about tomorrow.

Ok.

But it is a good think that you can enjoy your life.

Ok, clear. Do you think that social benefits in the Netherlands, or in general, make people less willing to care for one another?

Care for one?

So, when you know that your friend is getting social security, social benefits, would it be a reason for you to, uh, be less willing to help her? Because someone else, the government, is helping her already?

Yeah.

And why?

Because, uuh, why do I want to help them, because they really, really need my help. And if they don't have such, they're in their own situation. We have our own problems.

Ok.

Yeah, but maybe I should do help when they ask.

Ok, And in general do you think that it will also be the same for other people, what you just said?
That they will think: ok, if you're already helped by the government I'm not really willing to anymore?

Uuh, I will not offer my help. If they ask me, I will.

You will?

Yeah.

Ok. Last question. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Any suggestions?

Yeah. Maybe you have something else to say , but it didn't really come in the questions?

Well, let me think. (respondent had verder niks te zeggen, maar vroeg waar de studie over ging).

Interview 7

Now I will explain some concepts that will return in the questions. The next questions will refer to social security in general and two specific domains of the welfare state: health care policies and childcare policies. Here again, you will not be judged on basis of your answer. Social security is a governmental program that provides economic assistance to persons faced with unemployment, disability, or old age. With healthcare is meant the prevention, treatment, and management of illness and the preservation of mental and physical well-being. With childcare is meant providing care for children when the parents are working. With social support is meant that you get money from the government when you don't have sufficient financial resources due to circumstances like unemployment, long term illness or disability.

The first one. What does social security mean for you or what do you think of when you hear the concept social security?

Social security, uh, I think it's the help from government for their citizens that are not stable financially due to their status of employment and sickness and their age.

OK. The next one. Are you familiar with social security in your home country?.

No,

The next one. What did you know about the welfare state in the Netherlands, before you came here?

It's pretty good. I think, uh, (onverstaanbaar) are equal.

Who are equal?

UH, no one is too rich and no one too poor.

Ok. Now I am going to read a couple of statements, for each of them I would like to know whether you agree or disagree. The first one. Should the government ensure adequate healthcare for the sick?

Yeah, of course

And why?

Uhm, because it's shows that the government is really taking care of their citizens.

And why should the government do that?

To increase the welfare maybe. The wealth in their citizen economy.

OK. And the next one. Should the government ensure a reasonable standard of living for the old?

Yes.

And why?

Uh, to prevent the, what is it? So the old can get a proper living. And, uuh, or thee.. what is it.. I can't say t in English. For appreciate when they are young and give something to the country. And the government should appreciate that.

Ok, clear. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure a reasonable standard of living for the unemployed?

How much?

Yeah, how much responsibility.

For the unemployment?

Yeah.

Uhm, I think they should not be hired then for the occupied.

Ok. But do you think that the government should do a lot to help people who are unemployed or do you think that people who are unemployed should take care of themselves?

Due to the.. Due to like in my country, I think they should be take care of themselves.

Ok.

So the government has to help them, but not too much.

Not too much?

Yeah.

And why?

Because the digit they do for help the unemployment can be take for the old people or for the sick people who can.. who really can't work.

So you think that the unemployed should do a lot for themselves to get back?

Yeah.

Ok. And why do you think that exactly?

Cause I think this is the case of the unemployment who has no sickness or has no disability, so I think they can try harder, because they have good health and then.. Well if others people can, why they can't?

Ok. The next one. How much responsibility do you think governments should have to ensure sufficient child care services for working parents?

I think they have much responsibility for this.

And why?

Because I think a child is.. If you compare this with my country, the government has no responsibility at all for the child with working parents. So they hire people and then something bad happens like kidnap or wrong education from that people who take care of them. So, I think the government should really take care of the child, because they have to give the right education for this children.

Ok. That's clear, but it isn't really about education. It's like daycare for the really little.

Yeah yeah.

After that they go to school.

Ok. But I think education in here means like.. little children usually replicate, you know, replicate the adult act. So, you know, if they are being taking care of the wrong person , so they will replicate the wrong person., I think.

But who should pay for the childcare services? The government or the parents?

I think it's better if the government paid.

And why?

Because it's shows that they do care about the future of the children, who will develop the country.

Ok. The next one. Do you think the government should help people who live in poverty?

Yeah.

And why?

To prevent the unequal thing that I said. So, there are no too rich people and there are too poor people. So,...

Why shouldn't there be too poor and too rich people?

So it will show the wealth in the countries.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

Social benefit?

Social benefits is economic assistance that you get from the government when you don't have enough financial resources.

Ok. So the question is?

The question was; do you think that social benefits in the Netherlands lead to a more equal society?

Yeah.

And why?

Because the government can help people who don't have the financial aid. So, like I said: there are no too poor people and there are no too rich people.

Ok. The next one. Do you think hard work will lead to a higher income?

Yeah.

And why?

I think, yeah, you will harvest what you plan. It's like, you will get what you do if you work harder you will get higher living.

So, you will get what you put in? Ok. The next one. Do you think people have control over the fact that they live in poverty or not? Why?

In here, I don't know. But in my country yes.

Ok. And why do you think that?

Because I think if you try harder and I think you will get higher. So, the more lazy you are, I think the poorer you will be.

Ok. The next one. For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

Sorry?

For a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

I don't understand.

No? Do you think that a society is fair, or maybe you don't think it's fair, when people's standard of living, so a little bit how much money do you get,. Should the differences between people be small or big or it doesn't matter?

(Wordt gestoord door iemand)

You were saying about the society due to?

No, for a society to be fair, should differences in people's standard of living be small?

Ok. Oh, yeah.

Yes? And why?

The more equal people in economy, so I think the society is more fair.

Ok. And why do you think it's more fair?

There's no too high differences, I think.

Yeah, Ok. But why do you think if there aren't high differences that it is fair? Because you can have the issue that, like in Russia, the Soviet-Union, everybody had the same standard of living. Some people working really hard and some people didn't do anything. So, maybe sometimes it is fair if someone really works hard. It's kind of what you think about that.

Yeah, ok. I think my fair standard is different, I mean: yeah of course, the one that works harder should be more wealthier than the one who didn't. But I think that be, like in my country so they are bigger anywhere, I think. So that's my standard of equal. I think the society is fair if you.. if the unemployment people can still have fair education or healthcare I think. I mean that, so. But yeah, of course, the higher .. the hard worker should be in higher

Ok. Clear. But why do you think if the differences are small that a society is fair?

I think it shows how much the government really cares about their citizen.

Ok. The next one. For a society to be fair, everyone should at least have a reasonable standard of living?

Yeah.

And why?

So, uh, a reasonable standard of living.

What is reasonable standard of living?

A reasonable standard of living is like a minimum standard you can live. Like you have a house above your head, clothes on your skin, you have food. That kind of stuff. So a reasonable.. I also think it's education.

Yeah, yeah. So, yeah. I guess that so.. I think people have proper living, so I think it's about.. it's more concerning about the children. So, if their parents had no ... has no.. Unemployment parents they still can have house to stay and then not neglected by the government.

Why do you think that?

So they still have hope for their future. So, you know, overall that the children is future of their countries. They have to.., uh yeah, they have to treat properly.

Ok. The next one. Someone earns twice as much as someone else. Should they pay the same share of their earnings in tax so that the person earning twice as much pays double in tax?

Yeah.

Yeah and why?

(wederom gestoord door iemand)

Yeah, it's... I think it's reasonable in mathematically formula. I think when you have... Your tax should be as equal as your....

Income?

Income.

Ok. And why do you think that?

So, yeah, indirectly the rich people help the unemployed people. So, yeah, equally that with their financials. So, the richer people, the bigger they contribute to.

Ok. Why should they contribute more?

For the.. I think for humanity.

Ok, clear. And the next one. Some people say that higher earners should get larger old age pensions because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

Slowly.

Some people say that higher earners..

Higher earners? You mean the income?

Yeah, should get larger old age pensions

Old age pension is?

Old age pensions.. when you're.. when you're retired you get money from the government because you..

Ok, yeah, ok.

because they have paid in more. Others say that lower earners should get larger old age pensions because their needs are greater. How do you think about this?

I agree with the first statement..

OK and why?

Because, yeah, the appreciation for, you know, the higher income, at least it means they work harder in their work age. So, the government or the company should have to more appreciate to them , who work harder.

Ok. So that's your reason why you think the first?

Yeah.

Ok. The next one. If someone in your close circle would exclusively live on social support. What would you think about this person?

So it means that he not employed?

Yeah.

Yeah and then he.. But he got income from the government.

Yeah. Exclusively lives on money from the government.

Meanwhile I'm working and then I have to pay tax, maybe?

Yeah, but what do you think about the person when he just get money from the government?

Lucky.

Lucky. Ok, and why?

Because they don't.. Because he doesn't work as hard as I do. But, the still can live nicely.

Ok, but how do you think of someone who is exclusively dependent on the government?

I think they are.. It can lead them to become lazy. In, yeah, as the time.. So, I think maybe the government should instead of just giving them social support , they also have to provide them the work. So they can work proper and then can, yeah, like others: you get what you put in.

Yeah, ok. But how do you think of someone being dependent of the government instead of dependent of his work?

I think they're lazy.

They're lazy. Ok. And why?

Yeah, because they only... they only depend themselves from money they get freely. They don't have to work really hard. So they just sit and then get money. So, I think they are lazy.

Ok. The next one. Do you think that social benefits in the Netherlands encourage people from other countries to come and live here?

Yeah.

Ok and why?

Yeah, because it's really nice when you don't do nothing and then you get paid. Meanwhile in their country they have... either they have to work really hard or become really poor and they become a begger.

Ok. So you think that people will come here?

Yeah.

Ok. And the next one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people lazy?

Yeah.

And why?

Because they get paid when they do nothing. So, it's not encourage them to work hard.

Ok, ok. And the last one. Do you think that social benefits in the Netherlands make people less willing to care for one another?

Yeah.

And why?

Because the people think that they're.. other.. government has take care about them, so I don't really have to take care about my neighbor .

Ok. So you think that people think like: ok there is taken care of them, so I don't have the responsibility?

Yes.

And the really last one. Do you have anything else to say that is relevant to this interview?

Yeah. The welfare system here is really, really good compared with my country. Because in my country, you know, the social differences is really, really wide. Meanwhile in here the government really take care about the citizen. But I often heard some people who are employed who said: the tax in here is really, really high and why should I pay the tax If the tax is just for the people who are unemployed, who not work. So, maybe the government can really, like, classify people who really, really need help and which people you just can give them the work fields. Work and contribute for their own wealth.

Ok. Nice. Well, thank you for your cooperation.

Interview 8

De volgende vragen zullen betrekking hebben op de sociale zekerheid en twee specifieke domeinen van de verzorgingsstaat (gezondheidszorg en kinderopvang). Nogmaals, u zult niet veroordeeld of beoordeeld worden op basis van uw antwoord. Sociale zekerheid is een overheidsprogramma dat economische hulp biedt aan personen die te maken hebben met werkeloosheid, arbeidsongeschiktheid of een hoge leeftijd. Met gezondheidszorg wordt bedoeld de voorkoming, behandeling en begeleiding van ziekte en behoud van het mentale en fysieke welzijn. Met kinderopvang wordt bedoeld het voorzien van opvang voor kinderen waarvan de ouders werken. Met bijstand (en sociale zekerheid in het algemeen) wordt bedoeld dat je geld krijgt van de overheid wanneer jezelf niet toereikende financiële middelen hebt dankzij omstandigheden zoals werkeloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Waar denkt u aan als u sociale zekerheid hoort of wat betekent sociale zekerheid voor u? Sociale zekerheid is wat Nederland heeft, heel veel landen niet hebben. Als iemand werkeloos is of dat niet kan werken. Dat die geld van overheid kan krijgen. Andere landen zoals Amerika niet zoals Nederland heeft.

Bent u bekend met sociale zekerheid in uw moederland? Zo ja, zou u mij hier iets meer over kunnen vertellen? Niet hetzelfde. Geen hulp van overheid. Nee.

Wat wist u van de Nederlandse verzorgingstaat voordat u hier kwam? 0,0.

Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. Ik zou voor elk van deze stellingen graag willen weten of u het hier mee eens of oneens bent.

Moet de overheid zorgen voor een toereikende gezondheidszorg? Ja. Omdat het nodig is dat de zwakken geholpen moeten worden. Zieken geholpen moeten worden.

Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen? Ja. Vooral, omdat ouderen dit land zo hoog gebracht. Ook sociale voorzieningen bedacht. Ook moeten ze laatste jaren goed eindigen. Ze moeten genieten van hun ouderdom. Onder andere hard gewerkt. Nederland hoog gebracht. Zoals andere landen niet hebben,. Dit is prachtig. Elke keer hoor je in journaal, Nederland heeft kwaliteit hoe met sociale voorzieningen opgebouwd heeft. Jammer genoeg, nu bezuinigingen. Allemaal schade door de crisis.

Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen? Zo hoog mogelijk. Want iedereen moet met plezier leven. Iedereen moet van het leven genieten. Vandaag ben ik werkloos, morgen weer aan de slag. Dat is je lot. Of je werk hebt of niet, is je geluk. Kan iedereen overkomen. Net als ongeluk. Dus je moet iedereen gelijk behandelen. Beetje motiveren. Niet in een hoek gedrukt worden. Niet in het donker laten. Laat de zon ook aan hun schijnen.

Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een toereikende kinderopvang? Tien jaar geleden had men het over overheid vrouwen motiveren om te gaan werken. Overheid had gemotiveerd financieel, nu is andersom. Dat vind ik slecht. Beide. Overheid als je iets belooft, moet je ook kunnen nakomen. Overheid juist moeder aangemoedigd om te gaan werken. Nu trek je terug. Net zo belangrijk voor kinderen om met andere kinderen te leren en sociale contacten opbouw. Moet blijven zoals het was. Blijven zoals het was. Crisis, 1 of 2 zijn werkloos. Nu belangrijk handje helpen. In goede tijden, kun je misschien omdat beide kunnen werken een beetje meer betalen voor je kinderen. Vooral nu van belang. Anders ga je die kinderen isoleren doordat ze thuis blijven.

Denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen? Zeker, omdat het onveiliger zoals we nu overal zien. Onveiliger wordt. Omdat men geen werk heeft of niet genoeg is of bij elkaar woont, zoals nu in Zweden. Is toch triest. Moet motiveren en meer investeren om uit de put te halen. Anders krijg je wrijving. Is niet nodig.

Denk u dat sociale zekerheid in Nederland leidt tot een meer gelijke maatschappij? Was het nooit, maar nu is nog opvallender. Want het is ook niet nodig om gelijk te zijn. Het is eenmaal zo helaas. Overal op deze aarde. Maar moet wel dat minimumloon wel beetje aangepast zijn met prijzen. Sowieso beste land. Zoals je altijd op nieuws hoort. Maar kan beter. Vooral nu merkt dat de afstand groter wordt tussen arm en rijk., Terwijl altijd zo geweest was dat je altijd je lasten kon betalen, maar door crisis en bezuiniging, zit je vast.

Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen? Moest wel, maar is helaas nooit zo geweest. U heeft universitaire opleiding, ik niet. U heeft zijn best gedaan om zo hoog te komen. Omdat ik niet

gelijke kansen hebt, heb ik mbo gedaan. Je moet ook kunnen motiveren om mensen omhoog te komen. Het is altijd menselijk en bij dieren ook. Groten eten kleinen. Slim verdient beter. Hard werken doen ze in Bangladesh. Het is ook oneerlijk. In hun levensstandaard is anders dan hier. Maar toch kon beter.

Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven? Zeker, daarom zeg ik. Ik kon beter van maken met leren. Men bepaalt zelf waar die stopt. Dus kon beter altijd. Men bepaalt zelf welk salaris men verdient.

Om als maatschappij eerlijk te zijn, moet het verschil in levensstandaarden van mensen klein zijn? Daardoor wordt de maatschappij niet eerlijk of oneerlijk. Om als maatschappij eerlijk te zijn of eerlijk te krijgen. Dan moet je minimumloon aangepast krijgen aan de prijzen. Anders kom je tekort aan de 10 cent van de benzine. Er moet wel verschil zijn. Je moet een beetje mooie spanning hebben, om te je zien moet 'dat' bereiken. Anders is er meer spanning met hogere opgeleiden. Dan kan ik denken: L dat moet ik ook. Anders wordt saai.

Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moeten hebben? Ja. Omdat anders wordt saai. Ik speel klein beetje gitaar. Als ik zie goddelijke gitarist, zoals Steve Vai. Prachtig. Je moet kunnen verlangen naar iets. Als niemand beter is dan jij, is saai. Net als die slim geboren mensen, vinden saai in hun, omdat ze meer weten. Men onderschat hen. Je moet spanning hebben, goeie spanning.

Men moet wel kunnen leven van het minimumloon, Doen wat anderen doen Met vakantie gaan. Zo hoort dat. Is een trend, Mag je ook niet tekort komen. Je hoeft niet als een ander rijk te zijn. Als je maar met plezier kan leven en je lasten kan betalen, tegenwoordig is het wel gekker worden. Daarom kom je ook in problemen, Door Ipad hé. Misschien twee drie vier telefoons. Standaard dingen moeten ze kunnen doen. Het past toch bij de traditie hier in Nederland. Televisie kunnen hebben, computer kunnen hebben. Telefoon, maar niet overdreven. Als je maar op vakantie kan gaan, als ieder ander. Als je gezond kan eten. .

Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald? Moet wel aangepast aan salaris. Ja. Als ik bijvoorbeeld duizend verdien en ik betaal 100 euro. Een ander verdient 2000 moet wel 200 kunne betalen. Moet wel in evenwicht houden. Moet wel eerlijk blijven. Omdat het zo hoort te zijn. Gelijk behandeld zijn,. Voor zelfde fouten, verschillende straf. Redelijk eerlijk. Meer verdient, meer betalen. Het is wel zo dat Nederland zo heeft gedaan om iedereen te laten werken, heet Nederland dat aangepast aan de ATV uren, zodat niet veertig werkt per week, om die 2 uur aan een andere te geven om die werk te gunnen. Overheid heeft reglement gedaan om ander te laten werken, Anders is oneerlijk, als iemand werkt zoekt ik 40 uur werk. Werken is ook oneerlijk voor mensen die niet werken.

Sommige mensen zeggen dat mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer hebben betaald. Anderen zeggen dat mensen met lagere inkomens een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer nodig hebben. Hoe denkt u hierover? Komt op zelfde neer. Hoger opgeleid iemand die meer verdient dan laag. Met ouderen net zo. Als ze maar niet tekort komen., Als ze maar met plezier kunnen leven. Het is hun geld, dus hoger pensioen. Omdat het logisch is, logisch klinkt. Als de laagverdieners ook maar met hun geld ook makkelijk kunnen

genieten., Niet tekort komen, als ze hun leven hard gewerkt hebben. Verschil is niet erg, als maar, mag ook hoger verschil zijn, als de kleinste maar met alles kan meedraaien.

Stel, iemand in uw naaste omgeving leeft enkel en alleen van de bijstand. Wat zou u over deze persoon denken? Ik weet niet hoe de situatie is, Kan misschien niet werken door gezondheidsklachten, Soms geen werk vinden., Hangt vanaf wat voor persoon: ouderen, persoon met kinderen, alleen wonend. Hang af van de situatie van persoon. Als me opvalt dat hij lui is, vind ik dat jammer. Want?: dat is hij. Werk is voor mij een soort onzichtbare orgaan van een mens. Je moet werken om te leven. Of je in Nederland of Afrika bent, je moet kunnen werken om te leven. Iedereen moet aan het werk, Geen werk is geen geld, geen geld is geen eten, geen eten is langzaam dood.

Je moet afhankelijk van jezelf zijn. Werk hoort bij een mens . Net als een ademhaling. In nog geen minuut. Als je niet ademt ga je dood. Maar in dit land, sociale voorzieningen, gelukkig voor gehandicapte mensen dat zo'n voorziening is. Bijvoorbeeld, mijn zoon is autistisch. We krijgen kgb, hij gaat naar buitenschoolse opvang. Gelukkig is hij hier geboren. Anders was het drama.

Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen in andere landen aanmoedigt om hier te komen en te leven? Het is wel een beetje verkeerde vraag vind ik. Want sociale voorziening gaat om de bewoner van dit land, Nederland. Dit kleine percentage waar u net naar u vroeg. Het is wel interessant voor degene die bewust weet en komt naar Nederland. Maar uiteindelijk draait het om de grote massa die hier leeft.

Wat ik wil zeggen is het gaat omdat niet iedereen te laten komen. Ga je toch voor je eigen mensen je eigen sociale verzekering kapot maken. Voor sociale voorziening komen wel veel mensen denk ik. Als iedereen zoekt voor het beste iets. Zo is het eenmaal. Voor de grote massa, gelukkig, is het zo en was. Dat zie je in op dit moment met crisis, heel veel volk die in problemen leeft. Terwijl hier 60000 duizend werkloos is, kan alsnog goed onderhouden.

Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen lui maakt? Soms wel. Kijk ik ben bijvoorbeeld werkeloos geworden vanaf februari. Net zoals je sporter was met hardlopen, als je een tijdje door iet sof griep, gekneusd bent. Als je stopt, je lichaam is heel moeilijk om te starten, Je wil om terug te draaien is moeilijker. Omdat je uitgerust was. Sommige gaan daar misbruik van maken. Maar nogmaals zonder werk geen leven.

Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen? Dat wel. Waar ik vandaan kom in Afrika moet je je opa, oma bij hun kinderen of kleinkinderen wonen. Omdat je niks anders kan. Ook mooie kant van armoede. Kun je met liefde samenleven. Dit is systeem is wel goed voor de mens, maar maakt mens ook kapot. Als je eenmaal uit huis bent, ben je net een gast. Je bent wel altijd kind van je ouders, maar systeem van je ouders, je hebt niemand nodig , je hebt alles. Ook je ouders en broertjes zusjes hebben je niet nodig. Maar in Afrika, tot je dood, beslis je samen eten samen leven.

Heeft u nog iets anders relevant te zeggen met betrekking tot dit interview?

Nee.

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Interview 9

De volgende vragen zullen betrekking hebben op de sociale zekerheid en twee specifieke domeinen van de verzorgingsstaat, gezondheidszorg en kinderopvang. Nogmaals, u zult niet veroordeeld of beoordeeld worden op basis van uw antwoord. Ik zal hier enkele zaken uitleggen die terugkeren in de vragen. Sociale zekerheid is een overheidsprogramma dat economische hulp biedt aan personen die te maken hebben met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of een hoge leeftijd. Met gezondheidszorg wordt bedoeld de voorkoming, behandeling en begeleiding van ziekte en behoud van het mentale en fysieke welzijn. Met kinderopvang wordt bedoeld het voorzien van opvang voor kinderen waarvan de ouders werken. Met bijstand (en sociale zekerheid in het algemeen) wordt bedoeld dat je geld krijgt van de overheid wanneer jezelf niet toereikende financiële middelen hebt dankzij omstandigheden zoals werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid

De eerste vraag. Waar denkt u aan als u sociale zekerheid hoort of wat betekent sociale zekerheid voor u?

Ja, dat is wel heel belangrijk, sociale zekerheid. Dat je instanties hebt in moeilijkheid, dat denk ik wel. Die kunnen je hulp bieden. Waar je naar toe kan gaan om hulp te vragen. Het is niet makkelijk, maar als je weet dat het instanties zijn.. begrijp ik dat goed? Dat je dat uuh...

Ja, maar waar denkt u aan als u het woord hoort; sociale zekerheid?

Dat is voor allemaal. Sociaal, denk ik, voor iedereen beschikbaar. Voor iedereen haalbaar. Denk ik.

En de volgende. Bent u bekend met sociale zekerheid in uw moederland?

Ben ik bekend? Ja niet echt, niet nu echt op de hoogte wat daar is.

Nee, oke. En wat wist u van de Nederlandse verzorgingstaat voordat u hier kwam?

Niks.

Helemaal niks?

Nee, helemaal niks. Moet alles wel leren. Ja, hoe dat hier allemaal gaat. Zelf ontdekken. Hoe het hier allemaal gaat. Nee ik wist echt helemaal niks.

Oke. Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. Ik zou voor elk van deze stellingen graag willen weten of u het hier mee eens of oneens bent. De eerste. Moet de overheid zorgen voor een toereikende gezondheidszorg?

Eens.

En waarom?

Ja, overheid heeft vaak wel de capaciteiten en mensen daarvoor. En die kunnen mensen die het nodig hebben ondersteunen.

Oke. Dus u vindt dat mensen die hulp nodig hebben dat moet krijgen met betrekking tot gezondheidszorg.

Ja.

Dus u vindt niet dat mensen zelf, uuhm,

Als ze zelf kunnen wel, maar als ze niet zelf kunnen door bepaalde omstandigheden, beperkingen, gezondheidssituaties dat ze direct die hulp kunnen krijgen.

Oke. Ik bedoel meer: denkt u dat mensen zelf moeten zorgen voor gezondheidszorg of juist de overheid?

Zelf, ook wel zelf. Want dan kun je zelf veel aandoen. Gezond leven.

Maar de gezondheidszorg. Echt de instanties zoals ziekenhuizen, huisartsen..

Daar denk ik wel van de overheid. Die hebben veel geld natuurlijk.

Overheid. En waarom denkt u dat de overheid dat moet doen?

Ja, daar betalen we onze belastingen allemaal. Het geld gaat daar ook wel naartoe. Dus ik denk wel dat het budget wel moet komen ook voor deze situaties.

Oke. De volgende. Moet de overheid zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de ouderen?

Ja.

En waarom denkt u dat?

Omdat ouderen in Nederland, dat zijn de mensen die dit land hebben opgebouwd. Hele leven hard voor gewerkt. Heel hard. Die hebben dan nu recht, denk ik, op een rustige, redelijke ouderdom. Dat ze kunnen overleven. Zij hebben in dit land wel echt voor die welvaart gezorgd. Vind ik,

Nee, oke. Duidelijk. De volgende. Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen?

Ja, dat is ook wel zo'n brede vraag. Als je dan werkt heb, dan gaat alles goed. Maar als je werkloos wordt dat is moeilijk, dat is heel moeilijk weer een baan te krijgen. Soms ligt dat niet aan jou, een reorganisatie in het bedrijf. En dat levert ook wel weer veel problemen en stress. Maar wat was precies de vraag?

Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een redelijke levensstandaard voor de werklozen? Moet de overheid heel veel doen voor werklozen of moeten de werklozen juist veel meer zelf doen?

Zo'n vijftig procent denk ik. Fifty-fifty. Het moet van beide kanten komen. Mensen die werkloos zijn die moeten dat hebben.. of zelf de moeite vinden om graag de nieuwe baan willen krijgen of proberen te krijgen. Maar ook beetje de steun, want soms heb je de periode dat er geen baan is. En dan moet je ook wel leven. Dus als dat periode, de overbruggingsperiode, de regering iets voor de mensen kan betekenen is goed. Maar iedereen moet zijn best doen om verder te komen, om een baan.. aan werk te komen.

Oke.

Dat is het wel zo'n beetje. Het moet van beide kanten komen. Iets.

Oke. De volgende. Hoeveel verantwoordelijkheid denkt u dat de overheid moet hebben om te kunnen zorgen voor een toereikende kinderopvang?

Ja, nou is de maatschappij dat beide ouders graag willen blijven werken. Zowel de moeder als vader. En dan moet iets met die kinderen wel gebeuren. Want ouders die werken zijn actief in de maatschappij, die levert heel veel geld. Als ik zo even ga bekijken, zo mechanistisch ga bekijken. Ja, maar ze willen ook een familie stichten. Ze willen naar de toekomst kijken, kinderen hebben. En dat moet wel, uh, ook wel een beetje niet nagedacht. Gesteund, de families.

Maar als u zou zeggen.. hoeveel zou de overheid moeten doen in dat en hoeveel zouden ouders moeten doen?

Kleine steuntje van de overheid is ook wel goed. Ouders zeg maar 60-70 procent. Zo veel mogelijk. En dan, als het niet anders kan, toch wel een beetje zekerheid en steun van de overheid krijgen. Ik weet niet of ik dat zo precies in procenten moet uitdrukken?

Nee, dat is verder oke. Maar waarom denkt u dat de ouders zoveel procent zelf moeten?

Ja, omdat dat hun kinderen zijn. Dat is hun beslissing. En ja, dat bepaal jezelf denk ik.

Maar u vindt dan wel dat de overheid iets moet doen? En waarom vindt u dat dan de overheid nog iets moet doen?

Ja, want sommige families krijgen ook wel kinderen die allebei geen werk hebben. Die krijgen ook wel kinderen, Je kan niet zomaar alles plannen. Er zijn ook wel genoeg twee werkenden, maar ook wel waar allebei niet werken. En die hebben wel kinderen. En die kinderen moeten niet de slachtoffers worden van de hele situatie. Dus hier moet wel de situatie draaien om de kind. Voor de toekomst van de kind, denk ik. Dat dat belangrijk is.

Oke. Duidelijk. De volgende. Denkt u dat de overheid mensen die in armoede leven moet helpen?

Ja, dat is ook wel zo. Weer dezelfde situatie. Kijk, als je in armoede belandt, soms is door de omstandigheden in je leven, een gezondheidssituatie. Of sommige door nog erger dingen. En dat zijn allemaal mensen. Wij zijn allemaal van elkaar gewoon mede.. iedereen heeft de plicht om voor de medemens te zorgen. En als overheid dat kan, dat vind ik wel.

U vindt wel dat de overheid dat moet doen?

Ja. Moet wel die mensen ook niet alleen maar financieel, maar ook wel beetje toestaan voor de hulp van die mensen.

Oke. En waarom vindt u dan dat de overheid die mensen dan moet helpen?

Ja, niet alleen maar overheid. Ook wel de vrienden. Het is hele breed aantal mensen dat dat doet. De overheid ook wel, want deze mensen moeten terugkeren in de maatschappij. Ook gewoon om bepaalde standaard te kunnen leven. Ja, als dat hun keuze is, als zijn kiezen niks te willen en niks te hebben.

Nee, oke. Duidelijk. De volgende. Denk u dat sociale zekerheid in Nederland leidt tot een meer gelijke maatschappij?

Nee, nee. Als je meer geld hebt, kun je ook meer.

Sorry?

Nee, denk ik niet.

Nee? En waarom niet?

Veel dingen draait om geld. Heb je meer geld, kun je veel meer dingen bereiken.

Maar het is wel zo: sociale zekerheid zorgt er in feite voor dat mensen die heel weinig hebben iets meer geld krijgen. Dus in principe komt de levensstandaard van iemand die heel weinig heeft

Die komt dan gelijk bedoel je?

Ja, ze komen dicht bij elkaar. Maar vindt u dan dat sociale zekerheid leidt tot een meer gelijke maatschappij of niet?

Ja, als ze dicht bij elkaar komen, bij gemiddeld, dan leidt dat wel een beetje gelijk. Maar er zijn natuurlijk wel uitzonderingen, die zichzelf prima redden.

En waarom vindt u dan dat het meer gelijk is? Uh, gelijker is.

Gelijker denk ik dat niet. Maar ik weet niet of gelijk het goede woord is. Maar dat zijn niet zulke grote verschillen misschien. Niet zulke dikke verschillen tussen de mensen.

Oke. De volgende. Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen?

Niet altijd.

Nee. En waarom niet?

Nee, ik denk niet altijd. Wilt u mij nog een keer die stelling voorlezen?

Denkt u dat hard werk leidt tot een hoger inkomen?

Ja, vroeger had ik mijn eigen bedrijf. Ik heb in mijn eigen bedrijf gewerkt. Dat kopt, als je hard werkt, als je 100% voor staat en dat doe je soms wel 150% of 200%, je bereikt veel meer. Maar dat is altijd iets ten koste van.

Maar u denkt dan wel dat hard werkt beloond wordt?

Ja, soms wel. Maar kijk, als je eigen bedrijf hebt dan werk je wel veel harder denk ik. Je werkt voor jezelf. Je wil presteren. Je moet graag op de top willen staan, de beste te zijn om je wensen te behalen om meer bekendheid te krijgen. Daar doe je je best voor. Vaak als je in een bedrijf werkt, doe je je werk. En dat is het is, ik doe mijn werk prima. Maar ik doe bijvoorbeeld niet.. Het is vijf uur, dan ga ik naar huis. Maar in je eigen bedrijf werk je door. Je wil gewoon doorwerken. Dus denk ik wel ja.

Dus u denkt wel dat hard werk een hoger inkomen wordt?

Ja.

En waarom denkt u dat precies?

God, moeilijk. Hard werken wordt hoog beloond. In je eigen bedrijf wel, maar ik weet niet of.. Dan krijg je meer waardering..

Meer waardering?

Ja, denk ik.

Oke. De volgende. Denkt u dat mensen invloed hebben op het feit dat zijn in armoede leven?

Ja.

Oke en waarom denkt u dat ze daar controle over hebben? Invloed op hebben?

Nou, mensen kunnen elke situatie wel veranderen. Maarja, dat is ook wel verschillend per persoon, per situatie, per levensomstandigheid, waar je woont. Dat is ook wel. Kijk, in Nederland kun je dat heel snel onder controle krijgen en hulp vragen en wat aan doen. Je krijgt je steun van overheid of komen mensen van overheid, maatschappelijk werkers. Alles wordt meteen in zo'n machine gestuurd. Iedereen helpt je. Iedereen is bereid om je te helpen. Je moet ook wel je best doen. Maar als je bijvoorbeeld in Afrika woont, werkt, dan kun je wel overal naar toe gaan, maar dan zijn de

mensen er niet. Dus de omstandigheden , land waar je woont.. In Nederland denk ik wel. Mensen kunnen zelf wel heel veel aan doen. Maar mensen zijn zo heblustig, willen alles, hebben direct. Maar soms dat dat niet kan.

En waarom denkt u precies dat de mensen invloed hebben? Omdat ze hulp krijgen?

Mensen kunnen zelf wel.. Hoe moet ik dit uitleggen?

Die kunnen zelf beslissingen nemen ?

Ja, die nemen altijd zelf beslissingen. Ook al is de verkeerde of de goede. Dus als ze dan iets verstandigs, ze gaan nadenken wat goed is en niet goed. Misschien door sommige beslissingen, dan val je niet in de armoede.

Oke.

Ja, armoede is ook wel zo iets. Als je door levensomstandigheden of gezondheidssituatie je werk kwijt raakt en je dan niet meer kan werken en dan beland je in de bijstand. En alle andere toestanden, dan kun je niks daar aan doen, want je bent ziek, je bent niet meer 100% beschikbaar. En daar draait alles om. We moeten gezond zijn en hard kunnen werken. Maar soms door de omstandigheden lukt dat niet.. Bijvoorbeeld na een ongeluk. Voor de ongeluk ben je 100% beschikbaar en heb je altijd hard gewerkt, maar na die tijd kan dat niet meer. Dus die levensstandaard wordt ook minder. Alles heeft dat invloed op. Denk ik.

Oke. Duidelijk. De volgende. Om als maatschappij eerlijk te zijn, moet het verschil in levensstandaarden van mensen klein zijn?

Lees ik nog een keer. Jeetje, dat is ook zo'n moeilijke. Ja, iedereen wil dat er zoveel mogelijk verschillen zijn, maar die zijn er wel en die blijven ook wel. Want wij zijn allemaal verschillende mensen. Verschillende wensen en normen en waarden.

Het gaat hier meer om de levensstandaard. Dus eigenlijk een beetje het inkomen en hoe iemand kan leven eigenlijk. Zoals in het communisme, in het oude Rusland, de Sovjet Unie, was de levensstandaard van iedereen gelijk, in principe. Want iedereen had evenveel. Maar zoals in Amerika, heb je heel erg kapitalistisch, en weinig overheidsinvloed dus daar zijn de verschillen heel groot. Maar, in theorie, wat vindt u eerlijker. Als de verschillen heel klein zijn..

Geen van beide. Kapitalisme en communisme is ook niet.. nee.

Nee, het gaat om het idee. Als de verschillen in levensstandaarden heel groot zijn of als ze klein zijn..

Als ze klein zijn.

Dan vindt u de maatschappij eerlijker?

Ja.

En waarom?

Als ze klein zijn dan.. Ja, moeilijk. In de vraag is het antwoord wel nodig, maar de mensen zich gelijk voelen. Ja, we zijn allemaal wel gelijk, we zijn allemaal mensen Dat is maatschappelijk gezien. Maar...

Maar u zegt net dat ze zich gelijk voelen. Dat anderen je ook al gelijke zien, ofzo. Dat bedoelt u?

Ja, maar dat is natuurlijk niet. Dat is de ideale wereld, maar die bestaat niet.

Nee, maar het hoeft ook niet dat iedereen het zo ziet, maar het zou natuurlijk wel zo kunnen zijn dat u denkt dat .. Nu moet ik ook even de vraag terug lezen. Dat als mensen een kleine levensstandaard hebben, dat als het verschil klein is, wat u dus zegt, dat mensen zich gelijker voelen. Dat hoeft niet perse te zijn. Maar hoe kleiner de verschillen dus, wat u zegt, hoe gelijker mensen zich voelen.

Ja, denk ik wel.

En als mensen zich gelijker voel dan is het eerlijker?

Ja, denk ik wel. Maar dan zie je ook wel hoeveel.. Kijk, als je vriendenkring hebt dan zijn dat haast allemaal ook wel zo'n beetje gelijke vrienden. Daar kies je ze voor. Soms heb je wel eentje die daar boven uitstaat. Maar denk ik wel. Mensen voelen zich bij elkaar als ze dan.. denk ik ook wel zo gehoorzaam.

Dus als de levensstandaard omlaag gaat dan wordt de maatschappij eerlijker, omdat het dan gehoorzaam is?

Als maatschappij? Wat zei je? De verschillen zijn niet tussen ons.

Dan gaat men meer met respect met elkaar om? Bedoelt u zoiets?

Nee dat heeft niets met respect te maken, maar ik denk misschien geeft dat mensen wel gevoel dat ze allemaal gelijk zijn. Ja, wij zijn nu ook gelijk. We moeten nu volgens de wet gelijk zijn, of je rijk of arm bent. Dat heeft er eigenlijk niks mee te maken.

Dan hoeft je het niet te voelen. En dat heb je dan dus wel, als het verschil klein is?

Ja, denk ik.

Want dan voelen mensen zich gelijk. Oke duidelijk. De volgende. Om als maatschappij eerlijk te zijn, zou iedereen op zijn minst een redelijke levensstandaard moeten hebben? En een redelijke levensstandaard is op zijn minst: eten, een dak boven je hoofd, kleren. Dat soort dingen. Dat je echt een minimale standaard hebt waaronder je niet kan leven.

Ja, maar dat is dat ook wel dat, ja. Sommige mensen willen dat niet. Die kiezen voor een heel andere weg. Die willen dat helemaal niet, is voor hun niet belangrijk. Maar de meeste wel. Die willen dat ze gelijk hebben.

Maar vindt u dat , als je een eerlijke maatschappij hebt, moet het dan zo zijn dat iedereen een minimale levensstandaard geniet?

Ja, dan heb je wat meer gelukkige mensen denk ik . Tevredener mensen, denk ik. Dat heeft invloed op hun leven.

Dus als er een minimale levensstandaard is, dan is in feite iedereen gelukkig?

Ik weet niet of dat zo is.

Nee, maar dat is wat u net zei.

Ja.

Dat als iedereen minstens dat heeft, dan is iedereen tevredener en..

Ja, maar mensen willen dat allemaal wel. We willen allemaal wel gelukkig en blij zijn. Maar wij kunnen, juist als wij die standaard.. die gewone standaard hebben, dan zijn wij wel blij en willen wij nog blijer worden dan gaan wij nog verder. Denk ik.

Oke. De volgende. Iemand verdient twee keer zoveel als iemand anders. Moeten zij een gelijk deel van hun inkomen afstaan aan de belastingen zodat de persoon die twee keer zoveel verdient ook twee keer zoveel belasting betaald?

Jeetje, dat is zo moeilijk. Dat is net als vlak voor de verkiezingen, Voor de laatste verkiezingen. Die mensen met een hoger inkomen en, uuh. Ja dat weet ik niet, daar heb ik nauwelijks een goeie mening over gehad.

Niet?

Nee.

Dus u vindt het lastig om te zeggen?

Ik vind het lastig om te zeggen, want de mensen die groter inkomen hebben, die hebben...hoe moet ik dat zeggen? Zoals in de vorige vraag was, die hebben dat door harder werken, hebben dat wel allemaal opgebouwd, bedrijven en hun machtspositie en alles. Maarja, om gelijke maatschappij te krijgen, zou je wel als je iets meer hebt, moetje iets meer afstaan. Dan ben je verantwoordelijk voor de maatschappij ofzoiets. Maar dat vind ik wel een heel moeilijke vraag.

Oke, maar een duidelijk antwoord. De volgende. Sommige mensen zeggen dat mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer hebben betaald. Anderen zeggen dat mensen met lagere inkomens een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer nodig hebben. Hoe denkt u hierover?

Nee. Kijk die pensioen wat je opbouwt, ik denk wel, dat is dan van je werk. Wat je had opgebouwd met je werk. Dus mensen die.. Dat ben ik niet mee eens. Dat mensen die de lager inkomen hebben, dat zij meer moeten hebben.

U bent het dus eens met: mensen met hogere inkomens ook een groter pensioen moeten krijgen, omdat zij meer hebben betaald aan pensioen?

Ja, die moeten dan krijgen wat ze daarvoor hebben betaald.

En waarom vindt u dat?

Die hebben dat, iedere keer een stukje van hun salaris ingeleverd om later voor een betere toekomst of betere pensioen, of betere laatste ouderdomsjaren. Die hebben daar bewust voor gekozen, denk ik: om meer af te staan en later te genieten.

Dus mensen met een hoger inkomen die hebben dat dan in feite gewoon verdiend?

Verdiend niet, maar die hebben daar voor gekozen. Voor later, denk ik.

Ja, maar het gaat om mensen met een hoger inkomen. Omdat die dus een hoger inkomen hebben, betalen zij automatisch ook meer aan pensioen.

Ja.

En mensen met een lager inkomen kunnen dat dus niet. Dus sommige mensen zeggen: die hebben meer nodig, maar andere zeggen: mensen met een hoger inkomen verdienen dat, want ze hebben meer betaald. Ze hebben dat, zeg maar, bij wijze van verdiend.

Ja, als je zo denkt is ook wel een beetje egoïstisch. Een beetje.. Als je dat.. Die hoger inkomen gelijk geeft, die mensen. Maar aan de andere kant is dat ook wel zo, ze hebben daar wel hun hele leven lang voor betaald. Of voor gespaard.

Maar als u zou moeten kiezen. Welk van de tweestellingen zou u kiezen?

Hebben die met een lager inkomen meer nodig? Zoveel hebben we niet nodig als we oud zijn.

Nee, maar die hebben dus een veel lager pensioen. Dus die zouden ook een hoger pensioen moeten krijgen. Bijvoorbeeld omdat mensen met een hoger inkomen spaargeld hebben of iets dergelijks.

Vind heel erg moeilijk. Lastige vraag. Superlastige vraag. Wil je dat in de maatschappij? Ja, dan krijg je die verschillen weer. Ook wel als je zo maatschappelijk breed gaat denken dan krijg je grote verschillen: grote inkomen, lage inkomen. Vind ik wel moeilijk. Maarja, ik zou dan moeten kiezen. Doe maar de eerste.

De eerste.

Ja.

En waarom vindt u dat?

Nou, omdat ze daarvoor hebben gekozen en hun hele leven gespaard. Bewust gespaard van: wij willen dat voor later. Niet nu misschien minder, maar voor later. Maar ik kan niet voor die mensen denken, maar zo denk ik. Ik vind het een heel lastige. Al die vragen. Heb je ze zelf bedacht?

Nee, ik heb ze niet zelf bedacht. Maar het gaat ook puur om uw mening hoor. Wat u vindt maakt niet uit, als u maar zegt wat u vindt. Dat is voor mij het belangrijkste. De volgende. Stel, iemand in uw naaste omgeving leeft enkel en alleen van de bijstand. Wat zou u over deze persoon denken?

Niks wat ernstigs ofzo. Nee, denk ik niet. Maar dat kan ook wel door de omstandigheden, door alle levenssituaties zo zijn gekomen. Ik was ook wel een keer heel even toen ik hier was in de bijstand terecht gekomen. Ik zou niet willen dat mensen dan iets over mij denken: he, die is in de bijstand. Is toch niet erg? Soms heb je wel zulke periodes in je leven. Dan pak je het op en ga je nieuwe doelen uitzoeken. Om aan nieuwe doelen te werken.

Oke. Dan kan ik het ook iets algemener stellen. Wat vindt u ervan als iemand enkel en alleen afhankelijk is van de overheid? Puur afhankelijk is van de overheid?

Nee, dan moet wel wat anders. Dan moet.. Elke mens heeft zoveel capaciteit in zich om toch je eigen leven te veranderen Wij hebben ontzettend veel invloed op onze leven. Iedereen moet zijn best doen, dat vind ik niet goed. Alleen van de bijstand, nee dat niet.

Maar wat zou u dan over zo'n persoon denken die alleen afhankelijk is van de overheid?

Ja, misschien dat ie lui is. Misschien dat ie dan niks wil, alleen wil liggen en lekker makkelijk leven. Maar ik zou wel met alle moeite willen doen om zijn mening te veranderen. Als hij zo zou denken: dit is voldoende, dit is wel wat ik wil. Nee, dat kan nog veel meer. Dat denk ik wel.

Oke, duidelijk.

Maar ik zou natuurlijk wel kijken naar een bepaalde situatie naar de verhaal van iemand. Iedereen is individueel, individuele situatie. En dan.. Maar niet in het algemeen: oh god, die arme bijstanders dat zijn allemaal luie mensen of mensen die niet willen werken of mensen die dat.. Nee, dat niet. Niet zo, want elke situatie is bijzonder en elke mens is bijzonder. Dus dat zou ik niet direct over iemand zo denken.

Oke. De volgende. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen in andere landen aanmoedigt om hier te komen en te leven?

Ja, ik denk dat maakt dat wel aantrekkelijker.

Ja en waarom denkt u dat?

Ja, omdat al die voorzieningen en al die sociale.. Alles is.. Alles aanwezig is. Dan kom uit andere land , waar de waarde van geld anders is. Wat hier bijstand is, bijvoorbeeld, per maand. Als iemand komt uit Oostblok en wat hij hier bijvoorbeeld duit bijstand per maand krijgt daar moet hij dan een halfjaar voor werken. Dus dan is het wel aantrekkelijk. Hier in de bijstand s het en daar werken, bijvoorbeeld. Dat maakt Nederland wel aantrekkelijker voor die mensen.

Oke, duidelijk. De een na laatste. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen lui maakt?

Soms wel. Dan is lekker makkelijk. Ik kan mij ergens aanmelden, krijg geld, nou dat kan ik wel een Betje uitrekken. Dat wel. Maar dan moeten.. Ja dat denk ik wel.

U denkt wel dat het mensen lui maakt?

Ja, soms wel, niet altijd.

Maar waarom denk u dat het mensen..

Ja, mensen kiezen de makkelijke weg. Mensen willen er niet echt hun best voor doen denk ik wel. Als ze in die patroon blijven denken van: ooh het is wel zo goed met voldoende tot de volgende maand en ik hoef niet te werken of daar krijg ik wel iets van. Mensen blijven dat dan gewoon vinden, maar dat is niet een gewone situatie wat ze zijn. Ze moeten er wel uitkomen. Het is maar tijdelijk. Zo moeten ze dat zien: het is maar tijdelijk, we doen alles om terug in de maatschappij te keren. Gewoon aan het werk gaan, dat vind ik wel.

Oke. Dit is de echte een na laatste. Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen?

Nog een keer.

Denkt u dat sociale zekerheid in Nederland mensen minder bereid maakt om voor elkaar te zorgen?

Ja, dat denk je soms wel.

En waarom denkt u van wel?

Dat denk ik soms wel. Want als je dat ziet: de buurman, ooh, hij redt zich wel. Daar hoe f ik zelf niks voor te doen, hij redt zich wel.

En waarom denkt u dan dat hij zich wel redt?

Ja, omdat ie.. Als je dat ziet dat hij boodschappen kan halen en misschien gewoon, maar minder dan wij bijvoorbeeld. Ja, dan heb ik wel zoiets: ja, hij redt zich wel. Vraagt niet om hulp. Dus dat denk ik wel, dat dat een klein beetje zo is.

Omdat ie al beschermd wordt zeg maar?

Ja. Dat hij hulp heeft en dat hij beschermd wordt. Ja, denk ik wel.

Oke, duidelijk. Dit is de aller-aller laatste vraag. Heeft u nog iets anders relevant te zeggen met betrekking tot dit interview?

Goeie vraag. Soms moet je echt goed nadenken. En lijkt wel een heel simpele onderwerp zou je zeggen. Maar het maakt iets los in je. Je zou iets meer om de medemens gaan denken, ja. Hoe zou onze maatschappij er uit zien? Ja, dat maakt dat wel in mij zo los. Zet mij aan het denken, jouw vragen. Jouw vragen zetten mij wel aan het denken.

Nou, dit was het interview. Hartelijk bedankt dat je wou meewerken.

Graag gedaan.